

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 36 korona. Félre 24 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A béke igazi akadályai:

Budapest, október 23.

A változatosság kedvéért ma ismét Hiob-hírek keltek szárnyra a megindult békeakcióról. Alapjában véve nem is igen lehet tudni, hogy valami nagyon busuljunk-e ezen, vagy pedig örüljünk neki. Mi a béke barátai vagyunk. De nem a minden áron való békéért, hanem egy olyan békéért, mely győzelmét jelenti azoknak a nagy céloknak, amelyekért az ellenzék küzdelme folyt. Olyan béke, mely ezt meghozza a nemzetnek, minden bizonynyal az egész közvélemény helyeslésével találkozni. De olyan, mely a négy hónap óta folyó küzdelem végén mégis csak a mostani katonai javaslatnak törvénybe iktatását eredményezné, a nemzetben kinos csalódást keltene s a függetlenségi törekvés győzelmébe vetett hitet teljesen kiölné.

Mikor szombaton Mezőssy Béla, a függetlenségi pártnak ez a kitűnő tagja, a szönyegen levő katonai javaslatot „haldokló oroszlanak” mondta, „melyen nem kíván még egyet rugni” s mikor kifejtette, hogy a javaslat felülről is alulról is elbukott, a megkönnyebbülés érzése kelt mindenkiben, mert Mezőssy sokkal komolyabb politikus, hogysen ilyen nyilatkozatot tegyen, ha annak garanciái is nincsenek meg számára. És tegnap, mint bomba hatott a kormány félhivatalos lapjának kijelentése: táviratilag fordultunk a hadügyminisz-

teriumhoz s onnan azt a határozott kijelentést kaptuk, hogy a katonai javaslatot a hadügyminiszter nem ejtette el, erre vonatkozólag senki előtt más szelvényben nem nyilatkozott s hogy különben is a katonai javaslat tervbe vett visszavonásáról igazán illetékes körökben semmit sem tudnak.

Ha ez igaz volna, úgy egy nagyon súlyos politikai és parlamenti válság magját rejtene magában. Ez egyszerre ketté vágná még azt a gyenge fonalat is, amelyen ma a béke lehetősége függ, mert az ellenzéken nincs senki, aki ezt a katonai javaslatot a mai formájában megszavazná, még apró engedmények ellenében is.

De annál érthetőbb a kormány lapjának ez a harciassága. Lehet leplezni, lehet czáfolni, lehet tagadni a nyilvánvaló tényeket, de ez a struccpolitika azért nem változtat azok igazságán. Az igazság pedig az, hogy nincs senki, még a kormány tagjait sem véve ki, aki a mai katonai javaslatokkal meg volna elégedve. A kormánypárt a párthűség és egyéb okokból ma még teljes hadi fegyverzetben látszik szemben állani az ellenzékkel, de még a legharciasabbak is szeretnék, ha a kormány abból a kátyúból, amelybe a pártját vezette, valami kivezető utat találna. Mint az anekdota mondja, mindegyik szeretné tudni, hogy az ellenzék tagjai közül melyikkel kell tulajdonképpen neki megküzdenie, hogy kiegyezzek vele

s a harcot csak a pártfegyelem s a mandátumok bizonytalan sorsa miatt hajlandó tettett lelkesedéssel végigküzdeni. Hisz még Tisza István is aradi beszédében alapjában békés hurokat pengetett s az ellenzék vezérei ellen szórt kitörések dacára is végül kijelentette, hogy keresni kell a módot a kisebbség aggodalmainak eloszlatására.

Hogy Bécsben nem kell ez a katonai javaslat, az is köztudomású. A kormány félhivatalosának idézett informánciója dacára is, nálunk mindenki emlíkszik még Auffenberg hadügyminiszternek néhány hét előtt tett ismételt nyilatkozatára, mely a katonai javaslat átdolgozásának vagy legalább is részben való módosításának szükségét hangoztatta. A trónörökös is megmondta a véleményét akkor, mikor Schönaichnak éppen az ő közbelépésére olyan kegyvesztett módon kellett távoznia, mint előtte még egyetlen hadügyminiszternek sem. S hogy Schönaichot, ezt az öreg, érdemes katonát a király végül is úgy bocsátotta el, mint egy hűtlen cselédet szokás, ezt nem lehet valami erős érvnek tartani a mellett, hogy a király ennek a javaslatnak törvénybe iktatását „a legsürgösebb feladatnak” tekintené. Arról pedig, hogy az osztrák képviselőház belátható időn belül elfogadja, szó sem lehet.

Ha tehát jól meggondoljuk a dolgot, akkor kizárólag a Khuen-kormány, az, aki a javaslatához ragaszkodik s aki

A légyott.

Írta: Peterdi Sándor.

(Utánnomlás tilos.)

A tükör azt mondta neki:

— Gratulállok, barátom! Pompásan festesz! Arcod üde, szemed villog, tartásod daliás! Hogy szakállad ősz, az nem baj! Kitűnően illik... Az a kis kopaszág se bántson... Talán észre se veszi! Nyert ügyed lesz!

A lovag elégedetten dörzsölte kezeit.

— Régóta vártam már ezt a pillanatot! Több mint negyven éve! Sokáig váratott magára, de mégis kibőjtöltem. Tudtam, hogy el fog érkezni és — elérkezett.

Az íróasztalhoz lépett és egy finom hajtású kis levélkét vett elő. Még egyszer elolvasta. Csak néhány sor volt az egész. Ennyi: Kedves, öreg barátom.

Értesültem, hogy maga is itt van. Látozasson meg. Beteges vagyok. Kicsit elbeszélgetünk majd. Hiszen annyi mondani valónk van. Fogodja el a békejobbot. Várja — özv. Bárdyné.

A lovag ma reggel kapta a levélkét. Mikor elolvasta, mintha megszárdult volna. Lerokadt a karosszékre és sokáig mozdulatlanul maradt. Fejét tenyerére támasztotta és elmélyedt gondolataiban.

Özvegy Bárdyné. Ez volt a levél aláírása. Így hívták most azt, aki valamikor régen az ő Birije volt. Régen. Negyven évvel

ezelőtt. Most özvegy, beteges. A lelke fáj. Tudja. A kegyetlen sors nagyon mély sebeket hasított benne. Férfje vasuti szerencsétlenség alkalmával halt meg, fia főbe lőtte magát.

— Ugy kell neki — kiáltott a lovag és felállt. Nagy lépésekkel méregette a szobát.

— Ugy kell neki! Maga akarta! — kiáltotta még egyszer. — Én is szenvedtem! Évekig, hosszú évekig! hadd tudja meg ő is, mi a fájdalom, az elhagyatottság!

Arca kipirult, egész teste reszketett. A mult ott lebegett előtte. Mintha tegnap történt volna, amikor könyörgött:

— Biri, légy az enyém! Szegény vagyok, de szerelmem csodákat fog művelni! Dacoldj a szülői akarattal! Jőjj velem. Légy az enyém... Szökjünk innen... holnap várlak...

A válasz mi volt? Néhány nap múlva megérkezett az eljegyzési kártya: Bárdy Zoltán lett a vőlegény.

Pedig ha akkor Biri eljött volna a légyottra, ma lovag Beér Jenőné lenne, a gazdag Beér Jenő felesége és nem özvegy Bárdyné. Ifjú lenne, mert a boldogság, az megtartja az életerőket; a nyomorúság, a fájdalom, az összetöri az embert.

— Ugy kell neki! — ismételte harmadszor is a lovag. És arca kemény lett.

— Elmegyek hozzá. Hadd lássa meg, mit veszített bennem. És elmondom neki, mennyit szenvedtem miatta. Feltépek a behégedt sebeket mind. Tölem vigasztalást ne várjon. Eddig elkerültem, de most ő hív, elmegyek. A multat felidézem újra és gyö-

nyörködni fogok könnyeiben. Ezzel adósom volt még a sors. Igen, elmegyek!

Előkereste botját és letipegett a lépcsőkön. Lassan, óvatosan ment, mert a lába, a köszvényes lába ma nagyon sajgott. Aztán meg ez a levél is felizgatta, miért is az asztmája erősebben fojtogatta, mint máskor. Itt az enyhe olasz levegőben már jobban érezte magát, de ma a szíve nyugtalanabban dolgozott. A fuldoklás el is fogta néha.

Lassan tipegett, mert gyenge volt. A tükör az nagyon is udvariaskodott, mikor azt mondta, hogy ő daliás legény. Gyengéd volt, hazudott. Nem akarta megmutatni a mély ráncokat sem, a beteges színt sem. Vagy talán a tükör megmutatta, csak a lovag nem látta.

A villa, ahol Bárdyné lakott, a faszortulós oldalán volt. A lovag óvatosan lépkedett. Utjában egy orchideát vett. Haloványt, rózsaszínűt, amilyent azelőtt hordott, amikor Birikének udvarolt. Aztán a gomblyukba tűzte. Mintha fiatalabbnak érezte volna magát.

Azt észre sem vette, hogy ismerősök köszöntik. A bámuló tekinteteket se látta. Mert esodálkozva néztek rá. Mi leli az öreg lovagot? Kivel vitatkozik? Kivel veszekedik?

A lovag az egész uton beszélgetett magával. Hangosan. Sőt az is megtörtént, hogy egyszer csak megállt és nevetni kezdett. Még a könnyei is kiesordultak.

Ugy van! Biztos, hogy úgy van! — szólt magához, vitatkozva. — Biriben feltámadtak a mult emlékek és bizonyára a szíve is

azt minden áron tető alá akarja hozni. És ebben az esetben mindenért, ami történni fog, egyedül a Khuen-kormány lesz felelős. A békét megteremteni nem volna nehéz, mert nincs senki az illetékes körökben, aki a török-szakad politikát is meg akarná ezért a véderőjavaslatért kockáztatni.

De nem akarjuk, hogy félremagyarázzanak bennünket. Nem személyi politikát folytatunk s nekünk teljesen közömbös, hogy Khuen, vagy egy másik 67-es politikus áll-e a kormány élén. De érthetetlennek tartjuk, hogy egy javaslatához, amely senkinek sem kell az érdekeltek közül, éppen a magyar kormány ragaszkodjék beteges csökönységgel, csak azért, mert meg akarja mutatni, ki a legény a csárdában.

Budapest, október 23.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, kedden, a következő napirenddel tartja ülését: név szerint való szavazások és a véderőjavaslat általános tárgyalásának folytatása. Az ülés végén a miniszterelnök felel gróf Apponyi Albertnek az olasz-török háború tárgyában hozzá intézett interpellációjára.

A nádudvari mandátum. A nádudvari kerület függetlenségi pártja küldöttségileg megjelent *Weszprémy István* hajdubadházi földbirtokosnál, a hajdumegyei függetlenségi párt elnökénél és neki a kerület jelöltségét felajánlotta. A párt egy része *Kiss Ferencz* református esperest, másik töredéke pedig *dr. Juhász Nagy Sándor* ügyvédet kívánta jelölnei, ezek azonban a jelöltséget nem fogadták el. *Weszprémy István* a neki felajánlott jelöltséget elfogadta s legközelebb már megkezdte körútját a kerületben.

A vallás- és tanulmányi alapok. A vallás- és tanulmányi alapok kezelésének ellenőrzésére kinevezett bizottság most tartotta meg első ülését. A bizottság a segélykérvényeket és az ezzel kapcsolatos kérdéseket tárgyalta. A bizottsági elnök báró *Forster Gyula* v. b. t. t. bejelentvén, hogy a bizottság egyházi elnöke, *Vasváry Kólos* bíbornok hercegprímás október 27-én fogja betölteni primásá váló kinevezetésének huszadik évfordulóját a bizottság elhatározta, hogy miután a bíboros főpap esendben kívánja megünnepelni e napot, üdvözlő-iratban fogja előtte szerencsekívánatait kifejezni.

megszólalt, amint megtudta, hogy itt vagyok. Mert hiszen akkor szeretett! Talán mást nem is szeretett soha, csak engem! És most ő hív légyottra!

Aztán újra nevetett.

— Elmegyek! És most én fogom visszatartatni! Könnyeire, panaszára egy szavam lesz: ugy kell! Aztán ott hagyom! És többet felé se nézek... Ujra elkerülöm...

Ez a gondolat megerősítette. Kissé kihuzta magát és gyorsabban tipegett. Csak néha-néha állt meg, ha nagyon is elfáradt, vagy, ha elfogta a köhögési roham. Akkor meg kellett pihennie.

Nagysokára villa elé ért. Kabátját helyre rángatta, bajuszát kétfelé törülte, az orchideát megigazgatta. Aztán megkeményítette lépéseit.

— Csak az az átkozott köhögés el ne fogjon.

És egy ezukorkát vett a szájába. A ezukorka illatos volt.

Bárdyné az emeleten lakott.

A lovag dühösen mormogta:

— Mit mászik egy öreg asszony az emeletre!

Aztán nekiindult a lépcsőnek. Mintha számlálná, hány foka van, olyan lassan ment. Meg-megállott. Egyszer lenézett és büszke volt. Már milyen magasra jutott.

— És nem köhögtem!

Aztán felnézett és aggódva csóválta a fejét. Még csak a fele útján volt.

Szerencsésen felért. Már várták.

A méltóságos asszony az ebédőben van!

Khuen ismét Bécsben volt.

— **Tomasics állása megrendült.** —

Hirek a politikai küzdőtérről.

Budapest, október 23.

Sem a tegnapi, sem a mai nap politikája nem idézett elő különösebb változást a helyzetben. Bizonyos stagnáció állt be a kibontakozás munkálataiban, amit a türelmetlenebb politikusok itt-ott kedvetlenül fogadtak, sőt a békeakció rovására irtak. Különösen a munkapárton volt észlelhető ez az elkedvetlenedés, ahol egyes túró politikusok felhasználva a miniszterelnök távollétét, szánkezándékkal olyan híreket terjesztettek, amelyek a békeakcióra nézve kedvezőtlenek. A miniszterelnök mai bécsi útját is úgy akarták feltüntetni, mintha az a béketárgyalások meghiusulását jelentené, sőt azt az akciózt, amit gróf *Károlyi Mihály* folytat a béke érdekében, egyenesen a béke megbuktatására irányulónak hiesztelték ki, amelynek nincs más célja, mint a *Justh*-pártnak az elszigetelése.

Ezeket a híreket az ellenzéken erélyesen megezőfolták, ami azonban nem akadályozta meg a munkapártot abban, hogy a híreket továbbra is készpénz gyanánt fogadja és terjeszse.

A politikusok figyelme ma egyébként Bécs felé irányult, ahol a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a király előtt. A kihallgatás különösebb eseményeket nem hozott, kivéve azt az egyet — amit bevezített tényként tárgyaltak a munkapárton — hogy *Tomasics* horvát bán legközelebb le fog mondani állásáról.

Mai híreink egyébként a következők:

Tömeges kihallgatások.

József főherceg ma délelőtt automobilon Budapestről Bécsbe érkezett. A király déli tízenkét órakor magánkihallgatáson fogadta *József* főherceget.

A király báró *Gautsch* osztrák miniszterelnököt és hőtendorfi *Conrad* vezérkari főnököt tegnap délelőtt külön kihallgatáson fogadta.

A lovag még nem ért az ajtóhoz és az feltárlt.

— Hozta Isten, barátom! — szöjt egy gyenge, de nyájas hang. — Látja, ez szép magától, hogy eljött.

— Kérem, méltóságos asszonyom...

— Foglaljon helyet, bizonyára elfáradt.

— Oh dehogy! — szöjt a lovag és erősen közködött, hogy akaratoskodó köhögését elfojtsa. — Az öreg esontok még helyt állnak.

— Akkor gratulálok! Mert én bizony gyenge vagyok... A szívemmel sok a bajom, az asztma is bánt... Fulladozom... Sokszor elfog a köhögés...

— Nem látszik meg a méltóságos asszonyon...

— Ah, ah! Ez kedves — szöjt mosolyogva *Bárdyné* — ez a bók...

A lovag komoly arcot öltött.

— Pedig igazán nem azért jöttem, hogy a méltóságos asszonynak bókokat mondjak.

A hang nyers, szinte bántó volt. Az asszony ránézett a férfiúra.

— Én sem azért kerettem... Csak azt hittem, úgy véltem, hogy majd elbeszélgetünk...

— Igen... beszélgetünk...

A hevesebb indulatra a lovag köhögni kezdett.

— Oh... oh... tehát maga is asztmás, kedves barátom?

— Nem, csak meghültem...

— Ezek a ezukorkák nagyon jók...

— Köszönöm... nekem is vannak...

Khuen a királynál.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök ma délelőtt feltizenegy órakor a külügy-miniszteriumban gróf *Aehrenthal* közös külügyminiszternél látogatást tett; a két államférfiu egy óra hosszat tanácskozott egymással. Visszatérve a Magyar Házba, a miniszterelnök átöltözött és a Hofburgba hajtatott, ahol fél-egy órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Erről a kihallgatásról, amely körülbelül egy óra hosszat tartott, félhivatalosan azt jelentik, hogy a miniszterelnök a múlt hét eseményeiről tett jelentést a királynak. A kihallgatásnak csak tájékoztató jellege volt.

A Hofburgból a miniszterelnök visszatért a Magyar Házba, s azután fiával, gróf *Khuen-Héderváry* Sándorral megebedelt. A miniszterelnök délután visszautazott Budapestre; ugyanazon a vonaton tért vissza *Beöthy* László kereskedelemügyi miniszter is.

A két miniszter este 9 óra 15 perczkor érkezett meg Budapestre.

Beöthy eskütétele.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter vasárnap délben titkára, dr. *Jármay* Elemér kíséretében Budapestről, Bruckon át Bécsbe érkezett és a bankgassei magyar palotában szállott meg. Este érkezett meg gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök és titkára dr. *Bárczy* István is. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök még az est folyamán hosszasan tanácskozott az új kereskedelmi miniszterrel, azután perig *Tomasics* Miklós horvát bánnal, aki tegnap érkezett Bécsbe, hogy a miniszterelnökkel konferáljon. Ma délelőtt a miniszterelnök meghallgatta *Vértessy* Gézőt, a király személye körüli miniszterium államtitkárának jelentését.

Féltíz órakor a miniszterelnök és a kereskedelemügyi miniszter a Hofburgba hajtatott, ahol *Beöthy* László letette hivatali esküjét a király kezébe. Az ünnepélyes eskütételnél gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnökön kívül, mint zászlós ur gróf *Apponyi* Sándor királyi főkamarszter segédkezett; az eskümentát dr. *Révay* Ferencz miniszteri tanácsos olvasta föl. Az eskütétel után a király *Beöthy* László kereskedelmi minisztert külön kihallgatáson fogadta.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter a mai délelőtt folyamán látogatást tett gróf *Aehrenthal* közös külügyminiszternél, báró *Burián* közös pénzügyminiszternél, *Auffenberg* lovag hadügyminiszternél és gróf *Montecuccoli* haditengerészeti parancsnoknál,

Leültek a szoba homályosabb sarkában. A kényelmes, öblös karosszékekbe.

— Magát, kedves barátom nem bántja a köszvény?

— Nem... csak néha, ha sokat járok. Fáj a bal lábam... a térd körül... Például most... De az nem baj... Hanem sajnálatos hallottam az előbb, hogy méltóságodnak a szive fáj... Persze, a mult, ugy-e...

Aztán határozottabban mondta:

— A mult eseményei... emlékei...

— Igen, barátom... a szörnyű mult, a rettenetes események...

A szobában egész sötét volt már. Csak az ablak előtti fák zsongtak, mintha titkokat sugtak volna egymásnak.

— A sors keze kegyetlen és...

— És igazságtalan! — sóhajtott az asszony.

A lovag nem ezt akarta mondani, hanem azt, hogy igazságos. De nem szöjt, mert a térdében mintha ezer gombostű viaskodott volna egymással. Ugy látszik, megerőltető a lábát. Titokban dörzsölgette, simogatta a térdét... És lassan olyan különös zsigbűrség vett rajta erőt... fáradt volt...

Az asszony is elhallgatott. A mult emlékei megröhanáltak. Kezére támasztotta fejét és elmélázott. Mindenről megfeledkezett.

A fák zsongása elmult; a titkokat — ugy látszik — már elutottgatták egyenűsnek. A esendét nem zavarta semmi, csak két ember szabályos hosszú lélekzete. Két esendően alvó emberé.

azután báró *Plenernél*, a közös legfőbb számvevőszék elnökénél, továbbá báró *Gautsch* osztrák miniszterelnökénél, dr. *Mataja* osztrák kereskedelemügyi miniszterénél, dr. *Röll* osztrák vasútiügyi miniszterénél és *Marek* osztrák munkaügyi miniszterénél, végül báró *Müller*, gróf *Esterházy*, *Roessler* lovag és *Mihalovich* külügyi osztályfőnököknél. Az osztrák kormány többi tagjainál, a miniszteriumok osztályfőnökeinek és az udvari méltóságoknál a kereskedelemügyi miniszter névjegyet adta le.

Tomasics lemondásának hire.

Tomasics Miklós horvát bán ma szintén kihallgatáson volt a királynál. Kihallgatásának hírére a képviselőház folyosóján általában azzal hozták kapcsolatba, hogy a bán már legközelebb megváltik állásától.

Egy munkapárti képviselő, aki közel áll a kormányhoz, úgy nyilatkozott, hogy *Tomasics* legközelebb be fogja adni lemondását. A bánról egyrészt a magyar sajtóban s a parlamentben ellene intézett támadások, másrészt az a körülmény kedvetlenítette el, hogy a horvát pártokkal a költségvetés tekintetében nem sikerült megegyezést létesítenie. A bán utódjául munkapárti oldalon gróf *Pejacsevich* Miklóst emlegetik.

Ezzel szemben más oldalról úgy tudják, hogy *Tomasics*nak nincs szándékában lemondani és mostani bécsi útja a *vasutas pragmatika* módosítására vonatkozott, amelyre nézve a tárgyalások *Hieronym* Károly halálával megszakadtak. *Tomasics* tehát *Khuen-Hedervary* miniszterelnök és *Beöthy* László kereskedelemügyi miniszterrel a tárgyalásoknak újabb való felvételéről beszélt és az erre vonatkozó megállapodásokról tett jelentést a királynak.

A békeakció.

Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke a folyosón hosszasan beszélgetett *Apponyi* Albert gróffal, *Désy* Zoltánnal, *Bakonyi* Samuval, *Batthyány* Tivadar gróffal és más függetlenségi politikusokkal is. Később a *Justh*-párt részéről *Földes* Bélát és *Kelemen* Samut kerette magához. Előbb *Földes* Béla val majdnem háromnegyed órán át folytatott beható eszmecsere a helyzetről, majd *Kelemen* Samuval mintegy fél órai beszélgetésben tárgyalta meg a parlamenti béke helyreállítására irányuló akciójának kilátásait.

A függetlenségi pártok elnökségei me nem tárgyaltak. *Kossuth* Ferencz nincsen Budapesten és csak holnap tér vissza a fővárosba, amikor is a függetlenségi pártok elnökségi tagjai között a békealap létesítése érdekében megindított eszmecsere folytatni fogják.

A munkapárton ma azt híresztelték, hogy a békeakció megindult és további tárgyalások nem lesznek. Ezt a híresztelést maguk a tények cáfolták meg, mert *Berzeviczy* Albert ma is fáradhatatlanul folytatta tanácskozásait az ellenzéki vezető politikusokkal.

A Justh-párt izolálása.

A képviselőház folyosóján ma főként arról beszéltek, hogy vasárnap délután gróf *Károlyi* Mihálynál ismét igen bizalmas értekezlet volt, amelyen a békéről konferáltak. Ezen a tanácskozáson csak függetlenségi politikusok vettek részt és igen mérsékelt számban.

Munkapárti oldalról e hírrel kapcsolatban azt a merőben önkényes kommentárt fűzték, hogy az ellenzéki akciónak egyetlen célja: a *Justh*-pártnak a további küzdelemben való elszigetelése.

Justh Gyula erre a híresztelésre megjegyezte:

— Izolálni nem izolálhatnak bennünket, mert magunk is elegendő számmal vagyunk. De különben se hiszem, hogy többi függetlenségi elvtársaink erre kaphatók volnának. Azok a harcban épp úgy kitartanak, mint mi. Részünkről már többször kijelentettük, hogy nem személyek ellen, hanem elvekért küzdünk.

Megkérdezték *Désy* Zoltántól is, mi a vé-

leménye az izolálásra vonatkozó híresztelésről. *Désy* így felelt a kérdésre:

— A két függetlenségi párt között marsrutával indult a harc, a fegyverbarátság legutóbb megsejtesse volna tehát, ha mi, a *Kossuth*-pártiak, arra törekednénk, hogy a másik függetlenségi pártot izoláljuk.

Désy Zoltánnak e férfiasan korrekt kijelentése után, azt hisszük, hogy felesleges is ezzel a munkapárti fogással behatóbban foglalkoznunk.

Bolgár Ferencz a kibontakozásról.

Bolgár Ferencz, volt honvédelmi államtitkár, országgyűlési képviselő, akinek érdekes kibontakozási tervével az elmúlt napokban sokat foglalkoztak a politikusok, egy bécsi lap vasárnapi számában cikket írt, amelyben részletesen megokolja a hároméves katonai szolgálat alapjára épített és részünkről már több ízben ismertett kibontakozási tervét. A cikkben *Bolgár* a következő kijelentéseket teszi:

Ugy látszik, elérkezett a kedvező pillanat arra, hogy a hadsereg kívánatos kiépítése tízéves küzdelem után a magyar parlamentben biztosítottassék, mert a kompromisszum, amely a választójog biztosítását előzta, nincs minden kilátás nélkül. Két szempontot kell csak honorálni: a *véderőjavaslat* bizonyos intézkedéseinek a költségek mérséklésével kapcsolatos megváltoztatását és az általános választói jog biztosítását. Aki jobb megoldást tud, mint én, az nagy szolgálatot tenne az ügynek, de én nem tudok erre más módot, mint más formát adni a *szolgálati idő megrövidítésének* és meglasztatni az erre való átmenetet.

A pártkörökből.

A *Kossuth*-pártkör helyiségeiben az est folyamán igen sokan voltak jelen, a pártvezetőség részéről *Désy* Zoltán és *Sághy* Gyula alelnökök. A párt tagjai élénk eszmecsere folytattak a politikai helyzetről, élénk érdeklődéssel várva a miniszterelnök mai audienciájának eredményét és annak hatását a béketárgyalások további menetére.

A függetlenségi és 48-as *Justh*-pártkör helyiségében igen nagy számmal voltak az este folyamán. Az elnökség tagjai közül *Justh* Gyula, gróf *Batthyány* Tivadar és *Holló* Lajos, a párt képviselő tagjai közül *Kelemen* Samu, *Lovász* Márton, *Bosnyák* Géza, *Batthyány* Pál, *Eitner* Zsigmond, *Sümei* Vilmos, *Ábrahám* Dezső és még sokan. A politikai helyzetről folyt beható eszmecsere, amelyben az elnökség tagjai és a képviselők élénk részt vettek. A képviselők egész a késő esti órákig együtt maradtak. A politikai helyzetet kívül megbeszéltek a legközelebbi népgyűlések beosztását is, amelyek közül többre *Justh* Gyula, a párt elnöke is leutazik.

A költségvetés előadói.

A képviselőház pénzügyi bizottsága csütörtökön, október 26-án délután félhat órakor tartja első ülését a költségvetés tárgyában. A bizottság nyomban hozzáfog a budget tárgyalásához, mert az előadókat megegyezéssel már előbb kijelölték. Az egyes tárczák a következő sorrendben kerülnek tárgyalás alá: Kiseb tárczák: gróf *Wickenburg* Márk. Belügy: *Sándor* János. Igazságügy: *Kenédy* Géza. Kultusz: *Kammerer* Ernő. Földmívelés: *Papp* Géza. Kereskedelem: *Heltai* Ferencz. Pénzügy: *Hegedüs* Lóránt. Az előadók személyében a tavalyihoz képest csak annyi a változás, hogy a kereskedelemügyi miniszterre kinevezett *Beöthy* László helyett *Sándor* János referálja a belügyi tárczát.

A huskérés.

A huskérés tárgyában a magyar és az osztrák kormány szakelődői ma folytatták a földmívelésügyi miniszteriumban tanácskozásukat. E célból az osztrák kormány szakelődői ma reggel Budapestre érkeztek. A magyar kormány részéről *Ottlik* Iván államtitkár, *Róth* Lóránd, *Lers* Vilmos miniszteri tanácsosok és *Scitovszky* Tibor miniszteri titkár vettek részt a tárgyaláson, amelyen *Ottlik* Iván elnökölt. A közös tanácskozás előtt a magyar szakelődők délelőtt tízenegy órakor a kereskedelemügyi miniszteriumban értekezletet tartottak.

A magyar és osztrák szakelődők ma délután is tanácskoztak. A tanácskozások során szükségese merült fel annak, hogy az osztrák szakelődők az osztrák kormánynak jelentést tegyenek. Evégből az osztrák szakelődők egy napra Bécsbe utaztak, ahonnan újra visszatérnek Budapestre a tanácskozások folytatására.

A verseczi átirat.

Marostorda vármegye szerdán délelőtt tartja rendes évi közgyűlését *Köllö* alispán elnökléte alatt, miután gróf *Haller* János főispán jelenleg betegen fekszik bévizi kastélyában. A tárgysorozaton a verseczi átirat is szerepel. Az ellenzék bizonyosra veszi, hogy sikerülni fog az átiratot elbuktatnia.

A véderőreform ellen.

Miskolc város polgársága is részt kér a katonai javaslatok elleni küzdelemből. Állásfoglalását népgyűlés keretében kívánja kifejezésre juttatni. Erre vonatkozóan már minden előkészület megtett és levélben felkérték *Justh* Gyulát, a függetlenségi és 48-as párt elnökét, hogy a népgyűlésen vegyen részt. *Justh* Gyula azt felelte a miskolcziaknak, hogy e hó 29-én már máshova kötötte le magát, de, mivel nagy súlyt helyez arra, hogy a miskolczi népgyűlésen jelen lehessen, kéri a népgyűlésnek november hó 5-ére való elhalasztását.

A *kőbányai* polgárság nevében *Minke* Béla fővárosi elemi iskolai igazgató és *Pálmay* Kálmán vasárnap délelőtt bent jártak a képviselőház elnöki irodájában, ahol átadták a *kőbányai* függetlenségi és 48-as párt kérvényét, amelyben a párt azt kéri, hogy a katonai javaslatokat vegye le a képviselőház napirendjéről és alkossa meg az általános választói jogról szóló törvényt. A kérvényt ezernél több választópolgár írta alá, közöttük *Hock* János országgyűlési képviselő is, a kerület plébánosa.

A választójogi körirat.

Az *Országos Magyar Szövetség* vasárnap délelőtt *Berczik* Árpád elnöklésével ülést tartott, amelyen állást foglalt a választmány a választói jog kérdésében is és dr. *Osányi* Gusztáv indítványára egyhangulag a következő határozatot hozta: „A választmány elhatározza, hogy a megalkotandó általános választói jog rendszerében a magyarság fölényének és tulsúlyának intézményes biztosítását követeli s megbizta az elnökséget, hogy a kívánt véleményét ily értelemben készítse el és adja be.”

A választójogi körirattal legutóbbi kari ülésén foglalkozott a *kassai jogakadémia tanári kara*. Az értekezleten elhatározta a tanári kar, hogy véleményének kifejtését egy szűkebb bizottságra bizza, melynek tagjává dr. *Balás* Károlyt, dr. *Kérészy* Zoltánt és dr. *E. Nagy* Olivért választotta meg, akik a memorandumot a miniszterelnök által a véleményadásra kitűzött terminusra — december 31-re — elkészítik.

Budapest, október 23.

Báró Skerlecz a kabinetirodában. Báró *Skerlecz* Iván miniszterelnökségi miniszteri tanácsos holnap Bécsbe érkezik, hogy mint *Daruváry* Alajos osztályfőnök helyettese elfoglalja hivatalát a kabinetirodában.

Mindvégig névszerinti szavazás. A képviselőház mai ülésén csak elnöki bejelentések és névszerinti szavazások voltak. *Kabos* Ferencz elnök az ülést fél tízenegykor nyitotta meg. A szombati ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után megemlékezett *Görgey* Lászlónak, a miskolczi II. kerület képviselőjének haláláról s felhatalmazást kért a választás kiírására. A Ház a felhatalmazást megadta. *Elnök* bemutatatta *Csanád* vármegye feliratát a képviselőház mostani tanácskozási módja, *Bereg* vármegye feliratát természetes vizitaink kifejezésére, *Hajdu* vármegye feliratát a sajtótörvény módosítása tárgyában. Javasolta, hogy a feliratok a kérvényi bizottsághoz utasítsanak. *Lovász* Márton ellenindítványt tett. *Elnök* jelenti, hogy husznál több képviselő névszerint való szavazás elrendelését s egyúttal annak a következő ülésre leendő halasztását kérte. Ezt elrendelte. Ezután névszerinti szavazások következtek, melyek közül hármat intézett el a Ház. Az ülés két óra előtt végződött.

Véres ütközet Tripolisban.

— Az olaszok veresége Benghasi mellett. —
A mohamedánok szent háboruja. — Szünetel
a békekezdés. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 23.

Nemcsak a török, hanem az olasz részről érkező jelentések is hírül hozzák, hogy Benghasi ostrománál az olasz csapatok nagy vereséget szenvedtek. Ezt a vereséget még a hivatalos olasz kommuniké is beismeri. A török csapatoknak Tripolisban való megerősödése úgy látszik a legjobb uton van, nagyszámú arab katonaság érkezik a török helyőrség segítségére és hír szerint a tripoliszi törököknek a szent háboru céljára nagyobb pénzüsszeg is rendelkezésükre áll. A Benghasinál lefolyt erős küzdelemből ítélve Tripolisz annektálása elé még nagy akadályok fognak gördülni. A békekezdés egyelőre szünetel és előreláthatóan mindaddig szünetelni fog, amíg a háboru a Balkánt nem veszélyezteti.

Táviratainkat a mai eseményekről itt adjuk:

Az olaszok veresége Benghasinál.

Konstantinápoly, október 23.

A kormányhoz érkezett táviratok szerint az olaszok Benghasi mellett nagy vereséget szenvedtek. Török katonák és arabok megtámadták a nyolcezer főnyi olasz sereget. Az olaszok nyolczszáz, a törökök száztizenöt embert veszítettek. Az olaszok sok fegyver és hadiszer hátrahagyásával menekültek. Az olasz csapatok nagyon fegyelmetlenek.

Chiasso, október 23.

Máltából jelentik, hogy Benghasi előtt további ötezer olasz katonát kellett partra szállítani, hogy a várost elfoglalhassák. A tenger nagyon viharos volt és a csapatok partraszállítása sok nehézséggel járt.

Konstantinápoly, október 23.

A Jeni Gazetta hírt kapott Dernából, hogy Birka körül Benghasitól keletre heves csata volt a török helyőrség és az olaszok között és mind a két részben nagy veszteségek érték a csapatokat. Tripolisz környékén is összeütközés volt s az olaszok jelentékeny veszteségeket szenvedtek. Ezek a közlések azonban aligha hitelesek, mert a hadügyminiszteriumhoz tegnap estig sem Tripoliszból, sem Dernából vagy Benghasiból nem jött jelentés újabb összeütközésekről.

Róma, október 22.

Hivatalos helyeken nem közölnek részleteket a legutóbbi harcokról, de megvallják, hogy ezek a harcok nagyon véresek voltak. A kormány nem enged meg a táviratok továbbítását. A városban az a hír van elterjedve, hogy Benghasi előtt ezernél több olasz elesett. A *Messaggero* is azt jelenti, hogy Benghasi előtt nagy csata volt, amelyben mind a két részen sokan elesetek és megsebesültek. Benghasiban a puszkaporos torony felrobbant.

Róma, október 23.

A király a hadügyminiszternek és a tengerészetiügyi miniszternek megelégedését fejezte ki a hadseregnek és a flottának Benghasi előtt tanúsított viselkedéséért és a katonák és tengerészek bátorságáért.

Róma, október 23.

A Stefani-ügynökség tripoliszi jelentése szerint az éjjel nyugodtan folyt le. Hajnalban lovas arab csapatok török csapatokkal együtt több helyen megtámadták az olasz előőrsöket, melyek azonban az ellenséget visszaverték. Az oázis környékén az arabok lesből lövöldöztek az olasz előőrsökre, mire nagyobb csapat katonaság vonult ki, mely számos arabot elfogott és minden intézkedést megtett, hogy az oázis környékén tanyázók fegyvereit elkobozzák.

Lemészárolt keresztények.

Milanó, október 23.

Az arabok *Umberto* pátert és a visszamaradt szerzeteseket és egyéb olaszokat és megváltott rabszolgákat a *Benghazi ellen intézett ostrom alkalmával lemészárolták*. Az áldozatok számát még nem tudják, de azt hiszik, hogy igen nagy.

Berlin, október 23.

A keresztényeknek *Benghazi*ban történt lemészárlásáról a *„Lokalanzeiger“* a következőket jelenti: Szerdáról csütörtökre forduló éjjel, amikor a két olasz hadihajó megtette az első lövéseket, a szemüszik főnöke néhány száz hívével körülvette a *katholikus misszió épületét*. A ház főnöke, *Umberto* páter kilépett a küszöbre, hogy a fanatikus csapattal tárgyaljon. Ajánlkozott, hogy *kész minden kindzást eltűrni, ha a védelmére bizottakat megkímélik*. A pátert erre egy kardcsapással leterítették és holttestét darabokra vágták. A horda erre betört a misszió-házba és mindenkit, akit csak ott talált, felkonozott. Innen a szemüszik a *katholikus gyermekmenhelyhez* mentek. *József* pátert leterítették és *tíz-tizenkét éves gyermekek* közt rettenetes vérengzést vittek véghez. Rabszolgaságból kiváltott szegény fiúk és leányok voltak. *Több európai, aki segítségére sietett a gyermekeknek, bátorságát életével fizette meg*.

Homsz bevétele.

Róma, október 23.

Homsz ágyuzásánál a benszültek közül senkinek sem történt baja. A *csitadellán vasárnap kilükték az olasz lobogót*, amit a hajók üdvölvésekkel fogadtak. A csapatok és lövészer partraszállítása egyre tart.

A tripoliszi török haderő.

Konstantinápoly, október 23.

Lapjelentések szerint a *Sulespu-törzs tizezer embere*, mely Kaza Soeneben (Fezzan) lakik, Tripolisz felé vonul és már csatlakozott a Dzszebelben levő török csapatokhoz. A *Szenusszi-törzsfőnöknek* a rokontörzsek körében kifejtett propagandája a *Tibu Fevarik-törzs* megnyerésével *százötvenezer főre emelheti a török haderőt*. A *Szenusszi-törzs* sejkje az egyiptomi bankoknál letétben levő mintegy *egy millió fontnyi vagyonát fordítja a szent háboru céljaira*.

A kolera Tripolisban.

Konstantinápoly, október 23.

Lapjelentések szerint a kolera a tripoliszi olasz csapatok között folyton terjed. A háboru megkezdése óta kétszázhatvan haláleset fordult elő.

Aknák a török kikötőkben.

Bécs, október 23.

A fényes porta a nagyhatalmakhoz hivatalos jegyzéket küldött, melyben tudtukra adja, hogy Szaloniki és Szmirna kikötőt *konakt* aknával látta el. A bizalmas értesítés szerint az érkező szemleges hajóknak az aknasoron kívül kell megállaniok, míg egy török pilótahajó a befutásra az engedelmet meg nem adja és a hajót be nem kalauzolja. A hajók bevezetésének az a módja, hogy a pilótahajó tisztikara és legényeége az ujonnan érkezett hajóra megy, a hajó egész személyzetét a fedélközbe zárják, minden nyílást, ahonnan kiláthatnak elcsuknak és a pilótahajó tisztikara veszi át a parancsnokságot és a saját legényeégével bevezeti a hajót a kikötőbe.

A novibazári szandzsák megszállása.

Belgrád, október 23.

Bár a szerb kormány erősen czáfolja a *Tri-buna* című lapnak azt a híret, hogy Szerbia okkupálni fogja Törökország beleegyezésével a novibazári szandzsákot, a nevezett belgrádi lap fenn-

tartja értesülését és a dologról — állítólag hiteles értesülés alapján — igen érdekes részleteket közöl. A lap közlése szerint ugyanis a porta bécsi nagykövete utján arról értesült, hogy a király elnöklésével legutóbb Bécsben tartott haditanács ülésén szóba került a *novibazári szandzsáknak Ausztria-Magyarország által való okkupálása* is és a haditanács azt határozta, hogy megteszik a lépéseket a megszállásra, előbb azonban *Bulgáriát felbízatták a Macedóniába való betérésre*. Ennek elkerülését célozza tehát Törökország politikai magatartásának az a változása, hogy a monarchia veszedelmes közeli szomszédságát elkerülendő, Szerbiának akarja átengedni a novibazári szandzsákot katonai és közigazgatási adminisztrálás végett. Szerbia azután Novibazárban, Pribojban, Plewjeben és a szandzsák főbb helyein helyőrséget tartana. A Szerbiához való barátságos közeledés Szaid pasa nagyvezér politikájának felülkerekedését jelenti, mert a nagyvezér régóta ismertetes szerbbarát érzelmeiről. Péter király különben, amikor Konstantinápolyból értesült a dologról, minisztertanácsra hívta össze a kabinet tagjait, a tanácskozásról azonban nem szivárgott ki semmi.

A drinápolyi tiszték államcsínyje.

Drinápoly, október 23.

A drinápolyi tisztikar elhatározta, hogy a szultánt leköszönésre kényszeríti és *Jussuf Izzedin* trónörökösét kiáltja ki szultánnak.

Az olaszok cenzurája.

London, október 23.

Az angol sajtó élénk tiltakozást jelentett be az olaszok által életbeléptetett tripoliszi cenzura miatt.

Olaszország békejavaslatot tesz.

Konstantinápoly, október 23.

A tegnapi miniszteri tanács után a portán kijelentették, hogy az olasz kormány legközelebb a szultán szuverenitásának elismerése alapján *békejavaslatokat fog tenni*. Mihelyt ez megtörténik, a hadakozó felek fegyverszünetet fognak kötni.

Róma, október 23.

Az „*Italie*“ egy a kormánytól megerősített cikket közöl, mely a Törökországnak adandó kár-pótlás kérdésével foglalkozik. E kérdést illetőleg nevezett lap kategórikusan kijelenti, hogy *semmi féle kárpótlásról szó sem lehet*. Ami pedig a szultán vallási szuverenitását illeti, e kérdés még egyáltalában nem volt megbeszélés tárgya. Egyébként az expedíció — a lap jelentése szerint — nem olyan nagyarányú, mint hírlik, mert az expedíciós hadsereg nem áll 80.000 emberből. A háboru napokint öt millió lirájába kerül az olasz államnak.

A nemzetközi konferenzia terve.

Bécs, október 23.

Diplomáciai körökben nagyon szkeptikusan fogadják azt a tervet, hogy az olasz-török konfliktust nemzetközi konferenzia útján kellene megoldani. Olaszország rendíthetetlenül ragaszkodik régi álláspontjához az annexiót illetően és csak éppen pénzbeli kárpótlásról, egyéb alárendelt részletkérdésről hajlandó Törökországgal tárgyalni s annál kedvezőbb lehetne a megoldás a portára nézve, menél hamarabb szánna el magát a tárgyalásokra. Attól félnek azonban Konstantinápolyban, hogy ez a nemzetközi konferenzia nemcsak a tripoliszi honodalmakra szorítkoznék, hanem esetleg a krétai és más nemzetközi vitás kérdést is megbolygatná és belevonná a tárgyalások keretébe.

Szabadkőműves békekezdés.

Milanó, október 23.

Itteni értesülések szerint azok a személyiségek, akik a török-olasz békén fáradoznak, nem dip-lomaták, hanem az angol-olasz és török szabadkőműveseghez tartoznak. Innen már el is utaztak egyes előkelő szabadkőművesek Szalonikiba.

KÜLFÖLD.

Az osztrák béketárgyalások. Bécsből jelentik: Báró Gautsch miniszterelnök szerdán fogja közzéadni a német nemzeti szövetség elnökségével azokat a követeléseket, amelyeket a csehek támasztottak annak fejében, hogy segítenek a többséget megalkotni. Szerdán este a német, a cseh, a lengyel pártok és talán a keresztényszocialisták is megjelennek dr. Sylvester elnökkel, hogy a miniszterelnök jelenlétében kidolgozzák a munkaprogramot és bizottságot jelöljenek ki a képviselőválasztások beosztására. A német szabadelvű-szövetség már holnap megkezdi tanácskozásait, melyek valószínűleg napokig eltarthatnak és nemcsak a politikai helyzetet fogják érinteni, hanem egyes fontos belső szervezeti kérdést is felölelnek. Tény az, hogy báró Gautsch komolyan hozzáállt a békeltető tárgyalásokhoz csehek és németek között a tartományi hatóságok hivatalos nyelvén megállapítás és szabályozása céljából, de e részben csak akkor fog törvényjavaslatot benyújtani, ha a pártok a törvényjavaslat rendelkezéseire nézve teljes egyetértésre jutottak.

György herceg Párisban. Belgrádból jelentik: György herceg, akinek apanage-ügyét nemrégiben elintézték, ma Párisba utazott, ahol két hónapig katonai tanulmányainak fog élni. A herceg kibékült a trónörökösrel. Erre vall az is, hogy ketten együtt autómobilon indultak el Bécsbe, ahová holnap este fognak megérkezni és Bécsből a Semmeringre is kirándulnak.

A német birodalmi gyűlés. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés napirendjén van mindenelőtt a centrum, a szociáldemokraták és a szabadelvűek interpellációja az élelmiszer- és takarmánydrágaság dolgában. Beethman-Hollweg birodalmi kancellár kifejti: A sajtóban, különböző gyűlekezetek alkalmával az ezévi szárazság következményei miatt általános panaszok hangzottak el gazdasági rendszerünk ellen. A nagy segédesszók, a vámok felemelését stb.-t nem diésérik más célból, mint hogy gazdasági politikánk alapjait megrendítsék. A védvámok megszüntetése felborítaná gazdasági és kereskedelmi rendszerünket. A vámok megszüntetésének propagálása csak agitatorius értékkel bír. A vámok felfüggesztése nem a fogyasztók, hanem a kereskedelem és különösen a nagykereskedelem javára válnak. A mezőgazdáknaik fizetett árak éppenséggel nem túl nagyok. A huszbehozatalt illetőleg csak Oroszország és Amerika jöhet tekintetbe. De Oroszországról le kell mondani a marhavész, Amerikáról pedig a texasi láz járványainak behurcolása miatt. Semminő támadás nem fog megrendíteni abban a meggyőződésben, hogy a helyes uton járok, amidőn az eddigi gazdasági politikához ragaszkodom. Bebel képviselő indítványára az interpellációk tárgyalását berekesztik. Mintán még Niederlöchner konzervatív a védvámok mellett foglalt állást, a tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

Az elzász-lotharingiai választások. Strassburgból jelentik: Most, hogy Elzász-Lotharingia is megkapta az alkotmányt, megtartották a tartománygyűlési választásokat. Legtöbb madátumot a centrum párt kapott. Az éjfélig ismert eredmény a következő: 2 liberális, 19 centrum párti 5 szociáldemokrata, 9 tagja a lotharingiai bloknak és egy független agrárius, 24 pótválasztás szükséges.

A marokkói tárgyalások. Párisból jelentik: A külügyminisztériumhoz közel álló lapok feltűnő határozott formában állítják, hogy a német-francia tárgyalások legkésőbb november nap alatt be lesznek fejezve.

A „Matin” szerint a megegyezés egyes még szabatosabban meghatározandó pontok kivételével a valóságban már meg van kötve, úgy hogy Cambon nagykövet már megkezdhetette a területesére vonatkozó szerződés megszövegezését. Azt hiszik, hogy az egyezmény november elseje felé aláírható lesz.

Kishivatalnokok panasza.

— Kongresszus a drágasági pótlék miatt. —
Budapest, október 23.

Magyarország legsajnálattal emlegethető és legnagyobb nyomorúságban élő kasztja, az állami kishivatalnokok impozáns, sok ezer főből álló kongresszust tartottak tegnap a budapesti törvényszék esküdtzéki termében. Türelmük már szinte megszokadni készült, minden eszközt jónak tartanak már elviselhetetlen sorsuk javítására a sok hitegetés miatt bizalmatlan emberek türelmetlen rendszabályokat ajánlottak: a szocialista alapon való szervezkedést, a passzív ellenállást, sőt akadt olyan is, aki szindikalista szervezkedésről beszélt. Kiáltó szóval hangzott a panasz, hogy a miniszterek és képviselők csak ígéretnek, de semmit se tesznek, a nagyobb rangú tisztviselők pedig csak a saját érdekében mozognak meg. A kongresszus egyelőre mégis megmaradt a kérdésnél: Lukács László pénzügyminiszternél tisztelegve előadta panaszait, meghallgatta a miniszter ígérezeit, de készen áll arra, hogy — ha ennek a szükségére mutatkozik, — erősebb eszközökkel folytassa az agitációt.

A zombori tisztviselők ezzel egyidejűleg mozgalmat indítottak arra, hogy valamennyi állami tisztviselő gyűljön össze kongresszusra a követelje a sorsa javítását.

Az elkeseredett tisztviselőmozgalmakról tudósításunk a következő:

A kongresszus.

A kongresszusra ezrével gyűltek össze az ország minden részéről a magyar állam legkisebb fizetésű tisztviselői és alkalmazottai, a segédhivatalnokok, kezelőtisztviselők, a nyugdíjasok, irnokok, szolgák. Ott voltak a Kuriától kezdve az összes budapesti bíróságok kezelőtisztviselői, irnokai, szolgái, a minisztériumok, a postatakarékpénztár és posta altisztjei, az állami és törvényhatósági szolgák és altisztek országos egyesületének harmadfélé száz tagja, a pénzügyigazgatóság, a zálogházak, az összes számvéviselők, telekkönyvvezetőségek, királyi ügyészségek kezelőszemélyzete, a vidékről több mint száz város küldöttsége. Táviratilag jelentette be csatlakozását a szakiskolai tanítók országos egyesülete, az állami tanítók országos egyesülete és számos város és törvényhatóság tisztviselői kara.

Az egybegyűltek be sem férték az esküdtzéki terembe s a folyosókon, a lépcsőkön és a karzatokon állodogáltak. Az elnöki asztalnál Vatter Gyula kuriai főtiszt, Lamoss Rezső számvéviselői tisztviselő és Bernáth Elek táblai főigazgató ültek. A rendőrséget Szoszlér Hugó kapitány képviselte.

Az elnök Vatter Gyula ismertette az igazságszolgáltatás ügyében hozott határozatait, amelyeknek eredménye a mai nagygyűlés. Ezért ennek egyetlen tárgya, hogy harminc százalék drágasági pótlékot kérjenek az állami alkalmazottak részére. Leveleket olvasott fel, amelyekben Kossuth Ferenc és Justh Gyula támogatást ígérnek.

A memorandum.

Ezután Havas Albin fölolvasta a memorandumot. Ebben elmondják, hogy a magyar állami alkalmazottak a drágaságban számolva a zilált helyzettel, a pénzügyi viszonyokkal, hazafias érzésből, tengődtek csekély fizetésükből s eddig nagyobb mozgalmat nem indítottak, mert remélték, hogy a züllett viszonyokat rendezni fogják. Megdöbbenve látják azonban, hogy ennek az 1912-iki költségvetésben nyoma sincs. A drágaság pedig oly mértékben növekedik, a helyzet kétségbeesztő és így a legpokolibb kényszer alatt, mint jó családapák és honpolgárok, szükségesnek látják, hogy a tizenkettedik órában, kéréssel forduljanak a kormány fejéhez. Ez a kérelem a nagygyűlés határozata szerint a következő:

Méltóztassék a VIII—XI. fizetési osztályba sorozott tisztviselők, valamint a fizetési osztályba nem sorozott gyakornokok, továbbá a díjnokok, az altisztek, hivatalosok, napidíjas szolgák, a fogházorség és a többi kisebb javadalmazású és az ingyenes szolgálatot teljesítő állami alkalmazottak részére 1911. évre visszamenőleg s ezentul mindaddig, míg a drágaság tart, illetve míg a fizetések a mai viszonyokhoz mérten fölemelkednek, törzsfizetésük 30 százaléknak megfelelő összeget, drágasági pótlék címén engedelmenni. Az ingyenes alkalmazásban levők részére, a díjnokok részére adandó drágasági pótlékot kérjük.

A memorandumhoz sokan szoltak hozzá, a legtöbben a legelkeseredettebb hangon emlékeztek meg a magyar államról, amely nyomorgásra kényszeríti alkalmazottait.

Nem kérni, de követelni!

Harmath Domonkos azt kívánja, hogy az állami tanítók kívánságait is vegyék be a memorandumba; Békegy Imre Gábor szerint a kérvényezésnek nem lett eredménye. Minden jobb állást a nemesség és jogászok foglalják le s a nagyobb rangú tisztviselők, maguk közt akarják fölosztani a költségvetésben e célra fölvetett összegeket. Ajánlja, hogy a nem jogász tisztviselők és alkalmazottak az országos szövetségbe tömörüljenek.

Az elnök kijelentette, hogy tervezik egy általános állami tisztviselő és alkalmazott egyesület megalakítását.

Szabó Károly a kocsikeméti állami tisztviselők nevében a lakásbérük emelését kéri, mert ott most negyven-hatvan százalékkal drágább a kis lakás. Dr. Fischer Márton hangoztatja, hogy nem kérni, de követelni kell. Indítványozza, hogy alakítsák meg az összes állami tisztek és alkalmazottak szindikátusát, amely követelje a tisztviselők pragmatikáját.

Zajos helyeslés és tapsvihár követte a szavakat. Többek felszólalása után Bencze Jenő azt indítványozta, hogy ha a miniszter nyomban nem tesz megnyugtató kijelentést, akkor a kongresszust demonstratív havonta egyszer hívják össze.

Az elnök erre megjegyezte, hogy a nagygyűlés most csak a drágasági pótlék ügyében dönthet, de ha december elsejéig nem lesz kedvező elintézés a memorandumnak, akkor újra összehívja a nagygyűlést. Jakab Albert nagy taps és éljenzés mellett indítványozta azután, hogy mondják ki, hogy ha a miniszter nem dönt kedvezően, akkor a tisztek és alkalmazottak csak annyit dolgoznak, amennyi a kötelességük.

Számosan beszéltek még ezután. Nagy vihar támadt Dobozgy Dávidnak arra az állítására, hogy európai botrány lenne abból, ha megtudnák a külföldön, hogy egy minisztériumbeli hivatalosok kénytelen a gyermekeit a piacra küldeni gyümölcs- és zöldség hulladékot szedni. Lamoss Rezső azt javasolja, hogy a fegyörök és hivatalosok ügyét a memorandumban pregnansabban kell a miniszter figyelmébe ajánlani, mert iszonyu veszedelem lesz, ha a fegyörök leteszik a fegyvert.

Az elnök végül határozatilag kimondotta, hogy a memorandumot a felszólalók javaslataival kiegészítve, Ráth Endre képviselő vezetésével küldöttség nyújtja át hétfőn a pénzügyminiszternek és kedden a miniszterelnöknek.

Küldöttség a Házban.

Az állami alkalmazottaknak mintegy kétszáztagú küldöttsége járt ma dr. Ráth Endre képviselő vezetésével a Házban, hogy tisztelegjen Lukács László pénzügyminiszternél s átadván neki tegnap elfogadott memorandumukat, öt jogos kívánságuk teljesítésére kérik. A miniszter nem akarta az egész küldöttséget fogadni, ami egyesekből keserű kifakadást váltott ki.

— Ez nem járja! Idejövünk az ország legtávolabbi részéből s a miniszter nem akar beznünket fogadni.

A higgadtabbak azután elcsöndesítették az elégedetleneket s Ráth Endre képviselő vezetésével tiztagú küldöttség ment a pénzügyminisztériumba, ahol a miniszter fogadta is a szűkebbkörű küldöttséget.

A küldöttség Lukács László pénzügyminiszternél, előterjesztette kérését s átadta a memorandumot. Lukács László pénzügyminiszter igen szívesen fogadta a tisztviselőket s kijelentette, hogy állandóan foglalkozik a kérdéssel és minden tőle telhető megtesz, hogy amennyiben ez lehetőséges, a kérdés rendezése még az 1912-iki költségvetés keretében megtörténjen. A küldöttség a választ éljenzéssel fogadta.

A többiek ezalatt a kupolacsarnokban összegyűlve várták a küldöttség visszatérését. Az audiencia sokáig tartott, úgy hogy már-már türelmetlenkedni kezdtek, mikor a vezetők elhatározták, hogy Justh Gyulát, a függetlenségi és 48-as párt elnökét megkérlik, jelenjen meg köztük a kupolacsarnokban.

Justh Gyula nyomban eleget tett a kérésnek. A csarnokba való lépésekor zajos éljenzés fogadta. Zádory Béla titkár üdvözölte Justhot.

Justh Gyula erre a következőképpen válaszolt. Előre kell bocsátanom, — ugymond — hogy a mi pártunk hosszabb idő óta küzd azért, hogy a magyarországi állami alkalmazottak sorsán segítsen. (Élénk éljenzés.) Ebben a küzdelemben azonban egyáltalán nem pártérdék az, ami bennünket vezetett; nem azért küzdöttünk az állami alkalmazottak sorsának és helyzetének javításáért, hogy ezzel a választások alatt biztossuk az önk szavazatait, hanem azért, hogy az önk gondtalan megélhetésének

biztosítását az állami érdekében levőnek tartjuk. (Élénk éljenek.) Ez az egyedüli momentum, amely bennünket vezetett, mikor az önk. érdek. fiztosi. tani, előmozdítani kívántuk. (Élénk helyeslés.)

Ráth Endre elkor érkezett meg a küldöttség-gel. Zajos éljenek köszöntötte. Ráth Endre ezután közölte a deputációval a pénzügyminiszter válaszáat. A pénzügyminiszter megígérte, hogy legközelebb törvényhozási intézkedés történik az állami alkalmazottak dolgában.

— De mikor? Már nagyon régen ígérték! — tört ki a panasza az elkéseredettebbek szívéből.

Ráth Endre ezután kérte a küldöttséget, el. gedjenek meg egyelőre ezzel. Majd ha a javaslat a Ház elé kerül, a függetlenségi és 48-as párt tal. módot arra, hogy az alkalmazottaknak minden méltányos kívánsága teljesedjék. (Zajos éljenek.) Condukt lesz rá, hogy az alkalmazottak a mult. szenvedéseikért is kárpótlást kapjanak.

Ráth Endre szavait zajos éljenek kísérte. A küldöttség tagjai Kossuth Ferencet is föl akarták kérni ügyük támogatására, Kossuth azonban nem volt a Házban s ezért Déry Zoltán ment több képviselő kíséretében a kupolacsarnokba, hogy a kü. döttség kérését meghallgassa.

A küldöttség szócska ügyük igazságára appellálva kérte a Kossuth-párt támogatását is.

Déry Zoltán hangoztatta, hogy az állami alkalmazottak kívánságát teljesíteni méltányosnak és föltétlenül teljesítendőnek tartja, mert a mérhetetlen drágaság éppen a fixizetési emebereket sújtja.

Déry szavait is zajosan megérintették s a kü. döttség tagjai ezután elidőztek.

A zombori felhívás.

A zombori állami tisztviselőknek minap tartott közgyűlése egyhangú határozattal kimondotta, hogy a gyors segély hiányában a magyar tisztviselői kar előbb-utóbb csaknem a teljes nyomorba juttató általános drágasággal szemben a megfelelő drágasági pótlék haladéktalan kieszköz. lése iránt országos mozgalmat indít, s az ország összes állami hivatalnokainak tisztviselői karát e mozgalomhoz való mielőbbi csatlakozásra hívja fel.

A felhívás többek között ezeket mondja:

Mi, magyar állami tisztviselők, mindannyian megtanultuk türelemmel, odaadással hordozni ezt a keresztet. Férfiak vagyunk: tudunk küzdeni, s ha kell, szenvedni is a magunk és családunk meg. élhetéséért. De amikor a létfontosságúakat folytatott mindennapi áldatlan küzdelemben oly visszariasztó ellenféllel találjuk szembe magunkat, mint a más teljességgel elviselhetetlenné vált általános drága. ság, melyet önmagunkra hagyatva, nincs erőnk leküzdeni, ime: feljajdulunk. Amde a multban szer. zett tapasztalataink megértetik velünk, hogy a már. már létalappainkat sorvasztó eme gazdasági vesze. delemben a pusztá panaszhangok mit sem érnek. Itt egyedül a gyors cselekvés segíthet. Mert a magyar állam tisztviselőinek nemcsak kötelességei vannak, hanem vannak jogai is. E jogok legfőbbje: a társadalmi álláshoz mért tisztességes megélhetés. Ha az állam nem siet most ezt a jogunkat biztosí. tani az egyre emelkedő drágasággal szemben: áll. ami életünk legfontosabb szerveinél egy kedve. szegett, az adósságok tengerében fuldoló, elesü. gedt hivatalnokai kart fogunk találni.

Összetartásban az erő. Soha sem volt még na. gyobb jelentősége ennek a mondanak, mint éppen napjainkban. Ennek a jelszónak hangoztatásával fordulunk tehát az ország összes állami tisztvis. lőihez, gyors tömörülésre kérve fel őket közös. czéljaink érdekében. Egyben nem késünk határo. zott kifejezést adni azon álláspontunknak, hogy az országos egyesületünk vezetősége részéről elodá. zhatatlan kötelességnek tartjuk egy országos kö. z. tisztviselői kongresszus azonnali egybehívását, mely. en a mostani szorongató helyzetünk megszünte. tésére irányuló további lépések megállapíthatók legyenek.

Mi, zombori állami tisztviselők, tudatában az egyre nyomasztóbbá váló drágaság folytán felénk szü. dülő veszedelmeknek, — a központi vezetőséget a megfelelő drágasági pótlék gyors kieszköz. lése tárgyában tartandó országos nagygyűlés haladéktalan. összehívására iránt megkerestük. Felkérünk tehát Benneteket e mozgalomhoz teljes lélekkel való csatlakozásra, s illetve az Állami Tisztviselők Or. szágos Egyesületéhez hasonló megkeresés mielőbbi megtételére.

A temesvári gyűlés.

Az Állami Tisztviselők Délvidéki Köre vasár. nap Temesvárott népes gyűlést tartott Gozda Elek kir. főügyész elnöklésével, amelyen tárgyal. ták a kolozsvári tisztviselőknél a drágasági pótlék en. gedélyezése tárgyában küldendő feliratát. A gy. lés elhatározta, hogy felirattal fordul a kormány. hoz, hogy addig, míg a tisztviselők országos kon. gresszusa által a státus- és fizetérendezés ügyében

felterjesztett memorandum a megvalósulás stádiu. mába jut, a szükség nyomasztó napjaiban átmeneti. segélyképpen a mostani súlyos terhek elviseléséhez a megélhetési viszonyokhoz mért, főleg a négy al. sabb fizetési osztály, valamint a szolgák létfontar. tását biztosító drágasági pótlék engedélyezését és a tisztviselők és özvegyi nyugdíj, valamint a ne. velési járulékok kérdését visszamenőleg is rendezze.

A rendőrség, mint erénycsösz.

— Szeméremértő műreemek. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 23.

A budapesti rendőrség Molnár János ország. gyűlési képviselő szíveségéből abba a helyzetbe jutott, hogy olyan műreemek reprodukcióit ko. bozta el a Könyves Kálmán kiadóczég kirakatából, amelyek a Szépművészeti Múzeumnak legkésebb műdarabjai. Vagyis csak az a neveléses eset történt, hogy az állami képtárban levő festmények másolatát állami rendőrség kobozta el.

A külföld visszhangzó kacaja közepette mi csak bosszankodunk rajta, hogy akadt fiú, amely Molnár apátnak telefonon történt feljelentését meghallgatta. Arról van szó, hogy a VI. kerületi kapitányság szemérem elleni kihágás czimén eltá. veltotta a Könyves Kálmán kirakatából Böcklin, Benczur, Lotz, Sinyei-Merse Pál, Márk Lajos és Zádor István képeinek reprodukcióit. Nagyobb. részt olyan mestermunkák, amelyek eredetijé a Szépművészeti Múzeumban látható: Fürdő gyer. mekek, Bachánszó, Amor és Psyche, A pacsirta. Hogy a képek szeméremértők, azt Molnár János apát fedezte fel, aki telefonon jelentette fel a doigot a rendőrségnél. Előbb Pompl fogalmazó. küldték el a Könyves Kálmánhoz, hogy vegyék be a reprodukciókat a kirakatból. A műkeresked. igazgatója ezt természetesen meztagadta. Erre bétőre kitéztek a tárgyalást és a Könyves Kálmán száz korona bírságot kapott. Az ítéletet megféle. btezték Boda Dezső főkapitányhoz.

Az ítéletet az 1897. évi 40,003 számú minisz. teri rendelet alapján hozták. A rendőri büntető bíróságnak természetesen alkalmazkodni kell a tételes, érvényben levő Perczel-féle miniszteri ren. delethez. Ez a rendelet szóról-szóra így hangzik:

154.

A m. kir. belügyminiszter 1897. évi 40,003 számú körrendelete valamennyi törvényhatóság. hoz, a szeméremértő nyomtatványok és képek nyilvános helyen való kitételének eltiltása tár. gában.

Miután az utóbbi időkben mind gyakrabban merülnek fel panaszok a szeméremértő nyomtatvá. nyoknak és képeknek nyilvános helyeken való ki. tétele miatt, ennél fogva — a közérkölesiség érde. keinek lehető megóvása czéljából — a következő rendelkezést teszem:

Aki szeméremértő nyomtatványt, képes ábrá. zolatot, vagy más tárgyat utozai kirakatban vagy más közlekedési, vagy pedig oly nyilvános helyen, ahol azokat bárki láthatja, kiállít, s azt a rendőri hatóság felhívására azonnal el nem távolítja, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és 100 forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

Az eljárásra azon közigazgatási hatóságok ille. tések, melyeket az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 42. szakasza kijelöl.

Miről a törvényhatóságot tudomás és további eljárás végett ezennel értesitem.

Budapest, 1897. évi június hó 2-án.

Perczel s. k.

Könyves Kálmán a Képzőművészetek Egyesü. letével karöltve arra készül, hogy felfolyamodásban kérje a belügyminisztert az idézett paragrafus oly. képen való módosítására, hogy a művészi becsü. művészi értékű és tisztán művészi czélok szolgálá. tában álló alkotások ez alól a rendelet alól kivonas. sanak.

Dr. Boda Dezső főkapitány a kobzásokra vo. natkozólag kijelentette, hogy az ügyről ő is csak a hírlapokból értesült. Ma aztán magához hívatta Jeszenszky tanácsost, akivel részletesen elreferál. tatta magának az ügyet. A tanácsos elmondotta, hogy bejelentés történt a hatodik kerületi kapitány. ságon, hogy a Könyves Kálmán kirakatában olyan képek reprodukciói vannak, amelyek az arra ha.

ladó iskolás gyermekek erkölcsére káros hatást gyakorolnak. Jeszenszky tanácsos figyelmeztette erre Horváth Gézát, a Könyves Kálmán igazgató. ját, aki megígérte, hogy bevételi a képeket a kir. katból. Miután nem tette, Jeszenszky tanácsos köz. szemérem czimén 100 korona pénzbüntetésre ítélte a Könyves Kálmánt.

Az ügy különben felebbezés alatt áll és a fő. kapitány fog végleges ítéletet mondani. Ha szük. ségesnek látja, az ítélet kimondása előtt belevonja ebbe az ügybe a legilletékesebb fórumot, a képző. művészeti tanácsot is.

Hihetőleg meg is változtatják ezt az abszurd ítéletet. Még csak az hiányzik, hogy ezt az agyon. szabályrendeletet városi művészi cenzura s még hozzá rendőri cenzura alá vegyék. Ha ilyen irányu ambíció bánt egyeseket, akkor az erkölcs. telenséget ne a képkereskedések kirakataiban ke. ressek, hanem az aszfalton s egyéb helyeken, ahol ugyancsak sok erkölcs szempontjából a tisztogatni való.

EGYHÁZAK.

— (Egyházkerületi közgyűlés.) A dunamelléki ref. egyházkerület ma folytatta őszi közgyűlési tanácskozását Darányi Ignác v. b. t. t. főgondnok és Baksay Sándor püspök elnöklése mellett. A tár. gyalás, bár a mai tárgyak nagyobb részt inkább belső érdekűek voltak, a közgyűlési képviselőknek dénk részvétele mellett folyt.

Jelenvolt a két elnökön kívül Szilassy Aladár, góf Teleki József, Petri Elek, gróf Degenfeld La. jos, dr. Benedek Sándor, dr. Nagy Dezső s az egyházmegyének csaknem összes elnökei. Nap. rend előtt dr. Darányi Ignác javaslatára a köz. gyűlés felhatalmazta a püspököt, hogy elszegénye. det lelkészaladók pillanatnyi segélyezésére 600 koronáig utabványozzon segélyeket. Sógor Endre számvevő a közalapi segélyekre vonatkozólag tesz előterjesztéseket. Dr. Nagy Dezső jelentett ezan. a Gelléri—Szabó-féle hagyaték állásáról. A kerü. let az ügygel kapcsolatos indítványokat elfogadta. s többek között az egyes hagyatékoknak az alapít. ványai értékpapírok terhére való kifizetését és egyes ingatlanok eladását elhatározta. Ugyancsak dr. Nagy Dezsőnek a jogügyi bizottság részéről tett s különböző alapítványok jóváhagyására vonat. kkozó előterjesztéseit szintén elfogadták. Szabó Jó. zsefnek, a kerület vagyongazdálkodójának, kimerítő je. lentése után dr. Benedek Sándor az egyházkerületi ügyrendet ismertette. A gyűlés ezt az egyházmeg. yék felfolyasott véleményének meghallgatása s többek hozzászólása után az ügyrendet elfogadta s életléptetési idejét 1912. november 12-ére ki. tűzte. B. Pap István a theol. építkezésről jelo. nte, hogy az az 1912. év áprilisában már befeje. ződik. A theol. tanárképzési bizottság tagjai a püspök, vagy helyettesének elnöklése mellett Petri Elek, dr. Ballagi Aladár, dr. Szabó Aladár és a rendes tanárok lettek. Az irodalmi bizottság jelen. tése után Petri Elek egyházkerületi főjegyző a vasárnap lefolyt lelkésszentelésről tett jelentést. Baksay Sándor püspök a tegnapi napon huszonöt lelkésszentelt fel.

A dunamelléki ref. egyházkerület területén a mult év folyamán megürsedett lelkészi állásokra meghívott, illetve megválasztott fiatal lelkészeket vasárnap délelőtt szentelték fel ünnepélyes isten. tisztelet keretében. Az ünnepélyen megjelentek a református egyház vezetői, esperesei Baksay Sándor püspök vezetésével. Az ünnepséget a közönség, majd a teológiai énekar éntke vezette be. Az istentiszteletet az új lelkészek egyike, Sebastyén Jenő teológiai magántanár tartotta. Ezután Baksay Sándor püspök intöztet a felszentelendők. höz buzdító beszédet. Majd Petri Elek egyházkerü. leti főjegyző, Budapest első lelkésze, ismertette az esküt, feleskette az új lelkészeket. A püspök és az esperesek áldó szavakkal becsátották őket hivatusuk mezejére. A teológiai énekar énekével ért véget az ünnepély.

— (A lelkészi kongrua megszüntetése.) Az evangélikus lelkészek küldöttségét akarnak me. nesztetni góf Zichy János vallás- és közoktatás. ügyi miniszterhez, akitől a lelkészi kongruának kötezernegy száz koronára való felemelését kérik: a folyó évre megszavazott államsegélytöbbletből pedig száz ezer korona drágasági pótlékot kérnek a szegényebb lelkészek számára. Sztehtó Kornél ná. vari tanácsos, az evangélikus egytemes egyház. ügyésze és a protestáns közös-bizottság elodádjá. ebből az alkalomból igen érdekes indítványval áll elő. A lelkészi kongruának eltörlését indítvá. nyozza minden felekezetre nézve, mert a minisz.

térium a kongruemelést a legközelebbi évekre egészen eltejtette és a legutóbbi költségvetésben nincs is erre semmi előirányozva. A számítások megejtése után ugyanis kiderült, hogy a tervbevetett kongruemelést — különösen a görögkeleti lelkészeknek módfelett rossz dotációjára következtében — a vallásügyi elvnek alkalmazásával kilencz millió évenkénti többletet róna az államkincstárra. Ilyen nagy összegre pedig az állami háztartás rendkívüli megzavarása nélkül felejtet nincs. Minthogy a lelkészek a kongrua fel-emelését nem is remélhetik, Sztehlo a fősúlyt arra fekteti, hogy az egyetemes gyűlés az államsegélyek felett szabadon rendelkezék. Így meg volna a lehetőség annak, hogy az egyház a lelkészek jogos követeléseit kongruemelést nélkül is kielégíthesse.

— (Uj osztrák katolikus népszövetség.) Salzburgi jelentés szerint 1912. január 1-ével az alpesi tartományokban új katolikus pártszervezet lép életbe, amely magában foglalja Felső-Ausztria, Salzburg, Stájerország, Karinthia, Tirol és Vorarlberg katolikus egyházait. Neve az új szövetségnek: *Katolikus népszövetség*, célja pedig a katolikus hitközségeket szorosabban fűzni egymáshoz. Az alpesi tartományok lelkeskedő papsága nagy agitációt fejt ki a hívek körében. Az új katolikus népszövetség székhelye Grácban lesz.

— (A temesvári evangélikusok új lelkésze.) A temesvári ágostai evangélikus egyház új lelkészét, Bohus Károly volt orsz. képviselőt, ferenczfalvai lelkészt vasárnap iktatta hivatalába Doleschall Lajos bányai főesperes, Temesvár város törvényhatóságának képviselői, valamint a többi hitfelekezeti lelkészei és nagy közönség jelenlétében. Déliben az új lelkész tiszteletére lakoma volt.

Az utcásaprók

és
kivánságaik.

A fővárosi utcásaprók tényleg nincs valami roztság élete. Söpör, söpör, ember és kocsis elöl kitér, nem úgy, mint szerencsésebb kollégája, az öntöző, aki, ha nagyon bus, a nyakunk közé szórja a sugárral és földerül. Az utcásaprók a foglalkozása is primitívebb az öntözőnél, mert a söpítő egy söpörrel végigszórja az utcákat, az öntöző pedig kunsztokekat csinál, lefelugrál a sugárral, iveli, kacskaringózza, a napfényben ragyogtatja, végül, ha kedve van hozzá, a járókelékhöz vágja, úgy, hogy millió darabkára török.

A fővárosi utcásaprók, mert olyan bus az életük, elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a polgármesterhez, akit első sorban arra kérik, hogy ne alkalmazzon nőket utcásaprói célra. Ha már olyan szomorú az élet, legalább a konkurrenczia ne bővíljen.

Értesülésem szerint a deputáció a következő pontokat fogja a polgármester elé terjeszteni:

1. A köztisztviselési altszék (utcásapró) fizetése 20 százalékkal fölemelendő, mert az emberek és az állatok tisztátalanabbak, mint valaha és így a munka megszorodott.
2. A hivatalos idő rendezése.
3. A lovak olyan czélszerű szerkezettel látandók el, hogy a köztisztviselést károsan ne befolyásolhassák.
4. A főváros közönsége köteleztessék, hogy átjárás alkalmával az uttesten heverő dinnye- és narancshéjat addig rugdossa, amíg a járdára repül.
5. A járdák tisztántartása a házmaster kötelessége.
6. Az asszony neve: czoki, tartózkodási helye: a spórherd töve.
7. A kannával spriczelő köztisztviselési altszéknek ugyanazok a vízi viccek engedélyezendők, amelyeket a csövel öntöző elkövet.
8. A járdát söpör hadapród (kis gyerek) szatallóján a köztisztviselési altszéknek.
9. Évenként egyszer köztisztviselési nap tartandó. Ezen a napon a közönség köteles az utcák fölállított kosarakba (amelyek mellé a szemétket szokta dobni): sonkákat, libaczubákat, sajtot, gyümölcsöt és bort elhelyezni.

Ezek volna a főbb pontok, amelyeket a polgármester bizonyára szívesen fog fogadni.

Ray.

Szerelmi drámából gyilkosság.

— A végzetes „csütörtök.” —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 23.

Vasárnap délelőtt félbemaradt szerelmi dráma történt az Abbázia nevű dohány-utcai zugszállóban. Egy fiatal jogász gyerek agyonlőtte a kedvesét, de mikor önmaga ellen emelte a fegyvert, az csütörtököt mondott s ő gyilkosként került a rendőrségre.

Krén Jenő joghallgató egy nagyváradai gabona-bizományos fia, két év előtt ismerkedett meg Budapestén Koszteczy Lajos kömiveszek tizenöt éves leányával, Irmával. A szőke leány szívesen fogadta Krén Jenő udvarlását és az ismeretségből szerelem lett.

A viszony azonban nyáron abban maradt, mert Krénnek haza kellett utaznia a szüleihez: Nagyváradra. Innen és Berlinből több levelet küldött a leánynak, aki az irások tartalmából azt következtette, hogy udvarlója már nem szereti. Kétségbeesett állapotában levelet írt a joghallgató testvérehez, akinek elpanaszolta, hogy Jenő cserben hagyta. Erre a joghallgatótól egy pár biztató sort kapott, de a válasz nem elégítette ki Koszteczy Irmát.

A napokban fenyegető tartalmu levelet küldött Nagyváradra. Az állott benne, hogy ha a joghallgató azonnal nem jön Pestre: agyonlővi magát. Anyja megtudta viszonyukat és nincs otthon maradása. A joghallgató teljesítette a leány kérését és a múlt héten csütörtökön Budapestre érkezett. Mivel a leányt szolgálati helyén nem találta, egy hordárral levelet küldött neki a lakására a Vendelte 10. számú házába s találkozót kért tőle. Találkoztak is csütörtökön este s néhány órát együtt töltöttek. Szombaton este újra találkoztak, s ekkor a Dohány-utczában lévő Abbázia-szállóban béreltek szobát.

Vasárnap délelőtt tizenegy óra után Rídeg Jánosné, a szálló takarítónője lelkendezve jelentette Simon Mihály közelben posztoló rendőrnek, hogy a szállóban egy fiatal pár öngyilkos lett. A rendőr sietve a szállóba ment, ahol a 43. számú szobában az ágyon hanyattfekve holtan találta Koszteczy Irmát. Mellőlől vér szivárgott s a halottra borulva zokogott Krén Jenő.

A rendőr kérdéseire a fiatalember elmondotta, hogy a leány, mialatt a tükrök előtt állott és öltözködött, agyon lötte magát. Később azonban meg-másította vallomását s azt mondotta, hogy a leányt ő lötte agyon, mert abban állapotok meg, hogy öngyilkosok lesznek. Mikor azonban magára akart löni, ötmilliméteres forgópisztolya fölmondta a szolgálatot. Próbálgatta a fegyvert, de csak azt érte el, hogy valamiképpen elsült és a golyó a padlóba furódott. Azután pedig a revolver egészen elromlott.

A leány holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték, a joghallgatót pedig a főkapitányságra kísérték, ahol most már részletesen kihallgatták. Ekkor még elmondotta, hogy a leány több ízben is biztatta, hogy haljanak meg együtt, de ő ellenezte. Végre is azonban hajlandó volt a közös öngyilkosságra. Mikor a leány ezt látta, fölhasználta a pillanatot és szétrántva keblén a ruháját, rákiáltott:

— Ide löj!

Ő nem tudott ellenállni s maga sem tudja, hogy miért közvetlen közelből a leány szívére irányozta a fegyvert, lött. A leány nyomban összeesett, mire az ágyba fektette s azután maga is meg akart halni, de ez nem sikerült neki. Mikor tehetetlen helyzetét látta, már megbánta tettét, de késő volt.

A fiatalember kihallgatása után megmozdult az egész eszmé szerelmes levelet találtak nála a melyeket más leányokhoz intézett. Ebből arra következtetnek, hogy nem volt annyira szerelmes a leányba, hogy közösen kívánt vele meghalni s inkább az a gyanu, hogy szabadulni akart tőle. Krén Jenőt a rendőrség letartóztatta. Megvizsgálták a pisztolyt. Kiderült, hogy a fu nem hazudott, a re-

volver dobjában csakugyan van egy megszorult. el csempült golyó, ami benne rekedt és nem engedte, hogy Krén Jenő meghaljon. Délután öt órakor megjelent az öreg Koszteczykné és átvette mindazt a kis ingóságot, ami a halott leánya után maradt.

TÁVIRATOK.

A kínai forradalom.

Hankau, október 23.

E hó 19-én a fölkelők ellenállás nélkül megszállták Sang városát. Hupe tartománynak Jangese mentén fekvő városai a fölkelők kezében vannak, akik Hankau felől a vasuti vonal mentén nyugomultak észak felé. Ohuar kerületben több száz katona csatlakozott a fölkelőkör.

London, október 23.

A fölkelők diadalmas előnyomulásához nagyban hozzájárul az a körülmény, hogy Ping tábornok, akit ellenük küldtek ki, seregével együtt átpártolt.

Berlin, október 23.

Az itteni kínai követség táviratot kapott a nankingi alkirálytól, aki azt jelenti, hogy a lázadókat megverték.

London, október 23.

A „Daily Telegraph” pekingi jelentése szerint a kormány teljes bűnbocsánatot ígért a forradalmároknak, ha visszatérnek. Ehhez hasonló példa még nem volt a Mandzsú-dinasztia uralkodása óta.

London, október 23.

A konzulok Pekingbe küldött jelentéseiből kitűnik, hogy Hunan, Kwangsu és Kuncsang városok a forradalmárok kezén vannak. A Hunan körül vívott ütközetben a császári seregből állítólag ezer ember esett el. Icsang tábornok serege 20,000 főből áll, míg a forradalmárok 15,000 jól felfegyverzett és fegyelmezett emberrel rendelkeznek. A lázadók több hidat levegőbe röptettek és a vasut mentén elszáncolták magukat.

Hankau, október 23.

A konzulok kínai nyelven hirdetményt tettek közzé, melyben proklamálják a hatalmak semlegességét.

A török alkotmányosság árulója.

Konstantinápoly, október 23.

Abdul Hamid volt kamarásának, Feik pasának letartóztatásáról a következőket közlik: A Deutsches Hotelben fogták el titkosrendőrök a volt kamarást, akit haditörvényszék elé fognak állítani. Feik pasa tagadja, hogy összeköttetésben állott volna a külföldön Abdul Hamid régi híveivel és azt mondja, hogy őszinte híve az alkotmánynak.

Meggyilkolt püspök.

Konstantinápoly, október 23.

A cenzura agyonhallgattatja a grebenai híreket Emiliano püspök és a diakonus meggyilkolásáról. Csak annyit lehet tudni, hogy a püspöknek és diakonusának holttestét Christada környékén egy hegyzakadékban találták. A görögkeleti választás hívek igen rettegnek és a nagyvezérhez táviratot intéztek, amelyben sürgetik a mohamedán gyilkosok példás megbüntetését.

Az angol válság.

London, október 23.

A kormány összeállításában a következő változások történtek: A titkos pecsétet őrző lorddá Carington, belügyi államtitkárrá Mac Kennát, az admirális első lordjává Churchillt, Lancaster hercegség kancellárjává Hobhont, földmívelésügyi miniszteréé Kundzimant, közoktatásügyi miniszteréé Seasedt, kinostári kancellárrá Mac Killon Woudot, a külügyi hivatal parlamenti államtitkárává Achandot, gyarmatügyi államtitkárrá Emottot és a földművelésügyi államtitkárrá Lucust nevezték ki.

ÚJ DONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: kedd, október 24. — Róm. kath.: Ráfael főangyal. — Prot.: Ráfael. — Görög-orsz.: október 11. Teofánész. — Zsidó: Markhevan 2. — A nap két reggel 6 óra 31 perczkor, nyugszik este 4 óra 56 perczkor. — A hold két reggel 9 óra 2 perczkor, nyugszik délután 5 óra 45 perczkor.

A képviselőház elnöke fogad a képviselőházban délután 5 órakor.

A posta- és távirat vezérigazgatója fogad délután 12-2-ig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10-2-ig. Belépődíj nincsen. — Háziipari Szövetség kiállítása. Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalelő múzeumok: Nemzeti Múzeum régiség-tára 9-2-ig. — Aquineumi Múzeum 9-4-ig. — Erzsébet Múzeum 9-4-ig. — Fővárosi Múzeum 3-6-ig. — Iparművészeti Múzeum 9-1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10-1-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 3-7-ig. — Ráth Múzeum 10-4-ig. — Széchenyi Múzeum 10-12-ig. — Tansermúzeum 3-7-ig.

Nyitvalelő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3-7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9-3-ig. — Fővárosi Könyvtár 9-2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9-12-ig és 6-8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9-12-ig. — Pedagógiai Könyvtár 2-7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10-1-ig.

Nyitvalelő képtárak: A Műcsarnok hármass hagyományi kiállítása. Nyitva 9-4-ig. Belépődíj 1 korona. — Az angol művészek kiállítása a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Csúzy Károly és Varga Emil gyűjteményes kiállítása a Könyves Kalmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37-39.) Nyitva 9-7-ig. Belépődíj 60 fillér. — Tornay János gyűjteményes kiállítása a Művészházban (Kristóf-ter 2.) Nyitva 10-4-ig. Belépődíj 1 korona. — Történelmi Képcsarnok. Nyitva 10-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10-2-ig.

— **József főherceg a királynál.** Bécsi jelentés szerint József főherceg ma délelőtt automobilon Budapestről Bécsbe érkezett. A király déli tizenkét órakor magánkihallgatáson fogadta József főherceget.

— **Egy főherceg szerelmi házassága.** A trónörökös öcsese, Károly Ferdinánd tudvalevőleg hatalmasan belszeretett a szépséges Zuber Bertába, Zuber udvari tanácsos lányába. Minthogy főherceg léte nem vehette el a polgári származású leányt, le akart mondani rangjáról és jogairól. A király azonban hallani sem akart róla. Károly Ferdinándot elhelyezték a szép Berta mellől, abban bízottak, hogy elszoknak egymástól s vége lesz a szerelemnek. Az udvarnál azonban családtagok. Károly Ferdinánd megmaradt elhatározása mellett. Berlinez keresztül jelentik most nekünk, hogy Ferencz József király beleegyezett Károly Ferdinánd főhercegnek, Ferencz Ferdinánd trónörökös öcsésének rangjáról és címéről való lemondásába és a főhercegnek élete fogytáig évi 40.000 korona járadékot biztosított. Károly Ferdinánd főherceg az idézett forrás szerint a Burg nevet fogja felvenni és Zuber udvari tanácsos leányát feleségül veszi. Ezzel szemben Bécsből táviratozzák, hogy illetékes helyen határozottan megczáfolják ezt a berlini hírt, amely nem először merült fel most. Ezuttal az adott okot az újabb találgatásokra, hogy Károly Ferdinánd főherceg nem ment el Schwarzba Károly Ferencz József esküvőjére, holott nagybátyja neki.

— **A schwarzaui nász után.** Bécsi jelentés szerint a király ma délután meglátogatta az augarteni palotában lakó szász királyt. Frigyes Ágost szász király, György trónörökös, Frigyes Keresztély és János György hercegek, valamint Immaculata hercegnő visszautaztak este Drezdába. Miksa herceg és Matild hercegnő egyelőre még Bécsben maradnak.

— **Ezüst érdemkereszt az életmentésért.** A király Kandala Mihály agyagospataki községi bírónak, az Agyagospatak községben pusztított tűzvész elfojtása körül életének nagymérvű veszélyeztetése mellett tanusított bátor magatartása elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Görgey Artur Budapesten.** Görgey Artur tábornok tudvalevőleg évek óta minden nyarat Visegrádon szokta eltölteni. Az idej kedvező időjárás folytán tovább maradt Visegrádon és most tért vissza a fővárosba. A magyar királyi folyam- és tengerhajózási részvénytársaság külön hajót bocsátott e célból az aggastyán rendelkezésére.

— **Megdobálták a bolgár király vonatát.** Ferdinánd bolgár király szombaton átutazott Belgrádon. Az udvari vonat előtt haladó ugynevezett megfigyelő vonat Szikricza állomásnál ismeretlen tettesek kövel megdobálták és több ablakát be is törték. A király vonata sértetlen maradt. A vizsgálatot megindították.

— **Singer Zsigmond hatvanéves.** Singer Zsigmond, a Pester Lloyd főszerkesztője szűk családi körben tegnap ünnepelte hatvanadik születésnapját. Singer Zsigmond sokkal inkább a közélet embere, semhogy ez az ünnepelés megmaradhatna a családi kör szűk keretén belül: a nevezetes évforduló széles körben váltja ki Singer Zsigmond iránt az őszinte tisztelet és ragaszkodás megnyilatkozását. A Pester Lloyd főszerkesztője hosszú pályáján pályáján tömörked hasznára volt az országnak. Mint politikai és közgazdasági cikkíró szerzte meg nagy újságírói tekintélyét. Mindig a legkitünőbb információi és hírforrásai voltak, egyszerűségi judiciummal és kombináló tehetséggel tudta földolgozni a rendelkezésére álló adatokat a magyar és az osztrák politikai élet mechanizmusának és rejtett természetrajzának ma sincsen élesebb szemű, tisztább látású ismerője, mint ő. Hosszu időn keresztül volt Bécs legtekintélyesebb újságjának, a Neue Freie Presse-nek főmunkatársa és budapesti levelezője. Akkoriban szokás volt Singer Zsigmondra azt mondani, hogy ő „Ausztria nagykövete Magyarországon”. Ez a szállóige illusztrálja a Singer Zsigmond nagy tekintélyét és őszinte megbecsülését; egyébként azonban a bon mot hamis: Singer Zsigmond nem Ausztriát képviselte Magyarországon, hanem ellenkezőleg: inkább Magyarország nagykövete volt a hatalmas osztrák világglap hasábjain, mert a Pressét mindig a magyar viszonyok iránt való szeretettel és megértéssel informálta. És mihelyt a Pester Lloyd főszerkesztőjének hívták meg, haborozás nélkül kivált a nagy világglap kötelékéből, ami megint azt bizonyítja, hogy bár a tolla németül ír, az a szív, amelyik a tollat vezeti magyar. A magyar újságíróknak külön módjuk és alkalmuk van megismerni a Singer Zsigmond szívét. Singer Zsigmond a magyar újságíró-társadalomnak is agilis tagja, aki előkelő szerepét játszik minden intézmény életében és fáradhatatlan buzgalommal és önfeláldozással megteremtője volt a legfiatalabb humánusan sző, virágzó intézménynek, a budapesti Újságírók Betegpénztárának. A magyar újságírói kar tehát külön jogzimmal is rendelkezik arra, hogy a hatvanéves Singer Zsigmondot szeretettel köszöntse és ünnepelje.

— **Lengyel egyetemi tanár magyarországi körutja.** Megemlítettük, hogy Stamirovski Tádé lemergi egyetemi tanár Magyarországon körutra indult és a magyarságot felolvasásokkal, előadásokkal akarja felvilágosítani, erkölcsi támogatásra megnyerni az oroszországi lengyel királyság lakosainak példátlan elnyomatása felől. A Stamirovski által indított mozgalomnak első állomása Hódmezővásárhely volt, ahol tüntető nagy ünnepséggel fogadták és hallgatták meg Stamirovskit. Óriási érdeklődés mellett folyt le a nagygyűlés, amelyet dr. Nagy György volt országgyűlési képviselő nyitott meg. Stamirovski aztán hosszasan nyilatkozott az orosz дума jogtalan határozata ellen, amely a chelmi kormányzó jogtalan elrablását jelenti s ismertette a lengyel nők kiáltványát. Hódmezővásárhely közönsége részéről Vetró Lajos Endre, Simon Vincze és Csáki Ferencz, Kovács József ajánlották fel a segítséget, dr. Nagy György pedig vállalta a megbízást, hogy a magyar hölgyek nevében Justh Gyula útján juttassa el a parlamenthez a lengyel nők panasztát. A lelkes határozati javaslat elfogadása után a Kossuth-szoborhoz vonultak, amelyre Stamirovski letette a koszorúját. Nagyarányu banket fejezte be a szép ünnepet.

— **A kabinetiródból.** A király dr. Uray István magyar királyi belügyminisztériumi miniszteri fogalmazót kabinetfogalmazóvá és I. osztályú udvari fogalmazóvá kinevezte.

— **„Yes“ porcellán-pouder a legjobb.** 3 és 5 korona.

— **Kitüntetett körjegyző.** A király Albert Elek nyugalmazott községi körjegyző, szacsali lakosnak, sok évi hű szolgálata elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Toselli megszökött a gyermekével.** Florenzből azt jelentik, hogy Toselli onnét vasárnap megszökött. A Lujza toszkánai hercegnővel kötött házasságából született gyermekét is magához vette.

Florenzből táviratozzák még nekünk: Toselli azért rabolta el és szöktette meg kis gyermekét, hogy feleségére pressziót gyakoroljon s kényszerítse, hogy álljon el a válástól. Az utóbbi időben Toselli volt az, aki a lapokba híreket juttatott, hogy kibékült feleségével s ezért az asszony az újságokhoz a következő czáfolatot küldte: Alaptalan az a hír, hogy megmásítottam szándékomat. Mindenáron válni akarok. Kedden elutazom Firenzéből, de csak gyermekemet viszem magammal. Toselli megelőzte az asszonyt s tegnap nyomtalanul eltűnt a gyermekkel.

— **Felrobbant japán puskapor-gyár.** Tokiói jelentés szerint ott tegnap felrobbant az állami puskaporgyár. Tizenkét ember életét veszítette, kilencz megsebesült. Négy száz kilogram puskapor és két épület elpusztult.

— **Földrengés.** A budapesti egyetemi földrengési obszervatórium műszerei vasárnapról hétfőre virradó éjszaka erős, közeli földrengést jeleztek. A rengés tizenegy óra harmincz perczkor kezdődött s tizenkét óra huszonhárom perczkor lett vége.

— **Vonatkisiklás.** Bécsből jelentik: Az államvasutak igazgatóságának jelentése szerint az 1155. számú vonat Hüttelsdorf-Hatzing állomásnál a bejáró előtt kisiklott. Négy utas könnyen megsebesült. Este háromnegyed tizkor a forgalmi akadályokat elhárították.

— **A nagyváradai püspök Sziléziában.** Nagyváradról jelentés szerint gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t. nagyváradai megyés püspök, tegnap elutazott Raudenbe (Szilézia), ahol Ratibor herceg kis leánykáját fogja megkeresztelni. A püspök holnap, kedden tér vissza Nagyváradra.

— **Leviczky öngyilkos lett.** Oginska színésznő gyilkosa, Leviczky diák a lemergi körtömben megmérgezte magát. Már későn vették észre az öngyilkos-kísérletet s ellenszereket adtak be neki, de aligha marad életben. Leviczky Kázmér, aki már a vizsgálati fogságban is elkövetett öngyilkos-kísérletet, mostani tervének kivételéhez veronált használt. Így akarta elkerülni a halálos ítéletet, amelynek végrehajtása azért késik, mert ügyvédje megfeleltette. Leviczky álmátlanásban szenvedett és ezért a fogházorvos veronált rendelt neki, amit minden nap a börtönőr felügyelete alatt kellett bevennie. A szigorú ellenőrzés mellett is sikerült Leviczkynek a veronál egy részét észrevétlenül eltüntetni, úgy hogy legutóbb is hat adag veronált vettek el tőle. Hogy ma hogyan jutott a mérgehez, még nincs megállapítva s a vizsgálat arra is kiterjed, hogy a diák esetleg más módon is hozzájuthatott-e a gyilkos orvossághoz, mint a fogházorvos útján. Az orvosok véleménye szerint az az eszméletlenség, amelyben Leviczkyt ma reggel czellájában találták, két napig is eltarthat, de Leviczky esetleg életben is maradhat. Délig nem sikerült eszméletre kelteni, hiábavalók voltak az élesztési kísérletek. Az öngyilkos halálraitételt a körtömből elszállították a rági kórházba.

— **Szacsavay Imre emlékezete.** Holnap, kedden lesz 62-ik évfordulója, hogy Szacsavay Imre, Nagyvárad első népképviselője vértanu halált szenvedett. Vértanuvá avatta a zsarnoki önkény vérebe, Haynau, aki 1849. október 24-én báró Perényi Zsigmonddal, a főrendiház elnökével és Cserrus Manóval együtt az újépület udvarán kivégeztette. Szacsavay Imre emlékét méltó kegyelettel őrizi a nagyváradai Szacsavay-ársztaltság, mely minden évben, a vértanu kivégzése napján gyászistentisztelést tart. A keddi rekvium délelőtt 9 órakor a Szent László-templomban lesz, szerdán este 8 órakor pedig összejövetel lesz a Rimanóczy-vendéglő külön helyiségében, ahol ünnepélyes társasestélyt tart a Szacsavay-társaság a vértanu emlékére.

— **Az üstökös csillag.** Fényi Gyulának, a kalcscsi Haynald-obszervatórium vezetőjének jelentése szerint a Brooks-üstökös, mely eddig esténként a nyugati égen látszott, most már reggel felöt óra körül a keleti égen látható. Fénye már esőkken, de mivel a napközbe siet, fénye növekedni fog. Állása ezuttal mindig alacsonyabb lesz, de azért e hó végéig látható marad és mostanában egészen jól észlelhető.

— **Rablóvilág a Havasokban.** A havasaljai községek lakóit egy szervezett rablóbanda tartja rémületben, mely már a nyár óta úzi rablásait. Állítólag huszonkét tagja van a bandának s vezetői *Budák André, Morareszku, Fulga és Véra* nevű oláhok. Alig van hét, hogy egyik, vagy másik községben ne kövessenek el rablásokat, s a legutóbbi fél év alatt előfordult gyilkosságok is mind az ő lelküket terhelik. A hatóság minden igyekezete azonban tehetetlen a rablóbandával szemben, mert a havasi oláh nép titokban támogatja a banditákat, mert fél tőlük és nincs az a hatalom, amiért ellenük vallana. A múlt hét keddjén a fogarasi csendőrpáncsnokság a legnagyobb csendben száznyolcvan csendőrt és négy tisztet vont össze a megye területén és óriási félkörben megindultak a román határtól le a fogarasi hegyeken hosszú csatárláncban. A meredek hegyek, sűrű erdők között haladva nyomról-nyomra ment a csendőrség csikszentsimoni *Endes János* csendőrszázados vezénylete alatt. A nyomozás négy nap és négy éjszaka tartott és ez alatt az idő alatt a csendőrök ott éjszakáztak ahol az alkony meglepte őket. Szombat este találkozott össze a két rajvon s kiderült, hogy nemcsak kisiklottak a rablók, de még azon éjjel kirabolták *Lupa Gavrilla* gazdag parasztot Porumbákban. A havasok most tele vannak csendőrökkel, akik valóságos razzikiákat tartanak. A nép elbeszélése szerint a banditák tanyája fönt a havasok tetején, az óriási mélység fölötti, egyenes falhoz hasonló sziklák között van egy barlangban, ahol rendszeresen ketten-hárman őrökdnek, akik jelzés esetén a kötélgépesít leboacsájtják s úgy huzzák föl távollevő társaikat. A csendőrség bizik benne, hogy kézrekeríti a haramiákat, ha csak át nem szöknek Romániába.

— **Hatalmaskodtak a katonák.** Bokor Albert bélfenyéri birtokos a minap hetven fillért küldött postautalványon Hazai Samu honvédelmi miniszter czimére és az utalvány szelvényén megírta, hogy a küldött összeget katonai elfogatásért kapta s azért küldi vissza az összeget, mert igazságtalanság történt vele. A honvédelmi miniszter vizsgálatot rendelt el ez ügyben a biharmegyei alispán útján. A vizsgálatot a ténkei főszolgabíró vezette, aki a vizsgálat folyamán megállapította a következőket: Szeptember 3-án katonai csapatok vonultak keresztül Bélfenyéren és a községi előljáróság gondoskodott a szükséges elfogatásokról. Egy főhadnagy azonban ezeken kívül még egy kocsit kívánt és éjjel egy óraker parancsot adott egy fogat szerzésére egy szakaszvezetőnek, aki négy bakával elment a kisbíró lakására, kit felzörgöttek. A szakaszvezető a négy bakával és a kisbíróval ezután felkeresték Bokor Albertet, hogy adja oda kocsiját és lovait. Bokor azonban hivatkozással arra, hogy lovai egész napon át követ hordtak Solyom községbe és nagyon fáradtak, megtagadta a kívánságot. A szakaszvezető a tiltakozás ellenére is a négy baka segítségével befogott és elhajtatott. Bokor Albert gyalogosan ment kocsija után és csak másnap délelőt kapta vissza lovait, amelyek egyike a nagy hajzában annyira kimerült, hogy estére megdöglött. Bokor Albertnek a községi előljárósága útján hetven fillért küldtek fuvardíj fejében. A vizsgálat adatait felterjesztették Hazai Samu honvédelmi miniszterhez, aki elrendelte Bokor Albert kárának a teljes megtérítését s egyben a főhadnagy ellen eljárás indítást hivatalos hatalommal való visszaélés és magánlakásértés miatt.

— **A felismert rabló.** Katona Ferenc tizenkét éves cipészsegéd tegnap éjjel a Baross-utca 122. szám alatt lévő koresmában mulatott és egy óraker hazafelé ment. Amint a X. Róna-terre ért, három alak megtámadta, leteperte, befőntte a száját és kirabolta. Viaskodás közben Katona megnézte a rablókat. Ma aztán gondolt egyet és visszatért a Baross-utca 122. szám alatti vendéglőbe. Amint belépett, felismerte az egyik rablót. Szólt a rendőrnök, aki elfogta. A rendőrségen kiderült, hogy Hampl Ferencnek hívják. Őrizet alá vették, de társait — akiket a rendőrség nyomoz — megnevezni nem akarja.

— **Harcias kintornások.** A Hajós-utczában lévő Schwarz Nándor-féle koresmában ma este egy csapat ujbéti kintornás mulatott. Részeg-fővel összeverekedtek. Előbb bicskával dolgoztak, majd revolverrel. Két embert, Csizmadia Pétert és Schildenberger Jánost meg is sebesítettek. Ezeket a mentők vitték a Rókus-kórházba. — A revolveres kintornások elmenekültek, csak Duts Lajost sikerült letartóztatni, de nem akarja megnevezni a társait. A rendőrség nyomozza őket.

— **A budapesti kövezési mánia áldozata.** Sehol a világon olyan felháborító, már-már undortkeltő városi gazdálkodás nincs, mint Budapesten. Hiába a jajszó, a panasz, hiába a sajtó jogos epéskedése, azok, akik ennek a megnyomorított városbelieknek a vállain hág-tak fel méltóságukra, ügyet sem vetnek ránk. Amit a kövezetfelszedéssel művelnek, az minden goncszástgot felülmul. Ma este a Váci-ut 6. számú háza előtt egy 35—40 éves nő akart átmenni a villamosinokon. Ovatosan lépkedett, nehogy elgázolja valamelyik villamoskocsi. Igen ám, de rossz a világitás és sötét van a Váci-uton, amelynek kövezete fel van szedve. Az asszony már átment a síneken, amikor megbodlott a felszedett kövezetben és visszavágódott. Ebben a pillanatban átrobogott a *Csorba István* által vezetett 17. számú BUR. vasut és az asszonyt *darabokra tépte*. A rémes csetre összeverődött vagy 150 ember. Hivatalnokok, iparosok, kereskedők és több ujbéti lakos. Megbotránkozva tárgyalták a dolgot, amikor kiért a rendőri ügyeletes kocsit dr. *Németh* fogalmazóval és *Fallay* rendőrorvos-sal. Körülvették a kocsit és éktelen kiáltásban törtek ki:

— **Disznóság, amit a főváros művel!** — ordították. *Május óta van felszedve a kövezet!* Nap-nap mellett fordul elő **léleset!** **Panamázó banda!** **Persze,** a polgármester autombilon jár! **Gyalázat!**

Alig tudták lecsönöcsélni a dühös embereket. A darabokra szelt tetemet a bonczani intézetbe szállították.

— **A kolera.** Temesvárról jelentik: Krassó-Szörénymegyében a kolera még egyre tart. Alsólupkó községben ugyan három nap óta nem fordult elő újabb megbetegedés, azonban a szomszédos Berzaszka községben szombaton és vasárnap két újabb megbetegedés fordult elő, melyek közül az egyik halálos kimenetelű volt. Temesszigeten, a Duna mentén szombaton és vasárnap egy-egy kolera-gyanus haláleset fordult elő. A helyekről a dejektumokat felküldték a budapesti bakteriológiai intézetbe. A hatóság szigorú óvintézkedéseket rendelt el.

— **Richter mérnök felolvasása.** A sokat emlegetett Richter mérnök aprópénzre készül beváltani szenvedéseit és tapasztalatait, melyeket a görög rablók fogságában szerzett. Prágai jelentés szerint Richter Ede jeni mérnök itt felolvasást fog tartani a görög rablók fogságában töltött két hónapig tartó élményeiről. E hónap végén Richter körutra indul egész Németországban és Ausztriában. Mindenütt belépi díj mellett fog felolvasni.

— **A bösörményi rablógyilkos merénylete.** A bösörményi rablás ügyében hét vármegye csendőrsége folytatja a legerélyesebb nyomozást, mindezideig azonban eredménytelenül. *Csibi István*ban eddig még nem ismerték fel a tettest, mindamellett még fogva tartják. *Angyal Andor* mellől ma sikerült eltávolítani a golyót. Családja tizezer korona jutalmat tűzött ki a tettesok kézrekerítőjének.

— **Cseh-német vizálykodások.** A cseh-német vizálykodás állandóan veszélyezteti a Lajtán-tul a nemzetiségi békét. Prágai jelentés szerint a cseh diákok ma tüntető gyűlést tartottak, amelyen egy második cseh egyetem felállítását követelték. A két cseh főiskola rektorai és tanárai teljes számban megjelentek a gyűlésen. *Srdinko* tanár-képviselő sürgette, hogy Brünnben cseh egyetemet létesítsen a kormány, továbbá cseh mezőgazdasági és erdészeti akadémiát. — A másik jellemző esetet a „Samostatnost”, a cseh közjogi párt lapja közli: Senül város tanácsa visszautasította a bécsi udvari és államnyomda német nyelvű fizetési meghagyását, mire a nyugtához az államnyomda a cseh fordítást is elküldte. A semili városi tanács köriratban felhívta a cseh városok hatóságait, hogy ezentul ne fogadjanak el német fizetési meghagyásokat a bécsi államnyomdától.

— **Egy részeg férj rémtette.** Szegeden vasárnap este véres családi dráma történt. *Junga Mihály* asztalos vasárnap egész délután a koresmában mulatott, amíg felesége érte ment és hazahívta. A férfi emiatt nagyon dühös volt és már az uton hazafelé is egyre szidalmazta a feleségét. Otthon az asszony nyugodtan újságot vett elő, ami annyira felbőszítette az asztalost, hogy revolverével a feleségére lőtt, aztán pedig maga ellen fordította a fegyvert. Mindketten meghaltak. A Junga házaspár két árva hagyott hátra, akiknek sorsa általános részvételt kelt.

— **Rulett a kávémérésékben.** A rendőrség néhány hét óta leveleket kap, amelyben arról panaszkodnak, hogy a főváros több kávéházaiban roulette-játékkal fosztogatják a kávéházi vendégeket. A rendőrség a levelek alapján megindította a nyomozást és megállapították, hogy néhány héttel ezelőtt egy francia vállalkozó érkezett Budapestre, aki rulette automatákat hozott magával és a fővárosban 10—15 kávéházban elhelyezte ezeket. Az ötletes gépek a rendes rulettetől abban térnek el, hogy a mutatólappuk más beosztású. Öt-hat színre festett rekeszek vannak, a mutatólapp közepén egy óramutatóhoz hasonló nyíl forog, amelyet egy rugó megnyomásával gépezet hoz mozgásba. A gépezet csak akkor működik, ha a szerkezetben elhelyezett különböző nyílások egyikébe husz fillért dob be a játékos, aki csak akkor nyer, ha az óramutató azon színén áll, amelyik színnek megfelelő nyílásban dobta a pénzt. A rendőrség a kávéházakban kutatta ezeket az auto-rouletteket és szombaton este a Rákóczi-uton lévő Munkácsy-kávéházban és a Dohány-utczában lévő Apolló-kávéházban lefoglalt két ilyen gépet. A francia vállalkozó tiltakozott a gépek lefoglalása ellen, a rendőrség azonban felszólította, hogy a már forgalomba hozott automatákat vonja be és szüntesse be a roulette-játékot mindaddig, amíg a bíróság határoz a dolgában. Ezzel kapcsolatban a rendőrség arról is értesült, hogy a főváros több apró kávéházában és koresmájában házard-játékot játszanak. A detektívek ugynevezett kávéházi razzikiákat tartottak és nyolcz kávéházban, továbbá három koresmában nagyobb társaságokat értek tetten, amikor a tiltott szerencsejátékot játszották. **Házard játékok folyt:** *Rujder Berta*, Dohány-utca 2. *Vig János*, István-ut 33. *Laufer Izidor*, Nefelejts-utca 45. *Ellinger Nátán*, Népszínház-utca 29. *Melicher Ti-vadar*, Kolosi-tér 2. *Nádas Ferencz*, Margit-körut 5a. *Mandelbaum Lipót*, Csarnok-tér 3. *László Dénés*, Ujpest, Árpád-utca 53. szám alatt levő kávéházakban. *Csetényi Sándor*, Nefelejts-utca 58. *Rauchmann Hugó*, Hársfa-utca 18. és *Péterfi István Bécsi-ut 130. szám alatt lévő koresmájában*. A rendőrség a kávécsok, vendéglősök és játékosok ellen megindította az eljárást.

— **Pusztító tüzek.** Sopronból jelentik: Répezhánya sopronmegyei községben tegnap tűz volt. Hetvenhárom lakóház, 84 melléképület esett a tűz áldozatául; sok háziállat is elpusztult. Mintegy 100 család koldusbotra jutott. — **Pereszteg** sopronmegyei községben tegnap délután szintén tűz pusztított és leégett 28 lakóház és 40 melléképület. A kár igen nagy.

— **A vagyonőr.** Néhány hónap óta revolveres, kardos, egyenruhás alakok láthatók este a pesti utcák aszfaltján. Ugynevezett vagyonőrök ezek, az olcsó pénzen toborzott legények. Hogy egyik-másik mennyire megbízható, bizonyítja a következő eset. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka a Lövölde-téren czirkáló rendőr észrevette, hogy a budapesti helység- és vagyonőröz-intézet egyik egyenruhás embere, akinek a Lövölde-téren lévő piacra kellett volna vigyáznia, az egyik ottani cukorkaüzletbe betört és csomagolni kezdett. A rendőr elfogta a vagyonőrt, bevitte a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy Kurilla György a neve, huszonkilenc éves. Zsebében több betörésre alkalmas feszítővasat találtak. A rendőrség a betörő vagyonőrt letartóztatta.

— **D'Annunzio hősköltevénye.** Egy napról a másikra nemzeti költő lett Gabriele D'Annunzio, pedig nimbusa nagyon meg volt tépázva. A milánói *Corriere della Scra* vasárnapi számában közölte D'Annunzio új hősköltevényét, amelynek címe: *Dal a vérről*. Hatvanhárom strófában dicsőíti a költő a génuai flottát, amely Doria alatt meghódította Tripoliszt.

— **Házasság.** Heyderi Devich Flórát eljegyezte *Szébely Aurél* főhadnagy Baján.

Szabán János ungvári főgimnáziumi tanár, e hónap 31-én tartja esküvőjét, kis- és nagytarkányi *Korchma* Mariskával, Zemplénvárdon.

Schultz Hermann vasárnap vette nőül *Weisz Melanier*.

— **Lefejezte a vonat.** Sopronból jelentik: Balla János 22 éves legény 14 napi gyakorlat után a győr-sopron-öbénfurti vasuton fékezőnek alkalmazták. Ma reggel Balla felült a Sopronból Győrbe induló tehervonat fékezőjére, de alig ment ki a vonat az állomásról, Balla leesett és a vonat keresztülment feje és lábán. **Balla szörnyethalt.**

Vakmerő rablómerénylet Bécsben. Rendkívül vakmerő és elszánt rablómerénylet követtek el ma délután Bécsben, a Taberstrassen. Az 53. száma alatt van Stock Henrik órák és ékszerész üzlete, ahol a merénylet történt. A rabló súlyosan megsebezte az üzlet tulajdonosát, s azután kirabolta a boltot. A jelek arra vallanak, hogy ketten voltak a tettesek és egyikük az utcán állt őrt, mialatt a másik az üzletben garázdálkodott. A súlyosan sebesült ékszerész elbeszélése szerint támadója körülbelül 28 évesnek látszott, közepmagas, erőteljes, zömök ember volt, világos ruhát viselt, kabátját prémgallér díszítette. Azt beszéli Stock, hogy ez az ember a délelőtt folyamán egyszer már megjelent az üzletben, valószínűleg azért, hogy a helyi viszonyok felől tájékozódjék. Délután félkét óra felé ismét eljött az üzletbe, amelynek tulajdonosa éppen egyedül volt és ebédelt. Valamit vásárolni akart az idegen és tárgyalni kezdett az ékszerésszel. Alkudozás közben valami tompa szerszámmal hirtelen fejbe vágta, aztán fojtogatta az ékszerészt, aki elájult. A kihallgatás alkalmával Stock azt mondta, hogy a rabló lövöldözött, de a vizsgálat ezt nem tudta megállapítani. *Stock sebei súlyosak, de nem életveszélyesek és eszméletét nem veszítette el a támadás óta.* Mialatt az üzletben a támadás történt, a merénylő ezinkostársa a bolt előtt fel- és alá járkált. A rabló mindjárt hozzálátott a fosztogatáshoz. Belülről a kirakattól összeszedett minden értékes tárgyat. Kivülről nem lehetett látni, mert azok az állványok, melyekre az ékszerek elhelyezve voltak, megakadályozták, hogy valaki az üzletbe láthasson. *A rabló 35 gyémántgyűrűt, ugyanennyi ugynevezett phantasiagyűrűt, 15 arany férőrád, legnagyobb részben duplafedelűeket szedett össze, amelyek a Kohn Fülöp és Engel-féle óragyárakból valók. Zsákmányolt még 65 aranyláncot és sok olcsóbíjafajta gyűrűt, végül pedig a vas-kasszából elvitt egy borítékot, amelyben 800 korona papírpénz volt. Sokféle jelből azt következteti a rendőrség, hogy a tettes gyakorlott gomosztevő.*

A lágymányosi rablógyilkosság. A rendőrség egyre nyomozza a lágymányosi rablógyilkosság tettesét, de a nyomozás nehezen halad előre. Ma újabb adatra bukkantak. A rendőrség ugyanis kihallgatta Barthó Antal harminczéves napszámos tüzoltót, aki a Pesti Hengermalom-Társaság alkalmazottja. Ez az ember elmondotta, hogy pénztárcára virradó éjszaka néhány perccel két óra után, amikor a társaság telepét bejárva, a Duna-part felől a telepre tért vissza, két egymásután következő halló-kiáltást hallott. A hang irányában a Budafoki-ut felé ment s akkor egy férfit látott a Budafoki-utra térni. Ez a férfi a Hengermalom-utra tért be s Barthó Antal velem a malom kapujánál találkozott. Az ismeretlen ember, akinek feltűnően sovány arca volt, a pofacsontjait erősen kiállók voltak, köszönt neki s azt kérdezte, hogy hol van a Fehérvári-ut. Barthó utbaigazította s ekkor elmondta, hogy az Üllői-ut klinikáról jön, de az utolsó villamosról lekészt, gyalog volt kénytelen a hosszú utat megtenni. Budafokra igyekeznek, mondom később s a Budafoki-utra térve, gyors léptekkel elhagyta a telepet. Az idegen 170 centiméter magas, igen sovány, öltözete parasztos, sötét színű csikós kabát és mellény volt rajta, fekete kerék puha kalapot viselt. Hosszu kék vászonból készült, még mosatlan köntény volt előtte s a lábán csizma. Bajusza és szakálla beretvált, álla előreálló. Barthó Antal az ismeretlen férfi távozása után megnézte az óráját, amely két óra öt perccel mutatott. A rendőrség kéri, hogy aki ennek az embernek személyi adatairól főkebb felvilágosítást tud adni, jelentkezék a főkapitányságon.

A bicska. Vasárnap este több kömüves részegen, harmónikázva, nótázva jött a Városligetből befelé. A Jász-utca és Szegedi-utca sarkán a vigkodélyi társaság két tagja, ifj. Száva Ferenc tizenkilenc éves és Rácz Lajos huszonhárom éves kömüvesek összcsozólkodtak. Czivódás közben Rácz bicskát rántott elő és mellbeszurta Száva Ferencet. A fiatal embert a Bethesda-kórházba vitték, ahol még az este meghalt. Rácz Lajost a rendőrség letartóztatta.

Utbiztosok kérelme. Nagyszalontáról jelentik: A nagyszalontai járás utbiztosai kérvényt adtak be az államépítészeti hivatalhoz, hogy az eddigi utiatalány helyett adjanak nekik automobilt és kifejtsék a kérvényben, hogy az automobil nem kerülne többre, ők pedig eredményesebben végezhelnék köteleességeküket. A nagyváradi államépítészeti hivatal pártolólag terjesztette fel az utbiztosok kérelmét a belügyminiszterhez.

Adók és illetékek felülvizsgálata. Kalmár F. Sándor nyugalmazott pénzügyi titkár V. Dorottya-utca 14. szám alatt adó-illetékeket felülvizsgáló irodát nyitott. Az iroda hézagot pótló lesz, különösen a kir. közjegyzők, ügyvédek és nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknak, mert célja egyrészt a már kivetett és elírt adók és illetékek felülvizsgálása, azok jogosságára és mérvének, illetőleg helyességének megállapítása, másrészt pedig preventív, illetve előleges intézkedéssel a készülőben levő jogügyletek, ugymint okiratok, szerződések és hagyatékok után kivetendő vagy előírandó adók és illetékek megállapítása és ezek felől való felvilágosítás megadása.

Csak udvariasan. Tegnap este Mehrmann Rezső főpincézér részegen állított be a Rottenbiller-utca 29/b. szám alatti kocsmába, ahol alkalmazva volt. A vendéglősné, Mayerhoffer Frigyesné, emiatt szemrehányást tett a főpincézérnek, mire ez gorbombán valaszolt. Az asszony ekkor egy nyújtófát kapott fel és ezzel úgy vágta fejbe a részeg pincézert, hogy ez vértől boritva összeesett. A mentők közték be sérüléseit.

Viczinális összeütközés. Ma délelőtt Csömör és Árpád-telep között nyílt pályán a ezinkotai vasút 311. számú személyvonata összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés következtében súlyosan megsérült Páles József munkás, akit a mentők beszállítottak a Rókus-kórházba; könnyebben megsérültek tizenketten, kiket a környékbeli orvosok részesítettek segítségben a helyszínén. Az igazgatóság vizsgálatot indított annak kiderítésére, kit terhel a felelősség ebben a szerencsétlenségben.

Halálozás. Takácsy Sándorné pénzügyi titkár neje, mint Temesvárról jelentik, hosszú szenvedés után vasárnap délután meghalt. Az elhunytban Lovász Károly hírlapíró, a Világ belső munkatársa édesanyját gyászolja.

Görgey László, Miskolc déli kerületének országgyűlési képviselője, ma reggel meghalt. Görgey hosszú időn keresztül üzletvezetője volt a magyar államvasutaknak Miskolcon. Erdemes, kitűnő, puritán ember volt, akit Borsodmegyében általános tiszteltetésűnek tartottak. A múlt év nyarán a déli kerület bizalma felé fordult és képviselőnek választották. Temetése október 25-én lesz Miskolcon.

Ma délelőtt temették el Sámuel Lázár volt országgyűlési képviselőt, a Poliklinika alelnökét. Ravatalát a Poliklinika dísztermében állították föl, ahol nagy gyászoló közönség gyűlt össze. A többi közt megjelentek: gróf Apponyi Albert, Lőwény Leó, Ullmann Adolf, báró Madarassy-Beck Gyula, Guttman Vilmos, Bárczy István polgármester, Huvos József, gróf Pálffy Sándor, Balta Lajos, báró Kornfeld Mór, Jellinek Henrik, Weisz Manfred, Boda Dezső főkapitány, Glück Frigyes, Sándor Pál és még igen sokan. A számos koszorúval borított ravatalnál a Poliklinika elnöke, gróf Apponyi Albert mondotta a búszató beszédet. A többi közt így nyilatkozott az elhunytól:

— A Poliklinika halottja a boldogult, de megmarad egyszersmind a Poliklinika mindig tovább élő lelke. Ő, aki élete utolsó szakát egészen ennek az intézetnek szentelte, aki minden köztevékenységét eldobott magától, hogy kizáróan ennek a célnak éljen, a halál által sem válik el tőlünk egészen.

Beszéde után a koporsót a halottaskocsira tették, a kerepesi-uti temetőbe vitték s ott örök nyugalomra helyezték.

Wildner Ödön fővárosi tanácsjegyző súlyos csapás érte. Hatéves kis leánya, Valika tegnap meghalt. A család iránt általános részvét nyilvánul meg.

Szolnoky Lajos temesvári dohánybevéltőhivatali igazgató 54 éves korában elhunyt.

Temesvárról jelentik: Tragikus módon halt meg Farkas Imre dettali főszolgabíró. Szombaton délután hivatalába ment, hirtelen rosszul lett és mire az orvosi segély megérkezett, már meghalt. Az alig 38 éves embert fiatal neje és gyermekei gyászolják.

Nagy József állami iskolai igazgató-tanító, Kolozsvármegye th. bizottságának tagja elhunyt. Választon.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 31. sz. Színházi és varié műsor. Kezdeté 8 órakor.

x Czim- és reklámtáblákat, nemesi czimereket készít Harsányi László, Budapest, VII., Hungária-körút 155. Telefon 170-12.

x Használt írógépeket, ciszrendűeket 30-75 százalék engedménnyel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Ujlaki-írógéptelep, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122-60.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különs gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x A mormon áldozata című szenzációs mozgófényképujdonyság iránt oly általános nagy az érdeklődés, hogy az Apolló Színház továbbra is műsoron tartja ezt a három felvonásos detektívtrédnetet. A teljesen új felületi műsor többi számai most érkezett újdonyságok.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Liszt-ünnep.

— Második- és harmadik nap. —

Budapest, október 23.

Az öt napra tervezett országos ünnepségnek egy műsoron kívüli száma pergett le vasárnap délelőtt. A lipótvárosi Szent István bazilikában Sziljanovics Jenő törekvő zenekara és kórusa előadta Liszt Ferencnek az esztergomi székesegyház felszentelésére 1856-ban írt nagyszabású miséjét. Az érdekes és művészi tekintetben szenzációs produkció nem volt felvéve a rendező-bizottság hivatalos műsorába, illő tehát, hogy róla megemlékezzünk, annál is inkább, mert Liszt egyházi zenei működésének egyik legkiválóbb darabja az Esztergomi mise és most, amikor az ünnepség első része az egyházi költészet jegyében lezajlott, bőséges alkalom kínálkozik Liszt vallásos zeneszerzői működésének helyes megítélésére.

Bajos és kényes vállalkozás volna egy művész benső vallásos meggyőződését bírálgatni. Az esztétikai kritika nem inkvizíció. Szigorúan csakis a műalkotást szabad szemle előtt tartania és ahhoz az alapelvhez alkalmazkodnia, hogy egy zenemű egyházi jellege és a zeneszerző vallásos hite igen elhatározott dolgok. A legújabb kor zenészei között Haydn volt a legvallásosabb zeneszerző, de egyházi zeneműveinek épp oly kevéssé van egyházi jellege, mint amennyire kétségen felül áll őszinte vallási meggyőződése. A Haydn-féle misék légszága igen távol áll a régi olasz templomi zene komoly méltóságától, műveiben csak szubjektív vallásosság nyilatkozik meg, amely azonban az egyház objektív magasztosságától igen távol áll. Liszt, szigorú vallásosság tekintetében hasonlít Haydnhoz, de az ő egyházi zeneművei is épp oly kevéssé egyházi jellegűek, mint fehérparókás elődjéi. Nagyban hozzájárul ehhez mindenesetre az is, hogy Liszt templomi kompozícióinak legjelentősebb darabjait a koronázási és az Esztergomi miséket csak ünnepi alkalmakra írta.

Mind a két misében, külsőségek tekintetében, közös vonásokat találunk mind a kettő Meyerbeer és Wagner riktó ellentéteivel akar hatni. A csodálatos elemet a megosztott wagneri minta szerint alkalmazott tremolói reprezentálják, a rézfévek durva harsogása jelképezi a magasztosságot, érdekes diszsonanciák és akkordfigurák pedig a miszticizmus hangsúlyozására szolgálnak. Kibontogás tekintetében a két mise is magán viseli a Liszt-kompozíció átkát: a töredékességek, szélesebb mederben csakis az Esztergomi mise Agnus Dei-je és Benedictusa hömpölyög.

A bazilika zenekara és énekesei mindenesetre szép és művészi dolgot produkáltak az Esztergomi mise előadásával, ha az bizonyos helyeken ingadozó is volt és nélkülözötte azt az egységességet, amit a koronázási mise előadásánál örömmel méltányoltunk. Kívánatos volna, hogy ez a nagyszabású alkotás, amely nemcsak szerzőjénél, hanem keletkezésénél fogva is tradícióval fűződik Magyarországhoz, megmaradjon a lipótvárosi bazilika „műsorán” és valószínű, hogy többszöri előadása után még tisztább művelészetben lesz része azoknak, akik az ájtatosságot egy zenei esemény átélésével akarják kellemesen összekötni. Ájtatosságról, keresztény egyházi értelemben, egyébként nem lehet szó a Bazilika vasárnapi miséjének publikumánál. A székesegyház inkább hangversenyterem jellegével bírt, nemcsak azért, mert a tizezernyi embertömeg legnagyobb része jobban figyelt a kórusra, mint az oltár felé, hanem azért is, mert az előkelő közönség igen nagy része Budapest zenei intellektueljeinek abból a tömegéből került ki, amely a hivatalos Liszt-ünnepségekről kiszorult, fényes bizonyosságul annak, mily nagy az érdeklődés Liszt művei iránt a közönség minden rétegében és milyen helytelenül járt el a rendező-bizottság, mikor a jegyeket, ahelyett, hogy ezt az érdeklődést valamelyest is kielégítette volna, egymás között kótyavetyélte el.

Első hangverseny.

Vasárnap este volt az első hangverseny a Zeneakadémia termében. A műsoron tulteng a zongoradarab, ami legeklatánsabban bizonyítja, mennyire összefügg Liszt Ferenc egész működése ezzel a hangszerrel. Szükséges volt azonban a műsornak főleg zongoraművekből való összeállítás azért is, hogy szőhöz juthassanak Liszt ma élő legkiválóbb tanítványai, akik közül a két napos hangverseny műsorán kimagaslók D'Albert, Lamond, Rosenthal és Sauer neve. Hogy a többiek közt akad olyan is, aki nem egészen méltó a nagy mester emlékéhez, nem lehet csodálni. Istenem, annyi tanítványa volt Lisztnek! De hibáztatható, hogy a rendezőség meghívott olyan külföldi művészt is, akinek megjelenése éppenséggel nem volt indokolt. Friedheim Arthur szereplése csupán arra lehetett jó, hogy az abc sorrendjéből ne hiányozzák az F betű.

A nagyszabású hangverseny a Magyar Király-dallal kezdődött, melyet Lichtenberg Emil vezényelte alatt lelkesen és precízzen adott elő a Budapest szép asszonyaitól alakult Magyar Nők Karvezetése és a Budapesti Karénekegyesület. Ezt az erőteljes duzzadó himnuszt az Operaház megnyitására írta Liszt, minthogy azonban régi — mint akkor mondták „forradalmi” — kurucnóták motívumaiból van fölépítve, a megnyitó ünnepség műsoráról lemaradt és csak egy későbbi alkalomkor külön hangverseny keretében a Tassoval együtt adták elő. Eben az időben általában persona ingrata volt Liszt ideháza. — Sem a sajtó, sem a közönség nem rokonszenvezett vele. Ha akkor nem is elégedett meg Liszt a rehabilitációval, ma teljes mértékben megtörtént ez: a király fővédnöksége alatt rendezett hangverseny első száma ugyanaz a királydall volt, amelyet ugyanannak a királynak magyar Operájában huszonhét évvel ezelőtt nem lehetett énekelni. A himnusz után Márkus Emilia némes pátoszszal szavalta el Görösmartynak Liszt Ferenchez intézett ódáját.

Ezután következtek a tanítványok, akiknek sorát Aggházy Károly nyitotta meg. A műsorra kitűzött g-dur Tarantella előtt a Consolations egy darabját játszotta el. Rég nem hallottuk a zene érdemes tanárát, de a viszontlátás nem járt különös örömmel ránk nézve. A betűrendben D'Albert követte a pódiumon, akinek megjelenése már csak azért is szenzáció volt, mert a kiváló művész utóbbi időben teljesen a zeneszerzésnek szentelt idejét és visszavonult a hangversenyteremtől. Liszt hatalmas technikáját szolgáltatta meg az e-dur Polonaiseben a zongora kifejezőképességének minden gazdagságával, míg a Liebes traum előadásával művészi elmélyedését élvezhettük. Friedheim Arthur száraz professzorságával tönkretette a grandiózus h-moll Szonáta minden szépségét, Juhász Aladár ellenben meglepetést keltett a Schubert Erlköniginnek hatása alatt keletkezett Mazepa-étűd briliáns előadásával. Az est második szenzációja a Don-Juan ábránd volt, melyet Lamond Frédéric, a kiváló skót virtuóz viharzott le a Bösendorferen. Különösen a híres „La ci darem la mano” variációiban villanyozta fel a közönséget bravuros oktávjátékával.

A zongoraprodukciókat Liszt-dalok szakitották kétszer felbe, melyeket Musz-Gmeiner Lula énekelt, hangversenytermeinkből jól ismert, meleg alt-hangján. A Liszt-dalok speciálisak a zeneirodalomban. Közvetlenül Schubertől, akit elsőnek Liszt népszerűsített, vezethető le a genesisük. Míg azonban Schubert után Schumann és Brahms a verset csak szövegnek használták és azt teljesen szubjektíven zenésítették meg, addig Liszt ugyanolyan jogot biztosít a költőnek, mint a zeneszerzőnek. Az énekrészben kifejezőre juttatja mindazokat az érzelmeket, amelyeket a költő csak a sorok mögött tudott elhelyezni, a kíséretben pedig nem a hangulat individuális felfogását, hanem magát az eredeti hangulatot igyekszik visszaadni. Gmeiner Lula ezeknek az intencióknak teljes megértésével énekelte dalait és különösen a Loreley és a Lenau híres költeményéből készült „Die drei Zigeuner” drámai előadásával keltett viharos tettségét. A hangverseny befejező száma a magándallamra és férfikarra írt Szerenád és a vegyeckarra

írt Vigasz voltak. A Szerenád magándallamát Kerész Vilmos énekelte némes igyekezettel. Mindkét művet ismét Lichtenberg dirigálta hévvel és gondos részletezéssel. A termet zsufolásig megtöltő közönség igen lelkesen viselkedett egész este, a szereplő művészek mindegyikét számtalanszor hívták dobogóra.

A Lipótvárosi Kaszinó estélye.

Hangverseny után a Lipótvárosi Kaszinó a fényesen sikerült fogadóestélyén találkozott a hangverseny díszes közönsége újra egymással. A kaszinó pazarul világított dísztermében pálmák között volt felállítva Liszt hatalmas mellszobra, amelyet Strobl Alajos tanár mintázott. A terem bejáratánál a kaszinó igazgatója élen Ballai Lajos min. tanácsos és Ruszt József udvari tanácsos alelnökök és dr. Kramer Tivadar gazda fogadták a vendégeket. Az országos Liszt-ünnep külföldi vendégei közül megjelentek Wagner Szigfried, D'Albert Jenő, Friedheim Arthur, Liszt Ede, Gmeiner Zsolt, Burrián Károly, L'Amont Frigyes, Menter Zsófia, Rosenthal Móricz, Stavenhagen Bernhard, Timanoff Vera, Gravina Blandine grófnő, Sauer Emil és Koenen Tilly. A magyar főúri, politikai, irodalmi és művészvilág tagjai közül ott voltak: gróf Zichy János kultuszminiszter, Hazai Samu honvédelmi miniszter, Berzeviczy Albert a képviselőház elnöke, Balogh Jenő, Náray-Szabó Sándor, Molnár Viktor, Némethy Károly, Kálmán Gusztáv és Bartók József államtitkárok, gróf Apponyi Albert nejevel, Szápáry grófnő, gróf Zichy Géza, Mihailovics Ödön, Bárczy István polgármester, Bogisich Mihály püspök, Nemes Antal prelátus, Boenyák Zoltán miniszteri tanácsos nejevel Sándor Erzsével, K. Lippich Elek miniszteri tanácsos, Szegedy-Maszácz Aladár udvari tanácsos, Szalay Imre a Nemzeti Múzeum igazgatója, Kammerer E., Radics Jenő és Térey Gábor muzeumi igazgatók, Boda Dezső főkapitány, Barát Armin királyi tanácsos, a miniszterelnöki sajtóiroda főnöke, Szüllő Géza, Béla Henrik és Kállay Tamás orsz. képviselők, Gopcsa László, Balassa István, Gönczy Mór, Ferenczy Ferenc és Ott János miniszteri osztálytanácsosok, Mészáros Imre, az Opera igazgatója, geisei báró Guttman Vilmos nejevel, Hubay Jenő nejevel, Heinrich Gusztáv az Akadémia főtitkára, Hampel József udvari tanácsos nejevel, Földes Béla, Schwartz Gusztáv, Kohner Adolf, König Gyula, Lichtenberg Kornél, Rados Gusztáv, Petz Samu, ponori Thewrewk Emil, Pejérpataky László, Beöthy László és Márkus Dezső igazgatók, Singer Zsigmond főszerkesztő, Ferenczy Zoltán, a Petőfi Társaság alelnöke, Fontenay vicomte francia főkonzul, Csánky Dezső, Erdős Armand, Huszka Jenő, Szilágyi Lajos, Csajtag Ferencz, ifj. Wlassics Gyula, ifj. Jeszenszky Sándor, Hüvös Iván, dr. Béli Izor, Strobl Alajos, Dudits Andor, dr. Diósy Béla, Jászai Mari, Márkus Emilia, Dömötör Ilona, Ábrányi Weim Margit, Maleczkyné, Paulay Erzi és nagyszámú művészvilág tagjai. A díszteremben lezajlott cerele után a vendégsereg a gazdagon torított bufféasztalokhoz vonult és cigányzene hangjainál késő éjjelig maradt együtt. A kaszinó igazgatója az est emlékére Berán Lajos által művészi ezüst és bronz plaketteket veretett Liszt doborművü mellképével és ezt az emléktárgyat kiosztotta a külföldi művészvendégek és a megjelent előkelőségek között.

Zichy Géza Liszt Ferencről.

Hétfőn délután a Tudományos Akadémia I. osztálya Goldzicher Ignác elnöke alatt felolvasó-ülést tartott, amelyen gróf Zichy Géza tiszteleti tag székfoglaló értekezést tartott Liszt Ferencről. Liszt Ferenc — ugymond — csodagyermek, csodaférfi és csodálatos agasztán volt, aki diacsőnyével ragyogta be szülőföldjét, Magyarországot. Legelső, dásabb tulajdonsága lelki fensége volt, művésztében, haragjában, de legkivált jóságában volt érezhető ez a lelki fenség, holott mint a világ legnagyobb zongoraművésze és a nagyközönség elkényeztetett kedvenceinek joga lett volna a szeszélyre. Liszt Ferenc a magyar zenét csodálatos melegséggel dolgozta fel és interpretálta. Ami senkinek nem sikerült, hogy magyar népdalt klasszikus magaslata emelje, azt ő elérte, mert magyar szíve volt. Ő ismerte fel elsőnek a magyar népdal fenséges dallamait, amelyeket Szent Erzsébet oratóriumában fel is használt. Ő megnevesítette és tökéletesítette és formákba szorította a magyar népdalt, mert lelkeben és szívében magyarnak érezte magát. Liszt Ferenc velünk érzett a gyász napjaiban 1848. október 6-án és velünk örült 1867-ben, amidőn a csodás koronázási szimfoniát szerette, mint zeneszerzőt sokan nem akarták elismerni, holott zenéjét költői érzékkel, új és meglepő fordulatokkal írta meg. Mintegy 1200 műve jelent meg nyomtatásban, amely mindannyi örökbecsű alkotása marad a zenei irodalomnak. A zajos tetszéssel fogadott előadást a megjelent nagy

és előkelő közönség, valamint az akadémikusok mindvégig figyelemmel hallgatták. Az elnök külön is megköszönte az előadást és annak a reményének adott kifejezést, hogy Zichy grófot még sokszor fogják látni a felolvasói széken.

Második hangverseny.

Hétfőn este zajlott le a Zeneakadémiában rendezett ünnepi hangversenyek második napja, mely művészi szenzációk tekintetében semmivel sem maradt az első mögött. Csupa kitűnő pianista lépett fel ismét a dobogóra, hogy eloszlassák újból Liszt egyedülálló technikájáról szóló dajkameséket. Hallottunk oly produkciókat, amelyek magát a mestert is teljes meglepéssel tölthették volna el. Rosenthal karból gördített balkezes oktávái az Au Lac de Wallenstaedt-ben, a Mefisztó-keringő gyöngyszerűen perdülő terciz és sextfutamai, vagy Sauer Emil diadalmasan dörgő akkordjai a Rákóczi-indulóban a zongoraecznika csodás momentumai voltak. Liszt két legendáját is hallottuk az este Assisi Szent Ferencről szóló egyik, Paulai Szent Ferenc esodatételét beszéli el a másik. Mai zeneszerzők, akik nem állnak bizonyos nexusban az egyházzal is, bizonyára más címet adnának ezeknek a daraboknak. Assisi Szent Ferenc legendáját például, melynek trilláit Stavenhagen Bernát pergette nagyszerű precizitással, a madarak csicseregésének lehetne nevezni, míg a másik szentről szóló legenda valami tengerparti moraj reminiscenciája. Ez utóbbit a kitűnő Thomán István értékesítette meg hangszeren, ugyancsak tőle hallottuk az f-moll etűd bravuros, ha nem is mindig a jó hangzás jegyében lefolyó előadását. Timanoff Vera, a mester őszhaju orosz tanítványa, a XI. rapszodiát játszotta le. Valamikor bizonyára nagyobb erővel szólaltatta meg a „Mégis hunczut a német...” vidám témáját és az indulószerű „Friska” is frissebben szállt ki ujjai alól. A magyar Liszt-tanítványok közül kétségkívül legkellemebben Szendy Árpád lepett meg. Zeneakadémiánk kiváló tanáráról mindig elismeréssel szólhattunk, de kiváló kvalitásai, billentyűzésének lágyasága és bölcs ökonomiájú fortéi, a mai európai nagyságokkal együtt történt szereplésében még előnyösebben domináltak.

A zongoraszámokat ma is tarkították Liszt legismertebb dalai, melyeket ezuttal Tarnay Alajos díszkrét, művészi kísérete mellett Kloenen Tilly interpretált hangversenyekből ismert tiszta hangjával és szép előadásban. Az est bevezetésük és záradékul ismét hallottuk a Lichtenberg kar nagy vezetése alatt álló karok kitűnő éneklését. A vegyes karok orgonakíséret mellett két Mária-dalt énekeltek, míg a női kar a csodaszép 137. zsoltárt adta elő, melyben a magándallamot Vasquez grófné énekelte kis indiszpozícióval. A hangverseny közönsége ugyanaz volt, mint a tegnapi és éppoly lelkesedéssel tapsolt minden produkció után.

Estély a Parkklubban.

A Liszt-ünnepségek alkalmából gróf Zichy János közoktatásiügyi miniszter estélyt adott a kormány nevében a Parkklubban. Az estély stílusos volt és egy külsőségekben, mint tartalombar méltán illeszkedik bele abba a fényes keretbe, amelyet Liszt emlékezete alkot a gyors egymásutánban lepergő események körül. Gróf Zichy János rendkívül szeretetreméltó házigazda volt. Kitűnő szívóyességgel fogadta a csillogóan díszes vendégsereget. Fekete frakkos rendjeles urak között szebbnél-szebb hölgyek tündököltek pompás toalettjeikben. A termék díszítései, a kedves elrendezés s az intim tónus vetették meg annak a feszletenségnek az alapját, melyben a házigazda és vendégsereg egybeolvadt. Már tíz órakor kezdett gyülekezni a pazar vendégsereg. Tizenegy órára megtelt az emeleti fehérterem s a meghívottak bevonultak a földszinti bufféba, ahol a késő éjjeli órákig együtt voltak igen vidám fesztelen hangulatban. Jelen voltak: az összes minisztereken és államtitkárokon kívül a Liszt-családnak Budapesten időző tagjai: Wagner Szigfrid, Gravina-Rulow Blondine grófnő, Liszt Ede lovag, Meinel Konrad, valamint a díszvendégek, az ünnepségen szereplő művésznők és művészek, a nagybizottság tagjai gróf Zichy Géza

elnökkel az élükön, a végrehajtó bizottság tagjai valamint a magyar művészet, tudomány és közélet kitünőségei nagy számban. A több száz vendég sorában voltak: dr. Borzeviczy Albert a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, dr. Fröhlich Izidor és dr. Rados Gusztáv rektorok, Beöthy Zsolt, a Kisfaludy Társaság elnöke, Herczeg Ferencz, a Petöfi Társaság elnöke, báró Forster Gyula, az Országos Képzőművészeti Társulat elnöke és Lechner Ödön alelnök, a muzeumok vezetői, a Nemzeti Zenede tanári kara, az Országos Zeneakadémia tanári kara, köztük Mihalovich Ödön igazgató, a képzőművészeti főiskolák részesei: Sainnyey-Merse Pál, Benczur Gyula, Strobl Alajos és Deák-Ébner Lajos; a két állami színház igazgatója: Mészáros Imre és Tóth Imre. A főepok közül Vaszary Kolos hercegprímás, Csernoch János érsek, Kohl Medárd, Bogisich Mihály, báró Hornig Károly, Fraknoi Vilmos és Mayer Károly püspökök. A székesfőváros részéről Fülepp Kálmán főpolgármester, Bárczy István polgármester, Vaszilovits János alpolgármester, Boda Dezső főkapitány, továbbá gróf Apponyi Albert, Pálffy Miklós herceg, magyarországi udvarnag, Eszterházy Miklós herceg, gróf Tisza István, gróf Hadik-Barkóczy Endre, örgróf Pallavicini Ede, gróf Wenckheim Frigyes, gróf Károlyi Mihály, báró Harkányi Frigyes, báró Herzog Péter és Lányi Leó főrendiházi tagok, Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, Szegedy Aladár udvari tanácsos. Barát Ármán a sajtóiroda főnöke, Drasche Lázár Alfred, Erdős Armand, Sándor Tivadar, Marczali Henrik és még számosan.

Az ünnepségek programja.

A Magy. kir. Operaházban holnap, kedden a Liszt Ferenc emlékére rendezett ünnepi előadások negyedik estjén *ünnepi hangverseny* lesz, amelyen Wagner Siegfried vezényletével előadják I. a *Faust-szimfóniát*; ennek tenorszólistáját dr. Székelyhy Ferencz énekli. II. *Zongorahangverseny* (es-dúr), előadja Menter Zsófia csász. és kir. kamaraművész. III. a *XIII. szoltár*, tenorszólistáját szíveségből Burrian Károly szász és württembergi kir. kamaranékes énekli. Kar: a Magy. kir. Operaház teljes énekara, zenekar: a Magy. kir. Operaház teljes zenekara. Az orgonát Szikla Adolf karmester kezeli. Karigazgató: Noseda Károly. Erre az előadásra — mely 7 órakor kezdődik — jegy már nem kapható. *Szerdán*, a Liszt-ünnepségek befejező előadásul a „Krisztus” című nagy oratoriumot adják Kerner István karnagy, Szikla Adolf karmester, Noseda Károly karigazgató, Sebeők Sára, N. Valent Vilma, Takáts Mihály, Arányi Dezső, Venczell Béla magánénekesek, továbbá a teljes zene- és énekkar közreműködésével. Erre az előadásra szintén az összes jegyek elkeltek. (Kezdete 7 órakor.) *Csütörtökön* az ének- kar eddigi nagyobb mérvű elfoglaltságára, valamint az itt tartózkodó külföldi vendégek részéről kifejezett óhajra való tekintettel előzetesen hirdett *Lohengrin* helyett *Tosca* kerül színre. A *Havasi Gyopár* című eredeti balletet adják. (Évi bérlet 124. szám, kezdete 7 órakor.)

(*) **Törökországról az Urániában.** Érdekes felolvasást tartott ma este *Santo Semo* új, az új török mozgalom egyik ismert lelkes híve az Urániában „*Kelet asszonyai*” címmel. A keleti nők sajátos életmódjával, speciális életkörülményeivel ösmertette meg hallgatóságát a fölolvast. A fátolytól kezdve, melynek oly fontos szerepe van a török nő életében, végig vezet bennünket fölolvastása keretében a legmodernebb európai öltözéket viselő nőig. A gyönyörű képek esodás variációja könnyen érthetővé és kellemes tette az előadást. Élénk színekkel festette az európai körök fölfogását a török nő életéről és öltözködéséről, mely sok esetben a valóságtól teljesen elüt. Ma már éppenséggel nem tartoznak a ritkaságok közé a modern ruhában járó török nők, akiket nem a hárem zárt falai között őriznek, hanem — európai mintára — naponként férjükkel sétálnak az utcán. Ez ugyan ma még a ritkább esetek közé tartozik, de a minden téren modernizálódó Törökország a nőknek is a teljes szabadságot vivja ki. Érdekeséget kölcsönzött a mindvégig tartalmas előadásnak a török-olasz háborúra való kitérés. Bebizonyította a modern gondolkodású, világlátt előadó, hogy az olaszok annexiója egy elpuhult, fáradt nemzet ellen irányult, de a török nép-jogos igényét a nemzeti ön-

tudat, a hazaszeretet jegyében védemezni fogja. A lebilincselő előadást a nagyszámu közönség zajos tapsal honorálta.

(*) **Darabváltozás a Várszínházban.** P. Márkus Emilia közbejött betegsége miatt az Attília holnapi várszínházi előadása meg nem tartható és helyette színi kerül *Dóczy* Lajos háromfelvonásos vígjátéka, amelyben *D. Ligeti* Juliska, *Aczel* Ilona, *Török* Irma, *Szacsavay* Imre, *Beregi* Oszkár, *Hajdu* József, *Horváth* Jenő és *Bartos* Gyula lépnek fel.

(*) **Vernissage a Művészklubban.** Tornyay Jánosnak mintegy 300 munkájából álló gyűjteményes kiállítását ma délelőtt nyitották meg a Művészklub művészeti egyesület Kristóf-téri helyiségeiben. Az ünnepélyes vernissage-on, melyen az egyesület igazgatóját gróf *Zichy* István, dr. *Róssa* Miklós igazgató, *Vágó* László, *Szűllő* Géza országgyűlési képviselő, *Horthy* Béla igazgatótagok, *Bor-szék* Frigyes titkár és *Könyay* Elemér műtáros képviselték, úgy az egyesület művész- és műpártoló tagjai, mint a meghívott közönség sorából rendkívül sokan jelentek meg. A szinte jelen volt Tornyay János festőművész, aki évek hosszú sora óta nem vett részt Budapest művészi életében, művész-társai nagy szeretettel ünnepelték s a kiállítás sikerét már a vernissage mai napján igen tekintélyes művásár pecsételte meg. A kiállítás holnaptól kezdve már a nagyközönség számára is nyitva lesz délelőtt 10 órától délután 6 óráig a Művészklub Kristóf-téri helyiségeiben a szokásos egy korona belépő-díj mellett.

(*) **Iparművészeti ösztöndíjak.** A Magyar építő és iparművészeti rajzolók orsz. egyesületének építőipari és építőművészeti szakosztályai folyó hó 18-án együttes ülést tartottak, amelyen megállapították a m. kir. kereskedelmi miniszter részéről engedélyezett 400 koronás utazási ösztöndíjpályázat programját. A budapesti Zsolnay-féle Porzellán-Fayencegyár R.-T. szintén pályadíjat ajánlott fel az egyesületnek modern renaissance-stylusban megrajzolható szegély tervezésére.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **A Petöfi-Társaság felolvasó-ülése.** A Petöfi-Társaság vasárnap tartotta e havi rendes felolvasó-ülését *Ferenecz* Zoltán elnöklésével. Az ülés megnyitása után az elnök jelentést tett az ungvári Petöfi-emléktábla leleplezésének ünnepéről. Jelentette az elnök, hogy a Petöfi-család síremléke elkelte és leleplezése e hó 29-én délelőtt 11 órakor lesz a Kerepesi-uti temetőben. Megemlékezett az elnök *Rákosi* Viktor 30 éves írói jubileumáról és meleg szavakkal jellemezte írói működését. A fölolvastások sorát *Lőrinczy* György nyitotta meg, aki a vén asztaliók, *Balog* völgyén és a *Füzfa* című költeményeit olvasta fel. A közönség a költeményeket zajos tapsal honorálta. A második felolvasó *Farkas* Pál volt, aki *Lucullus* című római időben játszó novelláját olvasta föl. Majd *Harsányi* Kálmán olvasta fel az aggteleki barlangban című hosszabb költeményét. A költemény nagy hatást tett a közönségre. Végül *Kvassay* Ede a nevelésről című vidám katonatörténetét olvasta fel. A közönséget az elbeszélés állandó derűtségben tartotta. A felolvasó-ülést zárt ülést követte.

* **Magyar Irodalomtörténeti Társaság.** Az Akadémia heti üléstermében vasárnap délelőtt alakult meg egy új tudományos társaság *Magyar Irodalomtörténeti Társaság* címmel. A társaság céljával a magyar irodalomtörténet intenzív művelését tűzte ki. Folyóiratokat fog kiadni. Rendezzonkívül a társaság felolvasó-üléseket a fővárosban és a vidéken. Vasárnap délelőtt tartotta meg a társaság alakuló közgyűlését, amelyen igen nagy és előkelő tanári közönség jelent meg. Ott voltak többek között: *Beöthy* Zsolt, *Szilv* Kálmán, *Szász* Károly, *Négyessy* László, *Ferenecz* József, *Sebestyén* Gyula, *Bleyer* Jakab, *Bánóczy* József, és még számosan. Elnökül *Beöthy* Zsoltot választották meg, aki kifejtette, hogy eddig is buzgó munkásság folyt a magyar irodalomtörténet érdekében, de ez a munkásság eddig nem volt szervezve. Ezt a szervezést akarja az ujonnan megalakuló társaság keresztülvinni. Beszédében végül megemlékezett *Toldy* Ferenchezről, a magyar irodalomtörténet megalapítójáról. Az előkészítők nevében *Pintér* Jenő terjesztette elő a társaság alapszabályait, amit az alakuló közgyűlés csekély módosításokkal elfogadott. Ezután megválasztották az előkészítő bizottságot, amely a társaság ügyeit a végleges megalakulásig vezeti. A bizottság tagjai lettek: *Badiés* Ferenecz, *Baross* Gyula, *Beöthy*

Zsolt, *Császár* Elemér, *Horváth* János, *Hegedüs* István, *Kék* Lajos, *Négyessy* László, *Pintér* Jenő és *Riedl* Frigyes.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Bier főhadnagy repülése.** Olmützből azt jelentik, hogy hatalmas közönség gyűlt egybe a katonai gyakorlóterem, hogy lássa *Bier* főhadnagy aviatikai mutatványait, amelyeket *Bier* az osztrák flotta-egyesület és a *Popal*-szobor alapjának javára tegnap rendezett. Esett ugyan az eső, de a felszállás pompásan sikerült. *Bier* főhadnagy az *Etrich*-féle *Taube*-gépen gyönyörű íveket írt le 600 méter magasságban, aztán *Olmütz* felé vette útját és többször körülröpülte a várost. *Bier* főhadnagy ma *Prossnitz*-ba, onnan pedig *Brünn*-be akar röpülni.

© **Lezuhant aviatikusnő.** Prágai jelentés szerint *Lagler* Ernesztin aviatikusnő tegnap erős szélben felszállott és tizenöt méter magasságból lezuhant. A leány állapota nagyon súlyos, a repülőgép egészen elpusztult.

FŐVÁROS.

A „fővárosi vegyeskereskedés” bukása.

— Leveszik a közgyűlés napirendjéről. —

A kerületközi bizottság „bizalmas” értekezlete.

Budapest, október 23.

A fővárosi grájderai ügye megbukott, mielőtt megszületett. A lapunk tegnapi számában közölt leleplezés a főváros illetékes köreiben — de a főváros ügyei iránt érdeklődők nagy táborában is — kínos feltűnést keltett, és előrelátható volt, hogy ennek nyomán a szerdai közgyűlésen nagyon viharos jelenetek fognak lejátszódni a közéletmészései ügyosztálynak általunk részletesen ismertett felháborító intézkedései miatt. A törvényhatósági bizottság vezető tagjai az egész tegnapi napot arra fordították, hogy módot találjanak arra, hogy e botrányos dolognak élet vegyék és elkerüljék a nagy összecsapást *Vázsonyi* és a tanács között. A kibontakozás ügyét dr. *Glücksthal* Samu vette a kezébe. Órákosszat tárgyalat *Vázsonyival*, majd a többi kerületiek vezető-férfiaival és amikor egymás között megegyeztek abban, hogy az *életmészérisítók* bódék ügyét levételül a szerdai napirendről, dr. *Glücksthal* felkereste ma délelőtt *Bárczy* István polgármestert és vele a tegnapi sokféle szótágazó tárgyalások eredményét közölte. Egyben megállapodott a polgármesterrel, hogy a kerületközi bizottság tagjait bizalmas értekezletre még ma este sürgőnyileg hívja össze, hogy a kerületközi bizottság értekezlete hivatalosan is kimondja a kérdésnek a közgyűlés napirendjéről való levételét.

Délután öt órára gyűlekeztek össze a kerületközi bizottság tagjai a tanácsteremben, ahol megjelent *Bárczy* István polgármester is. A bizottság 36 tagjai közül mindössze a következő 17-en jelentek meg: *Vázsonyi* Vilmos, *Heltai* Ferenecz, *Glücksthal* Samu dr., *Bródy* Samu, *Havass* Rezső, *Hahóty* Sándor, *Preyer* Hugó, dr. *Hajós* Zsigmond, dr. *Stern* József, dr. *Feleky* Béla, dr. *Pető* Sándor, *Eulenberg* Salamon, dr. *Platthy* György, dr. *Hecht* Ernő, *Weinek* József, dr. *Neuschloss* Kornél és *Ehrlich* G. Gusztáv. Az elnöki szót *Bródy* Samu foglalta el, aki nyomban átadta a szót dr. *Glücksthal* Samunak.

Dr. *Glücksthal* előadta, mi tette szükségessé a kerületközi bizottság tagjainak sürgőnyök útján való összehívását. Rámutatott arra, hogy a drágaság enyhítését célzó tanácsi intézkedések és a bizottság vélekedése között látványos eltérések vannak. Ezeknek az eltéréseknek valamelyes összehangolása talán mégis lehetséges és ez a feladat a kerületközi bizottságra kell, hogy háruljon.

Weinek József és *Neuschloss* Kornél kivételével a bizottság valamennyi jelenlevő tagja hozzászólt a kérdéshez. Kivétel nélkül hangsúlyozták, hogy a drágaság elleni védekezés sem a törvényhatósági bizottságnak, sem pedig a közönségnek a köte-

lessége, mégis a törvényhatósági bizottság minden lehetőleg meg akar tenni, sok új reformot akar megvalósítani, hogy a közönség jogos panasza az élelmiszerek túrhetetlen drágasága miatt némileg enyhítse. Am nagyon eltérők azok az eszközök, melyeket a törvényhatósági bizottság és amelyeket a tanács javasol. Egy ilyen szociális irányú akció pedig csak akkor eredményes, ha közmegnyugvást kelt. A tanácskozás eredményeképpen tehát kimondta a kerületközi bizottság, hogy

az élelmiszerek közönségi elárúsítására vonatkozó tanácsai előterjesztésnek a szerdai közgyűlés napirendjéről való levételét kívánja.

A pénzügyi bizottság és a közlelmelési bizottság által kiküldendő ad hoc bizottságra bizza a kerületközi bizottság a drágaság enyhítésére irányuló javaslatok elkészítését, hogy az lehetőleg a rákövetkező közgyűlésen előterjeszhető legyen. Így hát még sem lehet az ügyet a pénzügyi bizottság megkerülésével közgyűlés elé vinni.

Most felállt Bárczy István és kijelentette, hogy az ő nézetei teljesen fedik a felszólalók intenczióit és ezért a szerdai közgyűlésen a tanács nevében ő fogja javasolni, hogy az ügyet a napirendről levégyék. Erről az ügyről aztán többet nem is beszéltek.

Már most felmerül az a kérdés, mi lesz a tanács által már felépített árubódékkal? Biztos értesülésünk szerint ezeket az árubódékat nagykereskedőknek fogják bérbe adni és a helyiségekben csak nagyban való árusítást fog engedélyezni a főváros, hogy a piaci árusoknak és a piacok körüli kiskereskedőknek a hatóság mesterségesen konkurrenciát ne állítson.

A kerületközi bizottság értekezlete Bárczy Istvánnak azzal a meglepő kijelentésével ért véget, hogy az Auer-szerződés ügyét is levéti a legközelebbi közgyűlés napirendjéről, hogy azt a pénzügyi bizottsággal újból megtárgyalassa.

(Szabadságról. Gróf Festetics Géza tanácsos, a közoktatásiügyi ügyosztály vezetője ma viszerkezett szabadságáról. Hivatalának vezetését holnap veszi át.

(Báró Müller Kálmán lemondása. Báró Müller Kálmán kórházi igazgató hosszabb idő óta szabadságon van. — A kórházi-bizottságnak minap tartott ülésén báró Müller Kálmán bejelentette, hogy mivel a kormány a tuberkulózis ellen való védekezésre alakított bizottság kormánybiztosává nevezte ki, kénytelen megválni kórház-igazgatói állásától. A bizottság nevében Simonovics Béla hiesuzott el Müller bárótól és sok sikert kívánt új működésének körében.

(A közmunkatanács és az építkezések. Ma jelent meg a közmunkák tanácsának évi jelentése az 1910. évről. A kormányhoz intézett bevezetőjében a tanács örömmel említi meg a fővárosban megindult nagyarányú tevékenységet, amely a lakásügy terén beállott nagy hiányokat mindenesetre megszünteti, ha a béreket nem is csökkenti. Erre nem igen van kilátás, mert nemcsak az építőanyag és a munka drágult meg, hanem egészségtelen alapon a telekérték is felszokott. A telekármeikedésének oka egyrészt a tulhajtott spekuláció, másrészt a pénzintézetek reklámcélokra szolgáló telekszerzések, amik mindig messze meghaladják a valóságos értéket s arra mindenképp alkalmasak, hogy rontsák a normális árviszonyokat. A tanács felemlíti a kisasajátítási törvény reformját, amelyre igen nagy szükség van. Az évkönyv ezután a tanács rendes munkálkodásáról számol be.

(Adomány. Özv. dr. Sámuel Lázárné férje elhunyt alkalmából 1000 koronát adományozott a főváros szegényei között lendő szétosztásra. A polgármester intézkedett, hogy ezt az összeget a kerületi előljáróságok szétosztásuk.

(A belvárosi plébánia-templom ügye. A Műemlékek Országos Bizottsága báró Forster Gyula titkos tanácsos elnöklésével minap tartott ülésében tárgyalta a belvárosi plébániatemplom fentartásának ügyét, tekintettel a térnek a székesfőváros és a közmunkák tanácsa által elfogadott arra a szabályozási tervére, mely szerint a templom kijáróját a tornyokkal együtt lebontánák s csak a szentélyt tartanák meg, melyhez azonban új hajót építenének. A bizottság, mely a tagok teljes számának megjelenésével a piaristák épületében tartotta ülését, majdnem egyhangúlag mondta ki azt a megállapodását, hogy a régi Pestnek ez az egyetlen emléke egészében lenne meghagyandó a szabályozási keretében. A templom részleges lebontásának ter-

vére nézve a bizottság szintén megtette érdemleges észrevételeit és véleményét a kormány elé terjesztette.

(Interpelláció a járdák elfoglalása miatt. Dr. Neumann Árpád fővárosi bizottsági tag a főváros legközelebbi közgyűlésén interpellálni fog a járdáknak az építkezések által való jogtalan elfoglalása, a járókelő közönség ezáltal molesztálása, testiépségének veszélyeztetése és az építkezéssel szomszédos üzlettulajdonosok vagyoni érdekeinek megkárosítása ügyében.

TANÜGY.

= A csanádi püspök az új egyeteméről. Glattfelder Gyula csanádi püspök vasárnap az aradi minoriták templomát szentelte fel s ezen alkalommal, egy hírlapíró kérdésére, nyilatkozott az új egyetem felől. A csanádi püspök tudomása szerint Debreczen egyetemet, Temesvár pedig műegyetemet fog kapni. A kultuskormány azonban több főiskolát akar felállítani vidéken és a püspök megígérte az aradiaknak, hogy igyekezni fog közbenjárni, hogy az új főiskolákból Arad is kapjon egyet.

KÖZIGAZGATÁS.

Az újvidéki főkapitányság. Újvidéki jelentés szerint dr. Matkovic Béla főispán Kovacevics Zsarkó közgyámot rendőrkapitánynya nevezte ki. Az így megüresedett közgyámi állásra dr. Wiesinger Jenő h. levéltárnokot, a levéltárnoki állásra pedig dr. Kungl Károlyt nevezte ki.

Felfüggesztett városgazda. Makói jelentés szerint Hervay István, Csanád vármegye alispánja hivatalos hatalommal való visszaélés és több rendbeli szabálytalanságok elkövetése miatt Siposs István makói városgazdát állásától felfüggesztette és ellene a fegyelmi eljárást megindította.

A fejemegyei kivándorlók. Fejér vármegyében is nagyarányú kivándorlás indult meg. Székesfehérvári jelentés szerint most egyszerre hatvan utlevél iránti kérvény várja elintézését az alispáni hivatalban, ahol előzőleg már kétszáznál több utlevélet adtak ki. A kivándorlók legnagyobb része Németországba törekszik, ahol téli erdőmunkára fogadják fel a fejemegyeiket. A németországi erdőtelepekre irányult kivándorlással szemben az amerikai is háttérbe szorul.

EGYESÜLETEK.

(—) A Dunántúli Közművelődési Egyesület Pallavicini Ede ögróf titkos tanácsos elnöklete alatt ma délután budapesti központi irodájában évnegyedes igazgatósági ülést tartott, amelyen bevezető beszédében örömmel mutatott rá Pallavicini Ede ögrófnak, hogy az ország társadalmának fogékonysága van azon eszmék iránt, amelyeket a DKE. is képvisel, az áldozatkész nagyközönség nem feledkezik meg azokról a feladatokról, amelyek a magyar kultúra fejlesztése terén reá hárulnak. Nagy lelkesedést keltett Öváry Ferenc országgyűlési képviselő, a DKE. egyik legrégebbi igazgatósági tagjának azon indítványa, hogy az egyesület nagynevű alapítójának és örökös diszelnökének, Száll Kálmánnak nevére tízezer koronás alapítványt létesítsen, amelynek kamatait néhány kitűnő tanító és övönő közt ossza szét mindenkor az évi közgyűlés. Lőrinczy György tett ezután előterjesztést aziránt, hogy Rákosi Viktort, üdvözölje a DKE. Pallavicini Ede ögrófnak az indítványt megtoldotta azzal, hogy Rákosi Viktor összes műveit a nagyobb egyesületi könyvtárak részére is megszerzi. Dr. Baránszky Gyula főpénztáros tett jelentést az egyesület kedvező anyagi helyzetéről és arról, hogy újabban Ördögy Endre lévai főszolgabíró 200 koronás alapítványt tett. A főkegyesületek ügyeit Szabó Károly királyi tanácsos hozzászólása mellett tárgyalta az igazgatóság. Az ülés harmadfél órai tanácskozás után Pallavicini Ede ögrófnak elvételével ért véget.

(—) Az Országos Magyar Szövetség vasárnap délelőtt Berezik Árpád elnöklésével választmányi ülést tartott, amelyen első sorban tudomásul vették dr. Csányi Gusztáv főtitkár negyedéves jelentését, amely különösen a névmagyarosítási és székelymentési szövetségi munkálkodásnak kedvező eredményeit ismertette. Megállapította a választmány a téli felolvasások programját is. Ezek a felolvasások a nemzetiségi kérdések gyakorlati ismertetését és ezek iránt a magyar társadalom érdeklődésének felkeltését célozzák. Állást foglalt a

választmány a választói jog kérdésében is és dr. Csányi Gusztáv indítványára érdekes vita után egyhangulat a következő határozatot hozta: „A választmány elhatározza, hogy a megalkotandó általános választói jog rendszerében a magyarság fölényének és tulsúlyának intézményes biztosítását követeli s megbizta az elnökséget, hogy a kívánt véle-
ményt ily értelemben készítse el és adja be: „A választmány végül elhatározta, hogy minden hónap első és harmadik hétfőjén esti hat órától nyolc óráig a szövetség tagjai között szorosabb kapcsolat létesítése és az időszéri fontosabb nemzeti kérdések megbeszélése céljából értekezletet tart.

(—) A Magyar Adria Egyesület, amely tavaly alakult meg s már eddig is csaknem ezer tagra tett szert, vasárnap nyitotta meg saját klubhelyiségeit, amely a Múzeum-körút 10. szám alatt van. Az új helyiségben van elhelyezve a már eddig is igen gazdag szakkönyvtár és az Adria Egyesület által alapítandó tengerészeti múzeum alapgyűjteménye.

Nyilttér.

rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Édes édes, aranyos Anyuskám,

adj velem holnap reggel az iskolába egy fél doboz valódi sodeni ásványpasztillát. Károly és Pista, akik mellettem ülnek, nagyon megvannak hülve s a szüleiknek nincs pénze, hogy pasztillát vegyenek. És a sodeni olyan jó! Csaknem minden gyermeknek van s a tanító azt mondja, hogy most sokkal kevesebben jönnek későn. A sodeni 1 korona 25 fillér és mindenütt kapható.

Főképviselő Magyarországra és Ausztriára: W. Th. Gantzer, csász. és kir. udvari szállító, Wien IV/1., Grosse Neugasse 17.

Műértő közönségnek

meglepi látványosságot nyújt

Hegedűs Zsigmond

Andrássy-ut 9. sz. alatt

ujjonnan átalakított műkereskedése. Nászajándéktárgyai és lakásdíszei első rangúak és olcsóságuknál fogva bárki által könnyen megszerezhetők.

TÖRVÉNYSZÉK:

§ A Regula-pör tárgyalása. Regula Ede edelényi asztalosmester bünpörét, akit a miekolzei kir. ügyészség az Edelényben ez év aug. 5-én éjjel végrehajtott háromszoros rablógyilkosság elkövetésével vádol, holnap, kedden tárgyalja a miekolzei kir. törvényszék miné esküdtbíróóság. A tárgyalást Geöcze Bertalan kir. táblabíró vezeti; szavazóbírók: dr. Maner László és Hekkel Károly. A vádat dr. Buljovszky Gusztáv kir. főügyész helyettes képviseli, a védelmet dr. Lengyel Zoltán orsz. képviselő látja el. A tárgyalás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul.

§ Megtámadott mandátumok. A Kuria első választási tanácsa a nyáron elrendelte a vizsgálatot Zahareczky István munkapárti képviselő élesdi mandátuma ellen benyújtott petíció dólgaiban, amelyet a kisebbségben maradt dr. Farkasházy Zsigmond Justh-párti hívei esetés, itatás, megvesztegetés s hivatalos terror miatt kértek megsemmisíteni. A nagyváradi királyi tábla kiküldött bírja a helyszínen befejezte a vizsgálatot s az iratok újra a Kuriához kerültek, mely a folytatólagos tárgyalást november 21-ére tűzte ki. Az általános képviselőválasztások idején Mátészalkán Szalkai Sándor választatott meg, akinek mandátumát a kisebbségben maradt párt petícióval támadta meg. A kérvény etetés, itatás, megvesztegetés, főleg azonban dr. Farnék László volt választási és Gáspár Pál volt küldöttségi elnök részrehajlása miatt kérte a választási érvénytelenné kimondani. A Kuria annak idején elrendelte a vizsgálatot, melyet a debreczeni királyi tábla egyik kiküldött bírja végzett, aki a vizsgálat befejezése után az iratokat a Kuriához terjesztette fel, amey a petíció folytatólagos tárgyalását december 5-ikére tűzte ki.

§ Birói és Ügyészi Egyesület. Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület temesvári osztálya vasárnap tartotta Temesvárott rendes évi közgyűlését. A gyűlésen megjelent dr. Laky József kir. ítélőtáblai elnök, dr. Virág Béla törvényszéki elnök, valamint teljes számban a táblabírói, törvényszéki és járásbírói birói és ügyészi kar. Az ülésen Virág Béla törvényszéki elnök elnökölt. A közgyűlés egyhangúlag tiltakozott a birói függetlenséget alapjában megrendítő azon terv ellen, hogy az új polgári perrendtartás életbeléptetése-

SPORT:

vel az 1869. évi 4. törvényzikk 15—17. szakaszainak a bírói elmozdíthatatlanságról szóló rendelkezései időlegesen (és pedig négy évi időtartamra) felfüggesztessenek.

§ A sátoralj helyi postarablás. Sátoralj helyről jelentik: A sátoralj helyi királyi törvényszék ma tárgyalta azt a postarablást, amelyet ez év augusztus 8-án a sátoralj helyi pálya-udvaron követtek el, amikor is 49.000 koronát tartalmazó pénzes-zsák veszett el a vasúti postakocsiból. A vádlott Kuszko József postaszolgája volt. A törvényszék a vádlottat dr. Holló Andor védbeszéde s egész napi tárgyalás után bizonyítékok hiányában fölmentette.

§ Magyar végrehajtási jog Fiumében. Az osztrák perrendtartásnak a végrehajtási eljárásra vonatkozó elavult rendelkezései valószínűleg még az idén hatályukat veszítik Fiumében s életbelépnek a végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi 60. és az 1908. évi 41. törvényzikkben foglalt végrehajtási szabályok. Az életbelépései intézkedések megbeszélésére Fiume speciális közjogi helyzetére való tekintettel az igazságügyminisztérium mára a kormányzóságra szaktanácskozást hívott egybe, amelyre a fiúmei jogászörökből ügyvédek, bírák és közjegyzőket hívtak meg. A konferencián az igazságügyminisztérium kiküldöttjei is részt vesznek. A tanácskozás több napig tart.

§ A szabadkai gyermekrablók pörének tárgyalása. A szabadkai törvényszék ma tárgyalta Kiss Ferencnek és Horny Lénárdnak, a szabadkai fekete kéz tagjainak büntetését. Mint ismeretes, a nevezettek ez év áprilisában elrabolták Réczey Ede dúsgazdag szabadkai ügyvédnek Elemér nevű 10 éves kis fiát, majd levelet irtak az apának, hogy ha nem fizet nekik 30.000 koronát, fiának levágott fejét fogja csak vizontlátni. Réczey elküldte a pénzt, de egyúttal értesítette a rendőrséget, mely elfogta a tetteseket. A gyermekrablók ma vonta felelősségre a szabadkai törvényszék, melynek mai tárgyalását Salánky József elnök vezette. A bíróság először Kiss Ferencet hallgatta ki, aki elmondta, hogy többször volt büntetve, de a gyermekrablást konokul tagadta és azt a mesét adta elő, hogy amikor a szabadkai állomásra megérkezett, első ízben volt Szabadkán és nyomorában eladta ruháját és táskáját, melyben iratai voltak, valószínű tehát, hogy az illető, aki azokat megvette s aki feltűnően hasonlít rá, követte el a neki tulajdonított gyermekrablást. Horny Lénárd mindvégig beismerésben volt. A mai délelőtt a vádlottak kihallgatásával telt el, a tárgyalást a terem vakolatának lehullása miatt egy időre félbe kellett szakítani. Délután Réczey Edét, a kis fiát és több tanút hallgattak ki. Mindannyian terhelően vallottak, a kis fiú egészen biztosan ráismert elrablóira. Az ügyész vádbeszédeben a Btk. 317. szakasza utköző gyermekrablás és zsarolás miatt kérte a vádlottak megbüntetését. Temunovich Zoltán szabadkai ügyvéd, Kiss Ferenc védője, védettje felmentését kéri, bár a tanúk terhelően vallottak ellene. Elmondta, hogy védettje eddig minden esetben beismerte bűnét, most sem tagadná, emellett azonban bizonyítékokat is tudott maga mellett felhozni. Horny védője dr. Láng Béla temesvári ügyvéd volt. Ő is védettje felmentését kérte. A bíróság 6 órakor vonult vissza ítélelhozatalra és háromnegyed hétkor hirdette ki ítéletét. A törvényszék Kiss Ferencet nem gyermekrablás büntetésében, hanem zsarolás vétségében mondotta ki bűnösnek és 4 évi fegyelmezésre ítélte. Horny Lénárdot pedig az enyhítő körülmények figyelembe vételével ugyancsak zsarolásban mondotta ki bűnösnek és 1 évi és 6 hónapi fegyházzal sújtotta, mindkettőjük büntetéséből pedig 5 hónapi időt kitöltöttnek veit. Az ügyvédek felfolyamodást jelentettek be. Kiss Ferenc az ítélet után hosszabb mentegető beszéd kíséretében felelkezett.

() Bécsi versenyek. Fényes előtételt kapott egy ártatlanul megbuzdított ember vasárnap, midőn Landluft oly remek stílusban nyerte az *Ausriadij*-at, amelyre nem is számítottunk. Ennek betetőzésül *Saucy Girl*, amely tudvalevőleg szintén Planner gondozása alatt állott, igen jó harmadik lett. Pedig nem lehet mondani, hogy a két ló dopingolva volt, mégis Napajedl diszei a vert ményben foglaltak helyet. Csak azon csodálkozunk, hogy a magyar stewardok mindenben alávetik magukat Baltazzi akaratának, ahelyett, hogy helyes álláspontjuk mellett körömszakadtáig kitartottak volna. A verseny után a közönség is belátta, hogy elhamarkodott dolgok cselekedett, midőn *Lumpert* veresége után — amelyre pedig annyi mentőkörülmény van — Planner ellen fordult s ma ezt a tévedést kikorrigílandó, hatalmas és lelkes tüntetést rendezett hg. Hohenlohe és Planner mellett a magyar ownerek legelőkelőbbjei pedig tüntetőleg fogtak kezét az ártatlanul elítélt trénerrel. A verseny így folyt le: Három kísérlet után nagyon rossz a start, amelynél Landluft kevés előnyvel kerül el a gép elől. Mögötte Lord Firebrand, Satrap, Bankár és Heros haladnak zárt csomóban. Ma foi, Heros és Au Karambolálnak a veszteséggel kapnak lábra. Az élen haladó Landluft mögé Satrap húzódik fel száz méter után, Saucy Girl pedig a hátrédben galoppozik. Kilencszáz méter után Satrap lankad és Bankár elmegy mellette majd később Lord Firebrand is. Landluft végig vezetve nyer a híven futó Bankár ellen, a harmadik hely pedig a nagy rushsel jövő *Saucy Girl*-nek jut Lord Firebrand előtt. Duc, Satrap és Heros pedig jóformán egy csomóban érik el a célra. Shaw felesége, aki a tribünről nézte végig a versenyt, a kiállott izgalmaktól elájult, úgy, hogy orvosi segítséget kellett igénybe venni. Mint tudott dolog, Shaw ellen szintén hajszát indított az osztrák Jockey-Club s a mai győzelem fényesen reabilitálta az ambíciózus lovas is.

A hűvös időben zsúfolásig megtelt nézőtér publikuma nagy élvezetet talált az egyes futamokban, melyek közül még felemlíthetjük *Quartus* vereségét *Dinna Forgive* ellen. Ez a futás végleg beigazolta Hewitt csalását, de azért ezt a firmát csak két napra tiltották el a lovaglástól.

Részletes eredmény a következő:

I. Toff-verseny. (Kétévesek.) Díj 5000 korona. Táv 1000 méter. 1. Br. Springer G. 36 sm *Sever* 55 és fél kg (Carslake). 2. Finom Rózi 54 és fél kg (Korb). 3. Character 50 és fél kg (Kozuch). Futottak még: Giergl, Vignette, Andora, Mokon. Biztosan egy hosszal nyerve, fél hosszal harmadik. Tot.: 10:00, 20:31, 26, 62.

II. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1200 méter. 1. Br. Springer G. 36 sm *Sever* 55 és fél kg (Carslake). 2. Parmenter 43 kg (Schuster). 3. Ambrosine 59 és fél kg (Smutny). Futottak még: Bézigue, Livtsu, Gerbaud, Magánzó, Fury, Csóka, Malina, Bilincs, Pajtás II. Küzdelem után nyakhosszal nyerve, fejhosszal harmadik. Tot.: 10:01, 20:58, 64, 128.

III. *Marcheggi* díj. Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gr. Berchtold L. 36 sm *Dinna Forgive* 54 kg (Carslake). 2. Quartus 57 kg (Miles). 2. Kartacz 59 és fél kg (Winkfield). Futottak még: Ingeborg, Toppre. Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, holtverseny. Tot.: 10:51, 20:26, 23, 25.

IV. *Ausriadij*. Díj. 100.000 korona. Táv 1300 méter. 1. Hg. Hohenlohe 26 stpk Landluft 58 kg (Shaw). 2. Bankár 61 kg (Pretzner). 3. Saucy Girl 61 kg (Carslake). 4. Lord Firebrand 54 és fél kg (Varga). Futottak még: Satrap, Auwinkel, Duc, Munkás, Monte-Carlo, Au, Acté, Azulán, Ma foi, Heros, Lan, Könnyen két hosszal nyerve, két és fél hosszal harmadik, fejhosszal negyedik. Tot.: 10:19, 20:32, 42, 53.

V. *Praterquai* díj. Díj 5000 korona. Táv 2400 méter. 1. Mautner V. 56 sm *Arno* 44 és fél kg (Schuster). 2. Hüon II. 59 kg (Korb). 3. Akbar 42 kg (Sas). Futottak még: Fast, Ksiaze Pan, Lady Love, Variante, Bombardon, Akác, Javorinka. Könnyen három hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:00, 20:51, 35, 103.

VI. Nagy bécsi őszi akadályverseny. Díj 10.000 korona. Táv 6400 méter. 1. Br. Balch P. 56 sk *Fincos* 73 és fél kg (Sente). 2. Ganymode 71 kg (Aylin). 3. Floridsdorf 70 és fél kg (Slinn). Futottak még: Off, Pénzesztő. Küzdelem után egy hosszal nyerve, tíz hosszal harmadik. Tot.: 10:47, 20:38, 30.

VII. *Kétévesek handicapja*. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Dr. Fischer H. pm *Marasesti* 51 kg (Ferguson). 2. Szam 45 és fél kg (Fetting). 3. Párta 58 és fél kg (Gulyás). Futottak még: Ginistrelli, Nándor, Marcel, Outing, Tadmor, Fuluroszu, Buzogány, Gazia

Tanto, Trója, Lamoral, Repeles, Luna, Alca, Abbé, Szada, Taban, Bicskás, Veuard. Küzdelem után fél hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:47, 20:59, 56, 65.

A hetedik nap programja igen gyöngö. Legjobb díjazása a kétévesek számára kiirt *Stadtbahn* handicap-nak van, amelyben elég szép mezőny fog találkozni. A 900 méteres távra való tekintettel mi *Slavin*-t várjuk elül *Roda-Roda* és *Coax me* előtt. Jó futást várunk azonban *Titan*-tól és *Fabel*-tól is. A *Pratersteini* díj-ban ismét strathoz áll *Fürge*. Kissé meg van nehezítve a helyzete, mert sulyban alaposan meg van fogva, de így is győzni fog *Nemesis* és *Alpenrose* előtt.

Jelöltjeink:

- I. *Floridsdorf*—*Titi II*.
- II. *Springer-ist*—*Vértés*
- III. *Fürge*—*Nemesis*
- IV. *Pretzner-lov*—*Roda*—*Roda*—*Coax me*
- V. *Merengő*—*Grasse*—*Menkő*
- VI. *Polish Galoway*—*Szemere-ist*
- VII. *Alfa*—*Parász*—*Falcon*.

() *Budapesti ügetőversenyek*. Aká végignézte a vasárnapi programot, az teljesen meg lehetett elégedve, oly remek versenyek voltak, amelyeket régen nem láttunk, pedig napról-napra egymást váltották fel a ezekben-ebb futamok. *Geh' schnell* rekordja ugyan nem mondható valami kitűnőnek a nap főszámában, azonban az izgalmas finish bőven kárpótolt a kissé nehézkes versenyért. Anál nagyobb győzelmeket talált azonban a szemlélő *Custer* győzelmi stílusában. Mint egy valódi, gos gép, úgy ment a *Narquois-ivadék* és sorban vesztette el maga mellett ellenfeleit, hogy végül fölényesen győzzön. Az *Urkocsisverseny* még fölélmulta az eddig látottakat is. Két fogat, a báró Solymossy és Graner Alberté több mint 3000 méteren szoroson egymás mellett küzdött a vezetést s a Solymossy által hajtott favorit: *Maba C.*—*Charivari*-nak minden igyekezete dugába dőlt, mert *Lotty*—*Illusion*-tól vereséget szenvedtek. Ez volt különben a napnak egyedüli meglepetése, mert a többi futamokban mind favoritok győztek. Részletes eredmény a következő:

I. *Eresi díj*. Díj 1400 korona. 1. Vencsellői ménes *Pipiske* (Brown J.). 2. Gaberl, 3. Márta. Nem helyezve: Diadal, Impostor, Mon amie, Ilms, Onward, Ryna, Adalbert, Hausfreund. Tot.: 10:01, 20:51, 45, 133. Könyvfogadások: 2 Gaberl, 2 és fél Adalbert, 4 Hausfreund, 5 Pipiske, 6 Onward, 16 a többi.

II. *Kamendini díj*. Díj 1500 korona. 1. Wolai ménes *Gra* (Ederer). 2. Prokop, 3. Azért is. Nem helyezve: Lassuk, Subri, Véletlen, Sless E. U., Orr Pride, Csendör, Imre, Max, Memphis, Galambom. Tot.: 10:18, 20:25, 48, 27. Könyvfogadások: 1 és háromnegyed reá *Gra*, 3 Azért is, 6 Subri, 8 Csendör, Imre, 12 Prokop, Memphis, 16 a többi.

III. *Választmányi díj*. Díj 2600 korona. 1. Brunati *F. Custer* (tul.). 2. Wau-Wau, 3. Aufwiegerin. Nem helyezve: Lord G., Elyria, Hugó. Tot.: 10:16, 20:25, 31. Könyvfogadások: 1 és egynegyed *Custer*, 3 Wau-Wau, Aufwiegerin, 12 a többi.

IV. *Hungária-díj*. Díj 15.000 korona. 1. Hauser L. *Geh' schnell* (Tappan). 2. Tedd meg, 3. Allein. Nem helyezve: Pierrot, Vera-Violetta, Drégely, Prince Revoltoke, Fantazya. Tot.: 10:19, 20:27, 57, 42. Könyvfogadások: 1 és egynegyed reá *Geh' schnell*, 2 Pierrot, 5 Vera-Violetta, 6 Allein, 8 Drégely, 10 Tedd meg, 20 a többi.

V. *Potential-díj*. Díj 2000 korona. 1. Hauser L. *Gambetta* (Tappan). 2. Hela, 3. Hedvig. Nem helyezve: Folies Caprices, Toncsi, Maxworthy, Pogány, Fatma, Regent, Páva S. Tot.: 10:18, 20:23, 25, 28. Könyvfogadások: 2 reá *Gambetta*, 3 Hela, 8 Hedvig, 12 a többi.

VI. *Kettesfogatu urkocsisverseny*. Díj 2000 korona. 1. Pusztaberényi ménes *Lotty*—*Illusion* (Graner), 2. Charivari—*Maba C.*, 3. Betyár—*Diavolo*. Nem helyezve: The Winner—*Artagnan*, Monte Carlo—*Nut-breaker*, Schuwichs—*Janesi*, Wachtelkőnig—*Nechletil*. Tot.: 10:168, 20:31, 22, 25. Könyvfogadások: 2 és fél reá *Charivari*—*Maba*, 3 Betyár—*Diavolo*, 6 The Winner—*Artagnan*, Wachtelkőnig—*Nechletil*, 7 *Lotty*—*Illusion*, 20 a többi.

VII. *Kettesfogatu berkocsisverseny*. Díj 600 korona. 1. *Grünfeld*-fogat, 2. *Wertheimer*-fogat, 3. *Schmidt*-fogat. Indult még: három fogat. Tot.: 10:19, 20:25, 28.

Az ötödik nap programja csendesebb lesz, mint az eddig lezajlottak bármelyike. Az *Oktoberi díj* van legjobban dotálva s háromévesek vehetnek részt benne. A Wolai ménes lovai (*Hela*, *Herold*) fognak benne küzdeni a Tappan által hajtott (*Haftaufel*, *Hansi Niess*) lóval. Jelöltjeink:

- I. *Express*—*Brunner-ist*.
- II. *Hm-Hm*—*Wolai ménes*
- III. *Wolai ménes*—*Tappan-hajtás*

IV. *Onapard—Nord Express—Gipsy*
V. *Brácsos S.—Gra—Pogány*
VI. *Sennyei-fogat—Dolly-Ebes.*

() Glenmorgan nyerte meg vasárnap a leszállított díju Nagy pardubitz-i akadályversenyt. A német ló mellett a tollunk exportált s most Németországban futkosó *Hogyne* lett második és *Pirók III.* harmadik. Az egész mezőny nem érte meg a díjat, oly gyatra társaság volt együtt. A többi versenyben *Medicis Pride, Feodora, Caecilus, Minta* és *Lords Wood* győztek.

() A magyar válogatott csapat. A Magyar Labdarúgó Szövetség válogató-bizottsága ma este állította össze a magyar válogatott csapatot, amely október 29-én a Millenáris-pályán fog Svájc válogatott csapatát ellen szerepelni. A csapatösszeállítás a következő:

Domonkos
Rumbold Szendrő
Bíró Bródi Kertész III.
Sebestyén Bodnár Korodi Schlosser Borbás

A válogató-bizottság arra az elvi álláspontra helyezkedett a center-csatár kérdésében, hogy a csapatban csakis magyar honos játékos szerepelhet és így Lane-t, a kék-fehérek kitűnő center-csatárát figyelmen kívül hagyták. A centerfedezet szerepét pedig Bródira bízták, mert Károly — a válogatott csapatok mindenkoron leghasznosabb és legjobban játszó embere — vasárnap kissé indiszponáltan játszott! Ritkán állította össze a válogató-bizottság a reprezentatív csapatba a legjobb XI-et, de ezuttal a két center ügyetlen válogatásával teljesen lehetetlenné tette magát. A MLSz alapszabályainak egyike világosan mondja, hogy minden játékos, akit az MLSz igazolt játékosnak felvett és bajnoki mérkőzéseken részt vesz, a válogatott csapat tagja lehet. Kérdjük tehát a MLSz válogató-bizottságát, hogy miért választotta be Korodit a csapatba, mikor jelenleg Lane klasszissal sokkal jobb?

() A vasárnapi labdarúgó-mérkőzések. MTK—Cricketter 4:0 (2:0). Az üllői-uti pályán tízezer néző előtt folyt le a nemzetközi mérkőzés, amely a Testgyakorlók főlényes győzelmével végződött. A bécsi csapatársorát a kék-fehérek fedezetsora könnyen szerelte le és csak a közvetlen védelem volt jó a Crickettereknél. A kapus több veszélyes labdát védett és a jobb hátvéd játszott még elismeréreméltóan. Az MTK-nál a csatársor nagyon szépen összejátszott, a védelem hasznosan dolgozott, míg Domonkos az egész mérkőzés alatt két labdát kapott.

FTC—BAK 4:1 (0:1). A BAK volt az első féldobban a támadó fél és szép összejáték után Salamon révén a huszadik perczben éri el a vezetést is. A kék-feketék továbbra is frontban vannak, de az eredmény nem változik. A második féldobban a FTC lendületbe jön és Korodi révén a kiegyenlítést, majd Weisz a vezetéggől rugja. Schlosser 11-ese a harmadik gólt eredményezi, míg Weisz újabb lövése a negyedik gólhoz juttatja a zöld-fehéreket.

TTC—BTC 1:0 (0:0). Millenáris pálya. A vasárnap meglepetése. A TTC reorganizált csapata nagyon szépen játszott és a győzelmet megérdemelte az indolensül játszó piros-fehérekkel szemben. A gólt a második féldob huszadik perczében Rosner rugta.

() A munkások atlétikai viadala. A Munkás Testző-Egyesület első nagyszabású viadalán oly sokan vettek részt, hogy az egyes versenyekben indulók száma rekordot jelent. Csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatunk ezért a versenyrendező egyesületről, mert nagy számából arra lehet következtetnünk, hogy ifjú munkásaink körében nagy hódítást tettek a szabadtéri sportok. Nekik pedig igazán nagy szükségük van erre, akik hat napon keresztül csaknem állandóan zárt helyiségben tartózkodnak. Részletes eredmények:

Szász m. síkfutás. 1. Alexy N. 12.6 p. 2. Spitz Imre. 3. Mihó János. 4. Reeskó Károly. 12 előfutam, 2 középfutam, 68 induló. — *Ezerhatszáz m. síkfutás.* 1. Graskovits Andor 5 p. 37.8 mp. 2. Bergsman Herman. 3. Nádi István. 4. Jankovits Miklós. 22. induló. — *Magasugrás.* 1. Mihó Sándor 155 cm. 2. Czuppon Gyula 145 cm. 3. Robotka István 140 cm. 4. Bick Antal. 26 induló. — *Négyszáz m. síkfutás.* 1. Reisz Ferenc 61.5 p. 2. Pfeiffer Lajos. 3. Elsner Béla. 4. Garay Ferenc. 43 induló. — *Távolugrás.* 1. Mihó Sándor 529 cm. 2. Halász M. 512 cm. 3. Czuppon Gyula 508 cm. 4. Brák

Antal 492 cm. 24 induló. — *Öt km. síkfutás.* 1. Kuoncz N. 19 p. 57.2 mp. 2. Romoda Ferenc. 3. Héhn János. 4. Harsányi István. 16 induló. — *Súlydobás.* 1. Sohlmann Gusztáv. 972 cm. 2. Kallauch N. 826 cm. 3. Kélin Rudolf 799 cm. 4. Robotka István 777 cm. — *Meghívási verseny háromszáz m. síkfutás.* 1. Vass Károly 13 p. 27.2 mp. 2. ifj. Ripszám Henrik 10 p. 30 pm. 2. Vohrólik Venczel.

Tíz km. futás (junior). 1. ifj. Ripszám Henrik MTE 38 p. 39 pm. 2. Zachora E. MTE. 3. Molnár D. BAK. 7 induló. — *Öt km. gyaloglás (junior).* 1. Konarik József MÁV gépgy. SE 27 p. 08.2 mp. 2. Janesky Gy. MTE. 3. Amberg H. MTK. 8 induló.

() Az egyetemi atlétikai viadala. A Budapesti Atlétikai Club évfáradó viadalának eredményei következők:

Déltől. Súlydobás-handicap (ifjúsági). 1. Molnár Béla MAC 60 sm. e. 11.38 m. — *Főiskolai súlydobó-bajnokság.* 1. Jámor Ferenc BEAC 11.08 m. — *Diszkoszvetés-handicap (ifj.).* 1. Pilinszky Tibor BTC ser. 33.15 m. — *Helyből távolugrás (junior).* 1. Gráner Péter BEAC 2.91 m. — *Rudugrás (junior).* 1. Ács János BEAC 2.70 m. — *Főisk. rudugró bajnokság.* 1. Tóth Sándor BEAC 2.85 m. — *Háromszáz m. síkfutás (ifjúsági).* 1. Sebők Sándor BEAC 12.74 m.

Délután. Száz yardos handicap. 1. Soós BEAC 6 m. 10.6 mp. — *Magasugrás junior.* 1. Soós BEAC 1.63 m. — *Fél angol mérföldes főisk. bajnokság.* 1. László BEAC 2 p. 11.4 mp. — *Magasugrás handicap.* 1. Tauber BEAC 14 cm. e. 1.85 m. — *Negyed ang. mfd.* 1. Wiesner BEAC 53.6 mp. 2. Szerlemhegyi MAC. — *Távolugrás junior.* 1. Fodorovosky MAC 5.78 m. — *Százhusz yardos gátfutás junior.* 1. Szerlemhegyi MAC 18.8 mp. — *Négyszer száz m.-es staféta (ifjús.).* 1. MTK 48 mp. — *Diszkosz (junior).* 1. Tóth BEAC 32.98 m. — *Negyed angol mfd. (ifj.).* 1. Pajor BEAC 57.2 mp. — *Három angol mérföldes főisk. bajnokság.* 1. Weisshaus BEAC.

() Atlétikai verseny Pozsonyban. A Pozsonyi Torna-Egyesület őszi viadalán Kovács Miklós 60 m. 64 cm. dobásával megjavította a svéd gerelyvetés világrekordját, a szépen sikerült verseny eredményei ezek:

Szász m. 1. Ondrus 11.2 mp. 2. Rauck WAF. — Súlydobás. 1. Mudin Imre 13.08 m. 2. Pogány 12.97 m. — *Távolugrás.* 1. Franzl WAC 648 cm. — *Magasugrás.* 1. Szabó B. 180 cm. 2. Somodi A. 180 cm. — *Svédgerelydobás.* 1. Kovács Miklós 60 m. 64.5 m. 2. Mudin István 54 m. 20 cm. — *Háromszáz m. 1. Fácinek 9 p. 52.8. 2. Latavicz Lemberg. — Negyszer száz m. staféta.* 1. MTK 46.4 mp. 2. WAC. 3. WAF.

Pozsony város bajnoksága: Ezeröttszáz m. 1. Fácinek 4 p. 24.5. 2. Fried WAC. — Magyargerely. 1. Luntzer 40 m. 55. 2. Kovács M. 40 m. 49. — *Kétszáz m. gátfutás.* 1. Kovács N. 28.4 mp. 2. Szalai. — *Diszkoszdobás.* 1. Nyilassy K. 40 m. 28. Luntzer helyezetlen. *Junior számok: Ezer m. 1. Erdős A. Spárta. 2. 57. — Diszkosz.* 1. Károlyi Gy. Pécsi AC 34 m. 80 cm. — *Magasugrás.* 1. Orbán BEAC 157 cm.

() Az Előre Evezős-Egylet háziversenye. Az Előre Evezős-Egylet vasárnap tartotta évadzáró háziversenyét. A versenyre az egyletnek 62 tagja jelentkezett, ami fényes bizonyítéka annak a helyes sportszellemnek, amely ezen fiatal egyletnél is mindjobban kialakul. A versenyek egymásután gyorsan folytak le s különösen szép látványt nyújtott a négyes-verseny, amikor öt hajó küzdött egymással, úgy hogy a győztes és az utolsó között alig egy hajóhossz volt. A skiff-versenyben nyolcz hajó indult. Részletes eredmény ez:

Skiff. Indult 8 hajó. Győztes: dr. Goitein Sándor, II. Farkas István, II. Farkas Pál, Félhosszsal első. Egy hosszsal harmadik.

Double. Indult 4 hajó. Győztes: dr. Goitein—Aczél Tivadar, II. Farkas István—Daru Fülöp, III. Farkas Pál—Forbáth Aurél. Küzdelem után első.

Négyes. Indult 5 hajó. Győztes: Aczél—Frankl Kornél—Barta Béla—Farkas Pál, Kármán Aladár kormányos. II. Wolf György—Heller Marci—Farkas J.—Sipos A. Fried Emil kormányos. Nagy küzdelem után félhosszsal első, egy hosszsal harmadik.

Nyolcas. Indult 3 hajó. Győztes: Gyopár Dezső—Heller—Gergely István—Forbáth—Wolf—Farkas I. Taenzler Oszkár—Dán. K. Berger Artur kormányos. Egy hosszsal biztosan győzve. A versenyek indulását Herbst alelnök végezte nagy gondossággal. A díjakat az Egylet november 2-án tartandó vacsoráján adják át.

() A Testgyakorlók uszóversenye. A MTK versenye rekordszámú publikum előtt folyt le a Rudas-fürdő uszodájában a következő eredményekkel:

Szász m. mellúszás. 1. Toldi (MTK) 1 p. 20 mp. 2. Ebori (MTK) — *4x100 m. sprintstaf.* 1. MAFC 5 p. 35.6 mp. 2. MTK. — *Hatvan m. hát.* 1. Szegi (FTC) 47 mp. 2. Bartók (MTK). — *Hatvan m. költségverseny.* 1. Smitt Erzi (MTK) 1 p. 04 mp. — *Háromszáz m. uszás.* 1. Beleznyay (MAFC) 5 p. 51.4 mp. — *Szász m. sprint.* 1. Beleznyay (MAFC) 1 p. 05.2 mp. 2. Szentgyrothy (MAFC). 3. Rimánóczy (MAFC) — *3x100 m. vegyes staféta.* 1. MTK 3 p. 57 mp. 2. BAK — *4x60 m. junior staf.* 1. MTK b. csapata. — *3x100 m. középisk. vegyes staf.* 1. Barcsay gymn. a csap. 4 p. 58 mp. Brüll-vándordíj. 1. MAFC 10 pont. 2. MTK 8 pont.

KÖZGAZDASÁG.

A villamossági vállalatok megváltása. Az utóbbi időben a villamos energiát fejlesztő vállalatok ügye ismét napirendre került. Pénzügyi körökben már olyan hírek forogtak közzsájon, hogy a főváros állítólag már megállapodott a Budapesti Általános Villamossági R.-T. főrészvényeseivel a társaság megvétele tárgyában. Sőt már arról is beszéltek, hogy a megváltási ár 580—600 korona között lenne részvényenkint. Ha meggondoljuk, hogy a főváros már megvette a gázgyárat, hogy most akarja megépíteni a harmadik elektromos telepet: egyáltalában nem értjük, mit akar tulajdonképpen elérni a Budapesti Általános Villamossági R.-T. megváltásával? Azt a czélt, hogy az áralakuláshoz beleszólása legyen, a harmadik elektromos teleppel elérni a főváros. Mit akar hát akkor? Az egészséges versenyt akarja talán lehetetlenné tenni, hogy aztán tetszése szerint felszólhassa a saját áramának árát? Valóban ideje lenne, ha az érdekelt ipari körök végrevalahára erélyesen fellépnének a fővárosnak immár veszélyessé váló üzleti politikája ellen. Hovatovább odajutunk, hogy a városháza egy ipari frósz-iroda lesz, amely elnyeléssel és tönkretévéssel fenyegeti a magánipart. Elvégre talán a főváros adminisztrációját az adófizető-ipar nem azért tartja fenn, hogy onnét örökös támadásoknak legyen kitéve.

Az Alföldi Takarékpénztár tökémelesése. Az Alföldi Takarékpénztár debreczeni intézet igazgatósága, amely 1871-ben alakult takarékpénztár a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szövetséges intézete, f. hó 20-án tartott ülésében elhatározta, hogy egy f. é. november 6-ára egybehívandó rendkívüli közgyűlésen a jelenlegi 1,200,000 K alap-tőkének 2,400,000 koronára való felemelését fogja javaslatba hozni. Az új részvények a régi részvényeseknek fognak darabonként 320 korona áron, vagyis a névérték 160 százalékkal átvételtre felajánlatni. A tökémelesés keresztülvitele után az intézet 2,400,000 korona teljesen befizetett alaptőkével és 1,420,000 koronányi tartalékokkal fog rendelkezni. Az intézet igazgatóságának eme határozata szükségszerű folyamánya a vállalat fokozatos és nagyarányú fellendülésének. Debreczen város tudvalevőleg az utóbbi időben igen nagy fejlődésnek indult és e tökémelesés által az igazgatóság a piac és a környék fokozott szükségleteinek kielégítésére nézve kíván rendelkezésre állani.

Ünnepelt igazgató. A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank tisztviselői kara meleg ünnepségekben részesítette Havas Emil igazgatót abból az alkalomból, hogy a királyi magyar királyi udvari tanácsosi címmelet tüntette ki. A teljes számban tanácsosként megválasztott tisztviselőket dr. Kann Sándor igazgatóhelyettes tolmácsolta leendőletes, meleg beszédben, különösen hangsúlyozva azt az osztatlan nagy örömet, amit e méltó kitüntetés az intézet keretén belül is okozott. Havas Emil igazgató mehatottan mondott köszönetet az ünneplésért, amelynek az ő szemében különös súlyt és becsét éppen az a körülmény ad, hogy munkatársai, a tisztviselők részéről nyilvánul meg.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége szombaton tartotta meg az idei közgyűlését. Gelléri Mór társelnök meleg szavakban üdvözölte a kereskedelemügyi minisztérium képviselőit, megjelent dr. Barthos Andor miniszteri tanácsost, aki az üdvözlésre válaszul kiemelte, hogy a minisztérium teljes jóindulattal van a kisiparosság jogos törekvései iránt. Gelléri Mór megnyitó beszédében szemlélt tartott az elmúlt év ipari eseményei felett és röviden számolt a szövetség munkásságáról. Jövőhagyólag vették tudomásul a dr. Dóczy Sámuel titkár által előterjesztett évi jelentést és Dán Leó hozzászólása után kimondták, hogy az általános választói jog törvénybeiktatása érdekében eddig folytatott szövetségi akciót a kisipari törekvések nyomatékos előmozdítása czéljából teljes erővel folytatni fogják. A számadásokat és a költségvetést Stephány Imre előterjesztésére elfogadták és azután Gelléri Mór társelnök ismertette

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatát valódi áldás gyomorhajosoknak és ezékszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér

az ipartörvény revíziójának mai állását. Azután a munkásbiztosító dolgában felmerült panaszok orvoslásának kérdésével foglalkoztak. Hosszabb és beható vita után a közgyűlés Sziklai Zsigmond előadó javaslatára kimondta, hogy az összes panaszokat magában foglaló felterjesztést azzal a kérelemmel juttatja el a miniszterhez, hogy a két százalékos kisipari minimumot soronkívüli novella útján iktassa törvénybe. Behatóan tárgyalták a tanoncoktatás ingyenességének kérdését is. Nagyobb vitát idézett elő a brassói ipartestületnek kézműves-kamarák szervezésére vonatkozó indítványa, amelyet óriási többséggel vettek le a napirendről.

A jegybank főtanácsulása. Az Osztrák-Magyar Bank csütörtökön Bécsben főtanácsulást tart. A napirend a pénzpiac jelenlegi helyzete és folyó ügyek. Minden valószínűség szerint a kamatláb megváltoztatásával a tanácsülés nem foglalkozik.

A győri ipartestület jubileuma. A győri ipartestület tegnap ünnepelte fennállásának 25 éves jubileumát. Délelőtt 10 órakor a városháza dísztermében a Zechmeister Kálmán, ipartestületi elnök elnöklésével díszközgyűlés volt, amelyen a kereskedelmi miniszter képviselőjében Edvy Illés Aladár miniszteri osztálytanácsos volt jelen. A városházáról az ipartestület közös gépműhelyéhez vonultak, amelyet most avattak fel. *Edvy Illés Aladár* zajos helyesléssel és üdvözléssel fogadott beszédében mint az ország kisipari fejlődésének felvirágoztatásának bizonyosságát tekintti az iparosok által létesített közös gépműhelyt, mely nagy lépéssel viszi előre az iparosság ügyét a jólét és boldogulás felé. *Buzdító* szavakkal adja át a gépműhely rendeltetésének. Délben a Royal-szállóban 400 terítékű banket volt, amelyen számos felkőszöntő hangzott el. Este a Vigadóban táncmulatság fejezte be a jubileumi ünnepséget.

Meghiúsult faültet. Körülbelül három hónapja a Fakiviteli Részvénytársaság a Barátosi Faipar R. T.-gal és a Diósi Ignác fia céggel közösen opciót szereztek a Groedel-czég zágoni erdősegeire 8 millió korona vételár mellett. A három cég közösen pontos fölvételeket eszközölt az erdősegekről s végül a vételárat túlmagasnak találták. Ezért az opciót a Groedel cég rendelkezésére bocsátották s a vételtől elálltak.

A tőzsdetanács ülése. A tőzsdetanács ma délután öt órakor teljes ülést tartott. A napirend előtt az elnök megemlékezett dr. *Emich Gusztáv* miniszteri tőzsdébiztosnak miniszteri tanácsosává történt kinevezetéséről és a tanács nevében örömmel és szerencsekívánatainak adott kifejezést. Az elnök a tanács elé terjesztette továbbá *Székely Ferenc*nek hozzá intézett levelét, amelyben tudomására adja, hogy nagy elfoglaltsága miatt tőzsdetanácsosi tisztségéről leköszönni kénytelen. A tanács sajnálattal vette tudomásul *Székely Ferenc* lemondását és jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét azokért a kitünő szolgálatokért, amelyeket a tőzsdéintézmény érdekében egy évtizednél hosszabb időre terjedt tőzsdetanácsosi működése alatt végzett. *Áttérve* a napirendre, a tanács elrendelte a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság 4 és fél százalékos zálogleveleinek, továbbá az Union gőzmalom részvénytársaság részvényeinek a tőzsde árjegyző lapjába leendő lajstromozását és jegyzését. Ezután a tanács a folyó ügyeket intézte el.

Az olasz-török háború hatása a levantei forgalomra. A Kereskedelmi Múzeum keleti levelezői a háborús állapot üzleti hatásáról a következőket jelentik: Belgrádból és Szerbiából az állatkivitel Olaszországba Szalonikán át már a hó elején megakadt. A Szalonikán át való olasz import egyébként sem bir nagy fontossággal. Belgrádban a háború okozta félelem egyelőre a devizák és a kamatláb rosszabbodását sem idézte elő és a szerb nemzeti bank változatlanul hagyta a kamatlábát (intézeteknek 5 százalék, magánosoknak 6 százalék.) A szerb-francia bank és a többi magánbankok a hó elején ehhez tartották magukat. Pénzszűke nem érezhető és az árszín nem változott, mert a kiviteli üzlet igen jól indult. *Üszkübben* a hó közepéig inkább csak a kolera nehezítette a forgalmat és a Ramadan-üzletet (szőlő, alma, nyersbőr kivitele) lehetetlenné tette. De a kolera megszüntével az olasz háború okozott zavart, mert a pesszimisták már kezdettől fogva aggódtak, hogy az a háború a Balkánon is fog bonyodalmakat előidézni. Az olasz bojkottról is volt szó, de ez egyelőre nem lehetne nagy jelentőségű, mert a vételkedv amugy is lanyha és a meglévő árukészletek elégségesek. A bojkott esetén szóba jöhetnek a kö-

télárak, iró-, csomagoló- és szivarkapapír, olivazöld és kék katonapapír, melyeket eddig olasz cégek szállítottak ide. *Konstantinápolyban* és *Szalonikában* a háború következtében már a hó elején lehetett némi pangást észlelni és a fizetések is lassabban történtek. Szalonikában az utolsó utolsó zavartalanul folyt le és egyes olasz kereskedők elutazása nem okozott bajt. Megtörtént kötések stornorozására, szállítmányok visszatartására még nincs ok, de hitelnyitáshoz ajánlatos az óvatosság és künnlevőségek behajtásánál — a türelem. Az olaszok helyére most a svédek is igyekeznek. Szalonikába a svéd kormány leküldte *Sahlin* Gusztávot avégből, hogy rendezzen be ott kereskedelmi muzeumot, amelyben svéd nyersanyagok; és gyártmányokat fog kiállítani. Erre kellene gondolnia a magyar üzleti világnak is.

A jegybank új fiókjai. Az Osztrák-Magyar Bank karisbadi és banjalukai új fiókjai november 2-án kezdik meg működésüket.

A losonezi kiállítás. Vasárnap délelőtt nyit meg a Nogradmegyei Gazdasági Egyesület tenyészbaromfi, házinyul- és mezőgazdasági termék kiállítása, amely október hó 24-ig marad nyitva. A kiállítás még a vidéki kiállítások között is kiállít a bemutatott anyag szegényes voltával. Nagy ártalmára van a kiállításnak az is, hogy a város egy, a központtól messze eső, dűledező, ócska épületet engedett át a kiállítás céljaira, amelynek keretében a kiállítás anyaga egyáltalán nem tud érvényesülni. A megnyitásra egyébként nagy számu és előkelő közönség gyűlt egybe.

Drágul a szőlőoltvány. Az állami telepeken termelt szőlővesszők és oltványok eddigi árát ezelőtt 10 évvel állapította meg a földmivélsügyi minisztérium. A szőlőfelújítás előmozdítása és támogatása céljából az eddigi árak oly alacsonyan voltak megszabva, hogy a termelési költségeket sem fedezték, különösen azért nem, mert az állami szőlőtelepeken nagy gondot fordítottak arra, hogy onnan csak teljesen kifogástalan szőlővesszők és oltványok hozassanak forgalomba. Egyrészt a munkabéreknek és egyéb művelési költségeknek az utóbbi években történt jelentékeny emelkedése miatt, másrészt pedig a magántermelők versenyének megkönnyítése és serkentése céljából *gróf Serényi Béla* földmivélsügyi miniszter az állami telepeken termelt szőlővesszők és oltványok árát felemelte, illetve a tíz évvel ezelőtt érvényben volt régebbi árakat állította vissza.

A gazdasági felügyelők szaporítása. Mialatt az ipari körök évek óta hasztonal sűrűlnek az iparfelügyelők számának szaporítását és az iparfelügyelet intenzívvel tételét, azalatt a földmivélsügyi miniszter keresztül is viszi már a gazdasági felügyelők szaporítását. A földmivélsügyi miniszter ennek megfelelően 1912-ben egy V. fizetési osztályba tartozó országos gazdasági főfelügyelői állást, egy VI. fizetési osztály, egy VII. fizetési osztály és két IX. fizetési osztály gazdasági felügyelői és hat gazdasági segédfelügyelői állást fog rendszeresíteni.

A textilszakmabeli eladási feltételek ügye. A Magyar Textilszakmabeli Kondíció-Konvencziók Központi Bizottságának meghívására Bécsben tegnap a kereskedelmi és iparkamara helyiségében értekezletre gyűltek össze a mérvadóbb osztrák textilszakmabeli cégek, valamint az osztrák kereskedelmi és iparkamarák küldöttei. Az értekezleten a magyar bizottságot *Fürst Bertalan* udvari tanácsos elnök és dr. *Radányi László* titkár képviselték. A tanácskozást *Fürst Bertalan* vezette be, aki beszédében utalt annak szükségességére, hogy a hitelviszonyok megszilárdítása érdekében a textilszakma egyes ágaiban az eladók egymással egységes eladási feltételek dolgában konvencziószerű megállapodásokat létesítsenek. *Neumann Alajos*, a reichenbergi kereskedelmi és iparkamara elnöke, az osztrák urakházának tagja, érdekes fejtegetésekben vázolta azt az évtizedes mozgalmat, amely e kérdésben Ausztriában folyik. Felszólaltak a bécsi, brünni, feldkirchi kereskedelmi és iparkamarák képviselői és végül abban történt megállapodás, hogy az érdekeltek kereskedelmi és iparkamarák képviselőiből bizottságot alakítanak, amely hivatva lesz az akezióit alkalmas időpontban e kérdésben kébbe venni.

Az állattenyésztés államsegélye. Ismeretes hogy az idei költségvetés tárgyalásánál a kormány az ellenzők sürgetésére kétmillió koronát állapított meg az állattenyésztés állami támogatásául. Eddig ugyanis az volt szokásban, hogy a kormány bizonyos kamatmentes előlegeket adott

magánosoknak és községeknek tenyészállat beszerzésére, amit azután az illetők kényelmes részletekben fizettek vissza, míg a vissza nem térítendő segély nem haladta felül az egymillió koronát. Most a kormány kétmillió koronát úgy állított be az 1912-iki költségvetésbe azzal a céllal, hogy az a kétmillió korona teljesen a községek tenyészállat beszerzéseinek fedezésére fordíthatassék.

Kivételek a nők éjjeli munkatiltalma alól. Az iparüzemekben alkalmazott nők éjjeli munkáját tilalmazó s jövő évben életbeléptetendő törvény 4. szakasza felhatalmazza a kereskedelmi minisztert, hogy gyors romlásnak alávetett nyersanyagokat vagy félgyártmányokat feldolgozó üzemekre nézve a kereskedelmi és iparkamarák javaslatára alapján kivételeket tehessen a nők éjjeli munkatiltalma alól. A budapesti kamara mosói igyekezik megállapítani amaz ipartelepeket, amelyekre nézve indokolt volna kivételt tenni. Hogy az általa összeállítandó jegyzékből azonban egy olyan ipartelep se hiányozzék, amelyekben a gyártási művelet tárgyául szolgáló nyersanyag vagy félgyártmány másképpen, mint nómunkásoknak éjjel való foglalkoztatásával a romlástól meg nem védhető, ez utón is felhívja a kamara iró-dája az érdekelteket cégeket, hogy ebbeli indokolt kívánásaikat mielőbb jelentésk be a kamarai iró-dában (Budapest, V., Szemere-utca 6.) és pedig az utóbbtól a délelőtti órákban beszerezhető kérdőív megfelelő kitöltése után.

Jó gazdaszonyok nevelése. Általános a panasz a miatt, hogy ma már éppen a szegényebb néposztályok leánygyermekkei egyáltalában nem tudják elsajátítani az okszerű házigazdálkodás tudományát. Különösen áll ez a városiak és általában az ipari vidékek alsóbb néposztályának leánygyermekkeire. A szülők munkába járnak s háztartásuk alig van. A leányok szintén kényeret keresnek, hogy az anyjuk mellett nem sajátíthadják el az okszerű háztartás ezer csinja-binjáját. Tudvalevő amellet az is, hogy alsóbbfokú oktatásunkban különösen a lányok nem nyernek megfelelő oly irányú kiképzést, amely őket a háztartás körében hozzáértő, gazdaságos munkálkodásra általában képessé tenné. Az alsóbb osztályok leányai ugyanis csak kivételesen képesek arra, hogy a rendelkezésükre álló csekély anyagi eszközöket kellően felhasználva, a belső háztartás körében előforduló gyermekápolási, kertgazdasági, állattartási, tejkezelési stb. munkákat a közegészségügy követelményeinek is megfelelően helyesen és gazdaságosan ellássák és így okos és eredményes munkával a háztartásnak biztos támaszai lehessenek. Ezért a földmivélsügyi miniszter most elhatározta, hogy a gazdasági jellegű háztartási iskolákat fokozott erővel teljesen kifejlesztí.

Állatkivitelés Orosházán. Sikertől állatkivitelést rendezett a Békésmegyei Gazdasági Egyesület a földmivélsügyi miniszter anyagi támogatásával Orosházán. A gazdák tulnyomólag elsőrendű anyagot vezettek fel, mindazonáltal a bíráló bizottság hibának mondotta, hogy az állattartó érdekeltségök csak az istállózás mellett értékes nyugati fajtákra fektették a főszűrt és teljesen figyelmen kívül hagyták a mi európai híri és kitünő minőségű magyar-fajta tenyésztésünket. A kiállítást *Beliczay Géza* elnök nyitotta meg és az első díjakat *Ravasa Lajos*, *Pusztai István*, *Kabodi András*, *Szász Károly*, *Nagy Ferenc* és *Szász Imre* tenyésztői nyerték el. A közönség nagy érdeklődést tanúsított a kiállítás iránt és tömegesen kereste azt fel.

Segély erdészek részére. Az Országos Erdészeti Egyesület jótékony alapítványából az erdőtiszteltek erdőaltiszteltek özevgyei és árvái részére évenként kiosztani szokott segélyek a folyó év végén kerülnek szétosztásra alá. Igényjogosultak csupán az egyesület tagjai, illetőleg azok özevgyei és árvái. Az érdekeltek segély iránti bélyegtelen folyamódványaikat hiteles okmányokkal felszerelve f. évi november hó 10-ig az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz. II.) nyújtják be.

Hajózási hír. A Dunagőzhajózási Társaság közölni teszi, hogy alacsony vízálás miatt a postahajók *Szászhalombatta* megállóhelyen ki nem köthetnek és így ezen megállóhely személyforgalmát további intézkedésig beszüntette.

Felolós szerkesztő:
FURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság
igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

TŐZSDÉK

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gabonatőzsde.

Budapest, október 23.

A készáru-piacra lanya volt ma az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak. keveset vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árubirtokosok sem nagyon erőltették a dolgot, csak közepes forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 30.000 q buza kelt el a szombati árnál 10 fillérrel olcsóbban. A legdrágább eladási ár 12.35 korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 12.05 korona 78 kilós dunai buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 7 és fél fillérrel drágább, a zab és az árpa változatlan, a tengeri csendes. Forgalmába került: 900 q rozs 10.05—10.20 koronás árakon és 500 q zab 9.67 és fél—9.75 koronás árakon. A határidőpiazcon kedvtelenül és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg az üzlet. Jó ideig erős túlsúlyban tartotta magát a kínálat, mert a hausseisták nagyarányú realizálásokat eszközöltek, ami természetesen kedvezőtlen módon befolyásolta az ár alakulást, később aztán, amikor a realizálások megcsappantak, barátságosabb volt a hangulat, mi mellett a kurzusok mérsékeltlen ingadoztak. Az októberi buza 11.85 koronán indult, 11.73-ig csökkent, aztán 11.84-ig emelkedett, de újra 11.78-ig ment vissza és zárlatkor így is maradt. Az áprilisi buza 12.06 koronán indult, 12.03-ig gyöngült, később 12.10-ig javult, de ismét 12.06-ig csökkent és így maradt zárlatkor is. Az októberi rozs ma is igen szilárd volt, 7 fillérrel a szombati zárlaton fölül, 10.60 koronán indult, 10.64 és 10.55 között ingadozott és zárlatkor 10.58 koronán maradt. Az októberi zab 9.51 koronán indult, csekély árdeklódás mellett 9.37-ig csökkent és 9.38 koronán zárult. A májusi tengeri 8.53 koronán indult, 8.54 és 8.60 között ingadozott és 8.58 kor. zárult. A szombati zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza 10 fillérrel, az áprilisi buza 5 fillérrel, az októberi zab 13 fillérrel, a májusi tengeri 3 fillérrel gyöngült, az októberi rozs ellenben 5 fillérrel javult.

Az októberi ügyletekre ma 33.000 q zabot jelentettek be folyó hónap 28-iki szállításra.

Köttetett:

Buza. Tiszavidéki: 200 q 81 k 24.70 K, 140 q 80.5 k 24.60 K, 1000 q 80.5 k 24.60 K, 100 q 81 k 24.70 K, 200 q 80 k 24.60 K.
Pestvidéki: 100 q 81.5 k 24.60 K, 150 q 81 k 24.60 K, 100 q 80 k 24.60 K, 2850 q 78 k 24.10 K, 1200 q 78 k 24.10 K.
Bácskai: 2000 q 79 k 24.30 K, 1352 q 79 k 24.40 K, 200 q 77.5 k 24 K.
Hartai: 3100 q 79.5 k 24.45 K.
T.-Becsei: 4000 q 80 k 24.35 K.
Fejérmegyei: 100 q 80 k 24.40 K, 120 q 80 k 24.20 K üszkös, 200 q 79 k 24.20 K üszkös.
Dunai: 3000 q 78 k 24.10 K.
Rozs: 200 q 20.10 K kpf pp, 350 q 20.15 K kpf p., 100 q 20.35 K kpf. p., 300 q 20.40 K kpf. p.
Zab: 100 q 19.35 K kpf., 200 q 19.40 K kpf., 100 q 19.50 K kpf., 100 q 19.70 K kpf.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ.

Készlet volt:	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki, új	75	—	79	23.75—24.05
"	76	—	80	23.85—24.20
"	77	—	81	24.10—24.40
"	78	—	82	—
Fejérmegyei, új	75	—	79	23.55—23.80
"	76	—	80	23.70—24—
"	77	—	81	24—24.40
"	78	—	82	—
Pestvidéki, új	75	—	79	23.65—23.90
"	76	—	80	23.85—24.15
"	77	—	81	23.90—24.30
"	78	—	82	—
Bácskai, új	75	—	79	23.70—24—
"	76	—	80	23.85—24.15
"	77	—	81	23.95—24.20
"	78	—	82	—
Rozs I. rendű új	—	—	—	20.45—20.65
középmínőségű új	—	—	—	20.15—20.35
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	18.40—18.80
II.	—	—	—	18—18.30
Zab I. rendű	—	—	—	19.60—20—
II.	—	—	—	19.20—19.40
Tengeri belföldi új	—	—	—	19.20—19.40
Ö	—	—	—	—
Kölés	—	—	—	—

A határidőpiazcon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza 1912 áprilisra	12.06—07—03—10—07
Buza októberre	11.85—86—73—84—78
Rozs áprilisra	10.52—44—50
Rozs októberre	10.60—64—55—60
Zab áprilisra	9.67—68—56—61
Zab októberre	9.51—52—38
Tengeri 1912 májusra	8.55—54—60—58

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra	12.06—12.07
Buza októberre	11.78—11.79
Rozs októberre	10.58—10.59
Zab októberre	9.38—9.39
Zab áprilisra	9.61—9.62
Tengeri 1912 májusra	8.58—8.59

Budapesti gabonaforgalom.

1911. október 20-tól 1911. október 22-ig.

Érkezett Elszállított

	m	é	t	e	r	m	a	s	a
Buza	58297	13270							
Rozs	16483	9816							
Árpa	11996	3309							
Zab	32628	24944							
Tengeri	27064	31288							
Liszt	4764	43035							
Korpa	—	6922							

Értéktőzsde.

A mai előtőzsde nagyobbára barátságos volt, de az üzlet teljesen pangott, mert a kulissz náunk és Bécsben az utolsó közlése és a politikai helyzet bizonytalansága miatt tartózkodóan viselkedett. A zárlat bécsi eladás nyomán tetemesen gyöngült. A készáru-piacra kevés kötés volt. A déli tőzsde iránya nyugodt volt. A nemzetközi piac értékei lemorzsolódtak. A helyi piacon a közúti kivételével olcsóbb áron folyt a vásár. A készáru-piac nyugodt. A járadékpiazc csendes. A valuta és érczváltozó változatlan. A zárlat elgyöngült.

Az előtőzsdén köttetett: Osztrák hitelrészvény 637.50, Magyar hitel 833.75—832.50. Osztrák-magyar államvasút 727.50—728.50, Jelzálogbank 479.50, Leszámitolóbank 414.50—415. Kézúti vasút 789.50—790.50, Magyar koronajáradék 90.85, Városi villamos 414.50—Magyar koronajáradék 90.85, Beocini 901—903, 415, Magyar bank 706.50—707.75, Beocini 901—903, Aszfalt 76, Ganz 4106—4110, Magyar villamos 493.50. A déli tőzsdén köttetett: Osztrák hitelrészvény 636.75—637, Magyar hitel 832.50—833.25, Délvasút

110—110.50, Jelzálogbank 478.75—479.25, Rimamurányi vasmű 691—693.50, Városi villamos 414—414.75, Közúti vasút 789.50—787.50, Magyar koronajáradék 90.75—90.80, Magyar bank 706.50—707, Erzsébet-takarék 575, Hazai sorsjegy 116, Általános közsén 819—823, Temesvári szesz 445, Adria 549—553, Tannin 663—665.50, Eur 300.
Az utőtőzsde iránya csekély forgalom mellett csendes maradt. Köttetett: Magyar hitelrészvény 832, Magyar bank 706, Városi 414 koronán.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, október 23. (Saját tudósítónktól.) A vidékről érkezett vetésjelentések hatása alatt és mert a hajózás még tart, az irányzat bágyadt, amire elhatározó befolyással volt a gyenge kereslet, buza, 10, rozs és zab 5 fillérrel gyengült.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 12.60—12.90, bánáti 12.40—12.70, mosoni és győri 12.15—12.40, felsőmagyarországi 12.15—12.40, délviasuti 12.05—12.25, marchfeldi 11.95—12.35.

Rozs: Felsőmagyarországi 10.60—10.85, csepeli 10.55—10.75, pestmegyei 10.60—10.80, délviasuti 10.45—10.65, különféle magyarországi 10.50—10.70, ausztriai 10.65—10.85.

Árpa: Morvaországi 10—10.75, felsőmagyarországi 8.75—10.20.
Magyar tengeri 9.90—10.10, Cinquantin 10—10.40.
Magyar zab: válogatott 10.20—10.55, elsőrendű 10.10—10.25, közepes 9.85—10.15.

Budapesti Szanatóriumok és Gyógyító Intézetek Egyesülete.

A) Intézetek bejáró betegeknek.

Dr. Glück Tibor Asthma-gyógyintézet és inhalatórium VI. ker. Andrassy-ut 57. Bejáró és bennlakó betegek részére. (Körönd)

Dr. Hönig Izso A villamoszás minden nemű (Elektróvilággyógyító és Röntgen-intézet) V. Arany János-u. 33. Tel. 102-39. Bejáró és bennlakó betegek részére.

Dr. Glück-féle vizgyógyintézet és szanatórium Városligeti fasor 11. szám. Vizgyógykezelés, szénasavas fürdők, massage, elektrotherapia.

Inhalatorium Dr. Jakab-féle Liget-Szanatórium-ban VI., Nagy János-u. 47. szám. Inhalációs kezelés. Pneumatikus kamra, sürités és ritkított levegő, sool- és gyógyszer-beleégzés.

Dr. Justus bőrbajokat gyógyító és szépségápoló intézete Károly-körút 14. Szegaras gyógyítás, rádium, Bismut, forrólégek, fürdők, kozmetikai műtétek.

Dr. Pajor Inhalatorium Asthma-gyógyintézet Pneumatikus kamra, sool- és gyógyszer-beleégzés Vas-utca 17.

Dr. Reich Miklós Mechanikai gymnasztika, testgyógyítás, massage, Szénasavas fürdők, és villamos fürdők. Elektromágneses, villamos és vizgyógyeljárások. Budapesti mechanikai Zander-intézet és villamos Muzeum-körút 2.

Dr. Róth orthopéd szanatóriuma és vizgyógyint. Stefánia-ut 65. sz. Bannlakóknak. Testgyógyintézet antomata készülékkel a corsetteivel. Svéd torna. Testgyógyint. Stefánia-ut 65. sz. Bannlakóknak. Törött vagy izület-gyulladásos láb feldolgozó kezelése.

Dr. Schiff Kálmán Testgyógyintézet, svédgymnastika, géptorna, speciális gyermek-torna, massage, forrólég-villanyfürdő. V., Nagykeresztény-utca 28.

B) Intézetek bennlakó betegeknek.

Dr. Jakab-féle Diéta, diagnostikus, fizioterapiás intézet belbetegek, idegbetegek, csonk-betegek, köszvényesek részére Liget-Szanatórium VI., Nagy János-u. 47.

Dr. Mátrai Gábor Csonk-betegek, vese, gyomor, bél- és egyetemi tanársegéd Stefánia-ut 55. szám. Testgyógyintézet, svédgymnastika, géptorna, speciális gyermek-torna, massage, forrólég-villanyfürdő. Hízalókurák. Bejárók részére is.

DR. PAJOR szanatórium Belbetegek, idegbetegek, sebészeti beteg-osztályok. VII., Vas-utca 17.

Dr. Batizfalvy-féle vizgyógyintézet, villamos kezelés, diéta, masszázs, hőfürdők, napfürdők, Hízaló-sóvíztartó kura. Bejárók részére is. VII., Aréna-ut 82.

Heti műsor:

Október hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi Város- ligeti Színház	Uránia	Hangversenyek
25 Szerda	Francillon	Krisztus	—	A tolvaj	A Prince	A kis gróf	Szép Heléna	A föld története	—
26 Csütörtök	Marjorye nőniko	Lohengrin	—	Hit és haza	Karenin Anna	A kis gróf	Szép Heléna	A föld története	—
27 Péntek	A szerelem gyermeke	Az álarozos bál	—	Taifun	A Princ	A kis gróf	Szép Heléna	A fehér ember utja	—
28 Szombat	A szerelem gyermeke	A hercegisasszony	A jó barátok	Liliomfi	Sárga Niliom	A kis gróf	Szép Heléna	Az orsz. színművészi akadémia előadása.	—
29 Vasárnap	Délután: A boszorkány Este: A szerelem gyermeke	A rózsalovag	—	A hölgyek öröme	Az élet szava	Csigányserölem	Molnár és gyermeke Szép Heléna	—	d. u. Heinemann (L) (Royal) este: Waldbauer-Kerpely (R) Royal

Igyék gyügyi gyógy-és borvizet!

Könes lythiumtartalmu viz. Sorkenti az érvágyat, elomozditja az emésztést, szabályozza a bélműködést, vizelet-hajtólag hat.

Borral és anélkül is kellemes ital

LERAKAT BUDAPESTEN:

IX., Tompa-utca 14. Telefon 72-91.

Megrendelhető ugyanott és a gyügyi gyógy-és borviz betéti társaságnál, IPOLYSÁGON.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, október 23. Az előtőzsde nagyon csönös forgalommal nyílt meg, de az árfolyamok jól tartottak. Nyugodt volt az irányzat a délitőzsdén, az árfolyamok azonban a teljes üzletlenség ellenére is alig változtak.

1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 637.50, Magyar hitel 832.50, Anglobank 321.25, Bankverein 587.50, Laenderbank 540.25, Unionbank 618, Államvasut 727, Délvasut 109.50, Dunagőzhajózási 1134, Alpesi 820.25, Rimamurányi 693, Török sorsjegy 236.50, Skoda 673, 3 százalékos délvasuti elsőbbség 264.25.

Bécs, október 23. (Magyar értékek zárata), 4 száza léko arany-járadék 110.95 Tiszal és szegedi kölesön sorsjegy 301.—, Magyar hitelbank részvény 831.50, Magyar leszámított és váltó részvény —, Rimamurányi 690.60, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 547.—, Magyar koronajáradék 90.70, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 90.80 Magy. nyerem-köles. sorsjegy 426.—, Kassa-Oderbergi Vasut részv. —, Magyar jelzálogbank 47.—, Magy. kereskedelmi bank —

Bécs, október 23. (Osztrák értékek zárata), 4.2 százalékos papír-járadék 91.30, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.30, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 322.25, Bécsi Bankverein 537.— Osztrák-magyar bank 1886.—, Déli vasut 108.25, Dunagőzhajózási r.-t. 1127.—, Dohány részv. 316.—, Cs. k. arany (vert) 11.40, Német bankv. 117.80, Osztr. Lloyd 64.50 4.2 száz. ezüst jár. 91.30 94.40, Osztr. koronajáradék 91.30, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 636.25, Union-Band 618.10 Osztrák Landerbank 537.90, Osztrák-magyar államvasu 76.25, Elbe völgyi vasut —, Alpesi részvény 818.25 20 frankos 19.22, Londoni váltóár 241.45, Lipótkohó 697.—, Török sorsjegy 285.60.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, október 23. (Értéktőzsde.) Tekintettel a zavaros politikai helyzetre és a szombati new-yorki tőzsde gyöngébb magatartására, a mai forgalom annál nehezebben alakult, mert a pénzügyi viszonyok további alakulása miatt táplált aggodalmak is megint éreztették hatásukat. Érzékeny esikkenéssel indultak a Santung és varsó-bécsi vasut részvényei, előbbieket a Kinában törzéntek, utóbbiak az államosítási kérdéstről szóló kedvezőtlen jelentések folytán. Erősebben csökkentek Kanadai részvények is, míg a többi változások nem haladtak túl az 1 százalékon. Bányarészek közül, melyek a belga vásárok állítólagos emelése dacára inkább gyöngülésre hajlottak, harpeniek szilárdak voltak. Gőzhajós-részvények és járadékok jól tartották magukat. A további folyamatban ott-távi bányák ismét erősen elbágyadtak, míg a többi változás jelentéktelen volt. Csak egyes bányarészek voltak szilárdabbak vezetések következtében. Osztrák értékek Béccsel egybehangzóan valamivel gyöngébbek voltak. A készáruipiaci ipari értékei valamivel gyöngébbek voltak. Napi pénz 3, utolsó-péNZ 5 3/8—5 és fél, magánkamatláb 4 és fél százalék.

Berlin, október 23. Zárlat. (Saját tudósítónktó Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék — 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.70 osztrák hitelrészvény 199.40 Déli vasut 1960 orsz. bankjegyek 216.40, 4 százalékos új orsz. kölesön 96.50, Discen-tó Commandit 184.60, Dinamittrusz 178.—, Harpeni 174.90 Unifikált török járadék 89.25, 4.2 százalékos ezüst jár. 91.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.—, Magy. koronajáradék 90.40, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 848.—, Olasz járadék —, Alt. villamos-sági Edison 204.—, Gelsenkircheni 179.70, Laurakohó 164.40

Frankfurt, október 23. Zárlat. 4.2% papírjáradék —, 4 száz-os osztr. ar-jár. 96.40 Magy. ar-jár. —, Osztr. hitelint. részv. 199.75 Osztrák-magyar államvasut 15.— Északnyugati vasut —, Bustleh rad vasut —, Londoni váltóár 204.75, Bécsi Bank-verein 134.95 Villamos részvény — 3 százalékos magyar aranykölesön 75.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék 94.4, Osztrák koronajáradék 91.4, Magyar koronajáradék 90.50 Osztrák-magyar bank 142.50, Déli vasut részvény 19.75 Elbe völgyi vasut —, Bécsi váltóár 848.50, Párisi váltóár 817.66, Union bankrészv. —

Hamburg, október 23. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 94.10, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 19.50 4 százalékos aranyjáradék 97.25, Osztrák hitelrészvény 199.50 Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 100.70, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.75

London, október 23. Angol consol —

Páris, október 23. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 94.70, Osztr. aranyjáradék 98.25 Magyar arany járadék 95.70, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 506.— 3/4 százalékos Olasz járadék 100.57, Déli vasuti elsőbbségi kötv. —, 5 százalékos marokkói járadék —, 4 százalékos 1890. román köles 95.20, 4 százalékos amott. románjár. 1905 —, 5 százalékos orosz járadék 106.05 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 101.40 4 százalékos spanyol jár. 91.25 4 százalékos unifikált török jár. 87.80 Török sorsjegy 195.50 Török dollár részvény 35.—, Osztrák földhitel-intézet 1740, Osztrák Landerbank 578.— Magyar jelzálog-bank 511, Banque de Paris 17.30 Banque Ottomane 668.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut 589.—, Hartman gépgyár 624.—, Rio Tinto 15.68, Sucerie d'Égypte 71.—, Tula 537.—, Urikányi köszén —, Chartered 80.75, De Beers 466.50 East Rand 80.75, Jagersfontein 188.50, Trans. Land Comp. 42.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.75, Váltó német piacokra (rövid) 122.68, Váltó Bécsre (rövid) 104.12, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz arany-váltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csekk Londonra 251.65, Magánkamatláb 3.50

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyze.

Table with columns: Milyen időre?, Nyert, Finomított. Rows include: Azonnali és decemberig terjedő szállításra, Október-májusra, Október-augusztusra, Irányzat: Megállapodott., Bécsi nyersszeszjegyzés, Prágai, Lembergi.

Buzakorpa.

Table with columns: Finom korpa azonnali szállításra, Durva korpa azonnali szállításra. Rows include: 1911. okt.-decz-re, 1911. okt.-decz-re.

Zsiradékok.

Table with columns: Disznózsír budapesti, vidéki. Rows include: 154.—155.—

Main table titled 'Budapesti értéktőzsde' containing financial data for various categories: Államadósság, Bankok, Takarékpénztárak, Záloglevelek, Elsőbbségek, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Iparvállalatok, Borsjegyok. Columns include: Mai záró ár-folyam (PéNZ, ÁRU), Osztr. az utolsó üzleti ávré, Részv. közzé száma, Befizetés rész-kint, Mai záró ár-folyam (PéNZ, ÁRU).

Szalonna,	
Városi 4 drbos	139.—140.—
3	140.—141.—

Kőbányai sertésvásár.

Arjegyzés. 1911. évi október 23-ik napján. Hízott sertésárak. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felül) 153—155 K. fiatal közép (páronként 251—320 klg.) 160—162 K.ig. Magyar szedett: Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—176 K.ig. Sertéslétszám: 1911. év október hó 20-ik napján volt készlet 29166 drb, október 21—22-ik napján felhajtott 751 drb, október 21—22-ik napján elszállított 251 drb, október 23. napjára maradt készlet 29666 drb. A hizott sertésüzlet irányzata lanya.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közigazgató igazgatóságától.) Október 23. Előző napi eladatlan maradvány 1090 drb sertés, 102 drb süldő. Mai felhajtás 747 drb sertés, 82 drb süldő, összesen 2647 drb sertés, 184 drb süldő. Eladott 1253 drb sertés, 17 drb süldő. Mai maradvány 1394 drb sertés, 167 drb süldő.

Arjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül ételsúlylevonással 150—152 fillér. Öreg II. rendű ételsúlylevonással 146—148 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 154—166 fillér. Fialat közép 220—300 klg.ig ételsúlylevonással 155—174 fillér. Fialat könnyű 120 klg.ig ételsúlylevonással 164—178 fillér. Hussertés nehéz 300 klg. felül ételsúlylevonással 160 fillér. Hussertés könnyű 140—300 klg.ig ételsúlylevonással 171—180 fillér. Süldő beltölési előnyben 104—120 fillér, ételsúlylevonással 180 fillér.

Budapesti juhvásár.

Október 23. Felhajtott 2155 drb juh.

Arjegyzés: Elsőrendű ür 52—58 fillér, kivételesen 61 fillér kilogrammonként. Középmínőségű ür 44—50 fillér. Anyajuhok 42—48 fillér. Kiverési juhek 40—44 fillér. Az irányzat igen lanya volt, az árak ismét 2—4 fillérrel lgrként csökkentek.

Bécsi vágómarhavásár.

Október 23. A st. marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtott 1683 darab magyar, 912 drb galicziai, 852 drb németországi.

Jegyzék kilogrammonként előnyben: Magyar hizókkor I-s minőségű 98—102 fillér, kivételesen 160 fillér, II. minőségű 92—96 fillér, III. minőségű 82—90 fillér, galicziai hizókkor, I. minőségű 108—112 fillér, II. minőségű 102—106 fillér, III. minőségű 96—100. Német hizókkor I. minőségű 110—116 fillér, kivételesen 117—120 fillér, II. minőségű 98—108 fillér, III. minőségű 90—96 fillér, legelőkkor 82—90 fillér, bika

78—90 fillér, kivételesen 100—104 korona, tehát 78—98 korona, bivaly 58—72 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

VIZÁLLÁS.

Hely	okt. 23. okt. 21.		Hely	okt. 23. okt. 21.	
	méter	méter		méter	méter
Ann	Schirring	0.55 0.50	Flaza	M.-Sziget	0.12 0.22
Cana	Fassan	1.30 1.23		Tekeháza	0.22 0.19
	Linz	1.22 1.20		V.-Namény	0.09 0.98
	Béca	1.19 1.25		Tokaj	0.09 0.74
	Pozsony	0.38 0.86		Tiszafüred	0.78 0.69
	Komárom	1.56 1.46		Szolnok	0.85 0.96
	Budapest	1.09 0.95		Csongrád	1.39 1.44
	Paks	0.87 0.98		Szeged	0.44 0.59
	Móhács	1.24 1.15		T.-Becse	1.18 1.12
	Gombos	2. — 2. —		Titel	1.29 1.22
	Ujvidék	1.43 1.34	Óndóva	Hód	0.10 0.39
	Pancsova	0.86 0.75	Tapaly	Bárta	0.17 0.24
	Orsova	1.84 1.56	Bodrog	Ladmona	1.22 1.18
Norva	Norvafalu	0.20 0.36	Sajó	Zsleza	0.09 0.58
Vág	Zelinc	0.04 0.34	Hernád	H.-Németi	0.32 0.86
	Trencsén	0.12 0.05	Berettyó	Margitta	0.39 0.42
	Szered	0.36 0.88		B.-Újfalu	0. — 0. —
Rába	Szt.-Gottárd	0.58 0.56	Kőrös	Csucsá	0.45 0.48
	Sárvár	0.01 0.02		N.-Várad	0.15 0.18
	Győr	1.56 1.45		Belényes	0.28 0.24
	Órava	1.42 2.85		Tenke	0.32 0.46
	Zákány	0.58 0.87		Gurabonca	0.72 0.62
	Béres	0. — 0.01		Borosjenő	0.40 0.50
	Bécs	0.26 0.36		Békés	0.82 0.66
	Eszék	0.44 0. —		Gyoma	0.32 0.39
	M.-Szendrő	0. — 0.56		Gy.-Fehérvár	0.31 0.30
	Zágráb	9.13 0.56		Branyicska	0.12 0.10
	Sziget	1.87 2.25		Arad	0.20 1.20
	Mitrovicza	0.61 0.56		Makó	0.32 0.28
	Doés	0.80 0.25		Lugos	0.16 0.13
	Szatmár	0.08 0.04		K.-Kostély	0.42 0.42
	Kraszna N.-Majtény	0. — 0.01		Kiszető	0.50 0.86
	Latorcánka	0. — 0. —		Temesvár	1.21 1.81
	Laborez Homonna	0. — 0. —		Becshegy	0. — 0. —
	Ung	0. — 0. —			
	Ferencesy	0. — 0. —			

Kivonat a hivatalos lapból.

— Október 22. —

Kinevezés. A pénzügyminiszter Kubó Lajos trencsénai lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi szolgálatkornokká a trencsénai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez kinevezte.

Népmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Gheorghies János maki lakos Kardosra, Zacharics István esikszögödi lakás saját, valamint Piroksa, István és Erzsébet nevű kiskoru gyermekei, továbbá kiskoru Daradies Olga Rozsásra, Kohn Izidor budapesti lakos Kallóra, Spitz Gyula budapesti lakos Siposra, Neuhauser Samu erzsébetfalvi lakos családi nevének Újházra kért átváltását megengedte.

Pályázatok. A selmeözbányai járásbírósnál járásbírói állásra 2 hét alatt; a budapesti büntetőjársbírósnál inoki állásra 4 hét alatt; az ipolyvári és zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál számtisztai állásra 2 hét alatt; a beregszászi törvényszéknél jegyzői állásra, a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál számvétségkornoki állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése: Hazánkban tegnap változóan felhős és száraz idő uralkodott. A hőmérséklet észrevehetően emelkedett és Erdély délkeleti felének kivételével országsszerte 2—5 C. fokkal magasabb volt a normálnál; a maximum 23 C. fok volt Verseczen, minimuma pedig —2 C. fok Botfalun. A budapesti, ógyallai és temesvári földrengési műszerek az éjjel 11 óra 36 perc és 12 óra 23 perc között gyenge, közeli földrengést jeleztek.

Prognózis a következő huszonegy órára: Változókéony idő várható megélénkülő szelekkel, helyenkint esővel és későbbi hűsüléddel. (Sürgönyprognózis: Változókéony, szeles, elvélve csapadék, később hűvösebb.)

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmérséklet	
					max.	min.	max.	min.
A.-Szlátna	86.2	0.2	S	0	0	16	1	
Ungvár	86.1	1.5	NW	0	0	16	0	
Komárk	—	—	—	—	—	—	—	
Losonc	85.9	1.3	W	1	0	18	12	
Ogyalla	85.6	1.6	W	1	0	15	0	
Budapest	85.7	2.6	W	1	0	16	2	
Héreny	85.8	4.9	W	1	0	14	0	
Kézthely	85.8	2.8	—	0	0	17	0	
Pécs	85.4	4.6	E	1	0	15	3	
Zágráb	86.6	3.0	—	—	—	20	2	
Fiume	85.6	4.2	N	1	0	14	3	
Szeged	86.1	0.5	—	0	0	21	1	
Temesvár	—	—	—	—	—	—	—	
Nagyvárad	—	—	—	—	—	—	—	
Kolozsvár	85.1	0.8	SE	1	0	14	2	
Nagyszóben	87.1	2.2	SE	0	0	19	0	
Szatmár	—	7.2	SE	0	0	12	0	
Eger	—	1.0	—	0	0	10	4	
Arvavárja	—	2.4	N	1	0	14	8	
Selmeözbánya	—	4.5	NE	1	0	14	8	
Komárom	—	2.1	—	—	—	15	0	
Magyar-Óvár	—	0.5	SE	1	0	17	1	
Sopron	—	3.0	W	1	0	19	3	
Eszék	—	8.6	—	0	0	19	7	
Görvénca	—	0.8	—	0	0	15	3	
Debrecen	—	—	—	—	—	—	—	
Ecskésnémet	—	2.8	S	0	0	14	2	
Óroszlóra	—	0.1	NW	1	0	21	1	
Arad	—	—	—	—	—	—	—	
Zombolya	—	0.9	SW	1	0	22	0	
Versecz	—	4.9	W	2	0	15	1	
Orsova	—	—	—	—	—	—	—	

EGYETERTÉS

politikai szilap. Kiadóhivatali igazgató: PAJOS MÁTYÁS.

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. — Irta: BILLY MARSH.

73

— Nem beszélék most ilyen Munder, vagy Betsy-féle emberekről, hanem olyan valamiről, ami jobban a szíveden fekszik és nekem is, mert a te érdekedet a magaménak tartom. Gyerünk tovább és majd utközben elmondom, mi az, mert látom az arezodról, Sarah, hogy nyugtalanokodol és aggodalomban vagy mindaddig, amig ennek a tömlőznek a közelében vagyunk. Gyere folytassuk utunkat. Itt a gyalogut. Nemsokára ott leszünk a kis vendéglőben, ahol csomagjainkat hagytuk.

— Igen, igen, bátyám, csak menjünk gyorsan. Ne félj, nem fáradok el. Most már jól érzem magamat és ismét erős vagyok.

Rátérték arra az utra, amelyen délután Porthgenna-Towerbe jöttek.

Kétezer lépésnyire lehettek, mikor Jakab, a kertész fia, az északi szárny korhadt kerítésén keresztül bujt. Kezében kapa volt.

A nap éppen most ment le, de a széles mezőn tiszta világosság terjengett még.

Jakab megállt, míg az öreg és huga még messzebb jutottak a kastélytól.

A házvezető meghagyta neki, hogy az idegeneket tartalja ugyan szemmel, de ha azt veszi észre, hogy megállanak és visszaneznenek, szintén álljon meg és tegyen ugy, mintha kapájával a lápot turná.

Egy hat penes pénzdarabot ígért Jakabnak, aki ennek folytán nagyon szorosán tartotta magát utasításaihoz. Ellesen figyelt az idegenekre és így alapos reménye lehetett rá, hogy az ígért ezüstpénzt meg is kapja.

József bátya és huga egy darabig némán mentek tovább. Egy kanyarodónál József bátya kissé megállt, megtörülte homlokát és mikor újból megindultak, megszólalt:

— Most pedig, leányom, megmondom, mi esik nekem rosszul. Az, hogy megtették ezt az utat, keresztül estünk egy kis veszedelmén, kaptunk egy kis szidást is, de nem értünk el mégsem semmit. Mikor felébredtetek ajúlásodból, Sarah, egy szót sugtál a fülemben, ami elég volt arra, hogy megtudjam, hogy hiába tettük meg az utat. Nem tudom ugyan, hogy mi volt a cézold és teljesen a sötétben tapogatózdom, de annyit tudok, hogy nem érted el. És ezért mondom, hogy rossz üzlet volt, mint nálunk mondani szokás.

Sarah arezára ezalatt megint visszatért az a fájdalmas kifejezés, mely vonásainak természetes szépségét visszaadta.

— Ne aggódj miattam, bátyám — szolt és megállva szeretettel vert le néhány porzemet bátyja gallérrjáról. — Annyit és olyan soká szenvedtem már, hogy nincs az a keserű csalódás, mely még mélyebben sújthatna.

— Ne beszélj így! — kiáltott József bátya. — Nem tudom hallgatni, mikor így beszélsz. Nem szabad ezental csalódnod! En Buslamann József a vastagnyaku, keményfejű, én mondom ezt.

— Az a nap, mikor már nem csalódom többé, nincs már távol, — felelt Sarah. — Csak egy kicsit várjak még, csak egy kicsit türelem. Megtanultam már, hogyan kell türelemmel lemondani a reményről.

Pillantása a végtelenbe tévedt, mintha messziről jönni látna valamit, amire régóta vár. Hát hungon folytatta:

— Piatalságotmól kezdve életem nem volt egyéb, mint aggodalmak és keserűségek láncolata. Most már megszoktam ezt az életet. Csodálkozol, ugy-e, hogy a levél nincs meg, holott a mirtus-zoha kulcsa a kezemben volt és senki sem állta utamat? Nos, gondolj életem történetére, ez mindent megmagyaráz. Csalódások, csupa csalódás az én sorsom... Gyerünk tovább, bátyám.

Keserű szavaiból a kétségbeesés rezigná-

ciója beszélt. Természetfölötti módon uralkodott magán ez a gyöngye asszony, úgy hogy József bátya esodálattal tekintett rá, de egyuttal nyugtalansággal is.

— Nem, — szolt, — ne menjünk tovább. Térjünk vissza ahoz a régi tömlőzhez. Csinaljunk új tervet. Megpróbáljuk, hogy lehetne azt az átkozott levelet másfékppen megszerezni. Nem törődöm azzal a házörző népséggel csak azzal, hogy megkapd azt, amit akarsz, és hogy megnyugodva vigyelek haza. Gyere, forduljunk meg.

— Már késő?

— Hogyan? Késő? Oh, te vén dohos tömlőz, hogy gyüöllek! — fakadt ki József bátya és fenyegetőleg rázta ökleit Porthgenna felé.

— Késő már, bátyám, — ismételte Sarah — mert az alkalmat elszalasztottuk. És késő azért is, mert ha az alkalom vissza is térne még egyszer, nem volna hozzá bátorságom, hogy közeléddem a mirtus-zohához. Utolsó reményem az volt, hogy a levelet más helyre rejttem, de ennek a reménynek már vége. Most már csak egy cézlja van életemnek, aminek az előrésében segítségemre lehatsz, de ezt nem mondhatom el mindaddig, míg nem jössz velem régiön.

József bátya ellenvetéseket akart tenni, huga azonban félbeszakította és megérintve vállát, egy pont felé mutatott mely a lép mind sötétebbé váló mezején homályosan volt látható.

— Nézd, — szolt, — Valaki jön ott utánunk. Fin az, vagy ember?

József bátya tekintete keresztülhatott a mind sűrűbbé váló homályon és kis távolságra csakugyan egy alakot pillantott meg. Ugy látszott, hogy valami fin, aki kapával foglaltoskodott a lápon.

— Gyerünk, menjünk tovább, — könyörgött Sarah, mielőtt az öreg válaszolhatt volna. — Nem mondhatom el addig azt, amit közölni akarok, míg nem állunk biztonságban a vendéglő asztalánál. (Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK

Kedd, 1911. október 24-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Válás után.

Vígjáték 3 felv. Irtá: Bissan A. Fordította Paulay.

Személyek:

Duval Henry	Dezso
Bounganeuf	Kovács
Champoux	Kócsy
Corbulon	Gál
Egy napszámos	Mátral
Bonvardus	Csillag
Diane	Paulay E.
Gabrielle	Vizvári M.
Victoire	Keczeri
Mariette	szobalányok
	Kelemen

Kezdeté 1/8 órakor

ÓRI SZÍNHÁZ

Taifun.

Színmű 4 felvonásban. Irtá: Lengyel Menyhért.

Személyek:

Toketame	Hegedűs
Joshibakawa	Vendrey
Kobajasi	Szarény
Hinomari	Karóti
Yr. Omaji	Sarkadi
Jokomo	Kemany
Ditamaru	Bárdi
Anamari	Zoldos
Mirjake	Győző
Hona	G. Kertész E.
Hempel Teri	Gazsi M.
Brack	Tapolczai
Lindner	Góth
Törvényszéki elnök	Kenyves
Ugyész	Stella
Vadó	Balassa
Tolmács	Szalmári
Eskütő	Tányi
Teremőr	Kassay

Kezdeté 1/8 órakor

M. KIR. OPERAHÁZ

Liszt Ferenc szülőháza 100-ik évfordulóján

Ünnepi hangverseny.

I. Fant. simfonia. II. Zongora-hangverseny (Es dur) III. A. XII. Zsoltár. Vezényi Wagner Sigríd.

Kezdeté 7 órakor.

VARSZÍNHÁZ

A csók.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Dóczy Lajos.

Személyek:

Forrázó	Szacsay
Sever	Beregi
Blanda	Török I.
Adólar	Harvath
Fidello	Hajdu
Angela	Aczél I.
Sobrius	Horváth J.
Carlo	Mészáros A.
Marieta	D. Ligeti J.
Kapitány	Bartos

Kezdeté 7 órakor.

OMNIA

A város legnagobb és legdiszibb mozgóképpalotája. Bejárat: Jászai-körút 31. Telefon 128-48

CALAIS OSTROMA

történelmi színes műfilm 2 részben, 1000 személy közreműködésével. Kinemacolor, mozgóképek a természet színeiben és a teljesen új félteti műsor. Kezdeté délután 5 órakor, vasárnap 4 órakor.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órakor az októberi favorit-műsor.

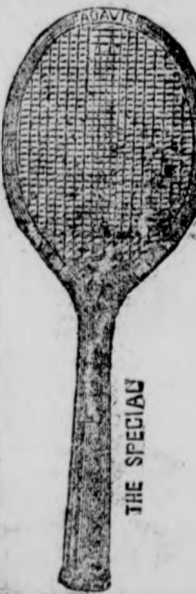
A New-yorki betörők. A világhírű Piccad-csoport végtelenül mutatósos némajátéka. — The Hamamora Family. A japán nikádó udvari művészei 72000 koronás színpadi fözzerelésűkkel. — A KÉK RÓKA Zerkowitz Béla óriási sikert aratott új operettje. Játsszák: Szalontay Ferike, Mozy Honka, Viola Oiza, Máthé Sámor, Doktor János és Bozsóffy László. — The Prince of Wales-csoport, roppant kedves angol fiúk és lányok. — Reuter Bros Gladiátorok Budapesten még nem látott mutatványa. — Lisa Ripert, a pajkos parisi dívoz. A vasutas karagató nő böhözat Talista és Pitáner móka, Bárony és Tihanyi a tükör előtt. — Azonkívül új darabok, új szölok, új szceniozott dalok és az összes októberi attrakciók.

Vasárnap október 29-én délután 5 1/2 órakor mérsékelt helyaru nagy családi előadás, színe kerül: A kék róka operett és az egész októberi favorit-műsor.

ROYAL-CABARET

A Royal-Orfeum épületében
(VII. Erzsébet-körút 31. sz.)

Budapest legkedveltebb szórakozó helye. Minden éjjel 12 órakor nagy cabaret-előadás. 44 új tánc- és énekatrakció. Felépnek: Mizzie Werner, Claire Martens, Várady Margit, Lise Ripert, Weksa-Duo, Serlegi Franciska, Pelessényi Vali, La Soora, Steffy Lys, La belle Caillita, Louise Delleuse, Prince of Wales Comp., Gilda Vincenzo, Krasznay Ily, Váradi Aranka, Elekny Amy, Pally Tusi, Kelemen Köske, Margot, Fodor Vilma, Elise Waltner, Die 4 Damauweiberln, Major Mariska, Széchy Rita, Mona Welton, Ada Alstrup, Chitta Dolores, Oily Derby, Szabó Margit, Piko Jolan stb. stb. — Belépődíj éjféltől 1 óráig 1 korona; 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál. Bal-mabüle. Keringő verseny. Új nóták. Új táncok.

A Harris-bazár új épületebe való áthöltözés miatt

Sport-Szikkeinket

négyen lecsökkent áron árussítjuk.

Weinberger és Fodor

árúháza

BUDAPEST

IV., Városház-tér 2. sz. (magas földszint)

DIANA

fogkrém

szaktekintélyek véleménye szerint a legalkalmasabb fogtisztító-szer, mely a lerakodott fogkövet (fogpenész) legrövidebb időn belül eltünteti és a fogakat vakító fehérré teszi.

A DIANA-FOGKRÉM ára 50 fill.

Diana - krém és Diana - szappan

használata teljesen elegendő, hogy vörös arca, vörös orra, vörös keze hófehér, tiszta és finom legyen és a csunya bőrbántalmaktól, valamint szeplőtől és pattanástól a legrövidebb idő alatt megszabaduljon.

DIANA-PUDER

teljesen ártalmatlan szerekből van összeállítva, az arcon egyenletesen tapad és szabad szemmel teljesen láthatatlan.

Egy üvegtégely DIANA-krém (nappali és éjjeli, vagy csak éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.

Egy nagy darab DIANA-szappan 1 kor. 50 fill.

Egy nagy dohoz DIANA-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsaszín vagy sárgaszínben) 1 kor. 50 fill.

DIANA - sósorszesz

nélkülözhetetlen háziszer.

Az itt felsorolt készítmények eredeti áron mindenütt kaphatók!

Eladási központ: Diana áruosztály. Budapest, VI. ker., Teréz-körút 22. szám. Telefon 117-06.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

22 műsorszám!!

A fő attrakciók:
LOLA and OTTO TATE
GEORG NEUMÜLLER
KARTELLI
CARDOSH

Az előadás kezdete 8 órakor.

Jegyelővétel: 10-1 és 5-6 óráig a nappali pénztárnál. A télikeriben reggeli 6 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez. Telefon 93-36.

Legelősebb Részpenzarak.

Farkasházi és Biró

zongoratermei

Váci-körút 12. szám. alatt megnyitlak.

Közvetlen keleti behozatal.

Valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek

nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfel-emelés nélkül részletfizetésre is.

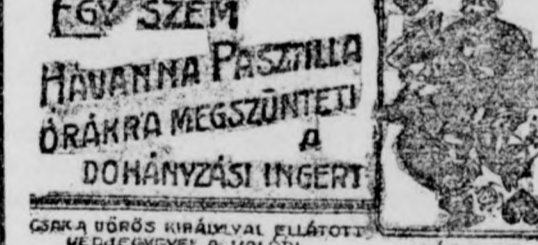
SZŐNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

Városmajor szanatórium és vizgyógyintézet

Budapest, Városmajor-utca 74. szám. Telefon 88-89.

A Kis Svábhegy lankás hegyoldalon, óségi árnyas park közepén, remek kilátással a budai hegyekre. Özönös levegő. Budapest legcsöndesebb területe. Harmincz, kényelemmel berendezett szoba, közös és társalgó-helyiségek, előkelő és meleg családi otthon. Nagy vizgyógyintézet. A vizgyógykezelés összes eljárásal. Szénsavas, sós, mór, fenyő, villamos és fényfürdők. A szanatóriumban rendelkeznek: emésztőszervek betegséggel, anyagcsere bántalmak, cukorbetegség, máj, epököbajok, vesebajok, neurasthenia, háttgerincsorvadás ellen, soványító- és hizlalókurák assalára. — Igazgató-főorvos: csernyatvály dr. Komzetta Béla. — Feltétel a szanatóriumban egész nap. 110.

Drágább lett a dohány!

CSAK A VÖRÖS KIRÁLYVAL ELLÁTOTT VEGYÉGSZIGVET A VALÓDI. VÉDJEKZ I dohoz ára 40 fillér. Kapható Török József gyógytárban Király-utca 13. Lux Műkiálynál Muzsánk-körút 7. Dicsányi Károlynál Furdó-utca 10. Neruda Nándornál Kossuth Lajos-utca 7. és minden gyógyszerárban, drogeriában és jobb csukorkaüzletben. — Viszont-élsődönak árkezelvmeny. Félbizományos: IFJ. WEISZ és TSA I., Fehérvári-ut 11. Telefon 162-87

Tantál-Lámpa

a legjobb fényszórás izzólámpa. Árammegtakarítás kb. 80%. Főber fényelég. — Rázkódásoknak ellenáll. Egési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét. Minden helyzetben, tehát fölfele, alfele, ferde, oldalt egyformánkilógástalannleg. Olcsóbb a többi fényszórás izzólámpánál. Nagyobb rendeléseknél magas engedély.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERTMŰVEK BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 36. SZ.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1911. október 24-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Sárga liliom.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Bíró Lajos.

Személyek:
 A nagyherceg Z. Molnár
 Thurzó Viktor Sebestyén
 Hessen báró Felbő
 Hadházy gróf Vándory
 Bassaricz András Tarnai
 Katinay ezredes Szirmay
 A primadonna Csatali J.
 Dr. Peredi Papp
 Paredy Judith Gombaszögi
 Bokor Adolf Vágó
 Csikas Péter Réthai
 Rudas Béla Dobi
 Zsi Kovács János Körmeny
 Rád János Gere
 A főispán Pártos
 Emerencia Nagy T.
 N. I. Császár

Kezdeté 1/8 órákor.

50városi Városligeti Színház

Uj betanulással.

Szép Heléna.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Offenbach.

Személyek:
 Helena Györgyi J.
 Páris Szöllösi R.
 Menelaus Szabolcs
 Chalcas Szőregh
 Agamemnon Fekete
 Achilles Kellér
 1. Ajax Szalay
 2. Ajax Gabr

Kezdeté 1/8 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Az új török mozgalom, annak következményei és hibái

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTOGRAF

Sépszínház-utca 1-2. Telefon 68-38.

Mozgófénykép ujság (heti aktuálisok). Az új cselédek (komédia). A norvég tengerpart (látkép). Músortól kivül száma. A mormon áldozata detektív történet 3 felvonásban.

Legközelebbi műsorváltozás f. hó 26-án. Az első előadás hétköznapokon d. n. 1/8 órákor, vasár- és ünnepnapokon 4 órákor kezdődik

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

A kis gróf.

Operett 3 felvonásban. Irtá: Martos Ferencz. Zenéjét szerzte: dr. Rényi Aladár.

Személyek:
 Azárdi Guidó gróf Szirmai
 László, fia Király
 Howard Dorothy Lonzay A.
 Rózi Fedák S.
 Csibrákné Gerő I.
 Kápolya, igazgató Rátkay
 Kállal, önkéntes Simai
 Rozsnyó, riportér Balázs
 Schwarcz, bankhiv. Dévényi
 Itató, színész Németh
 Egressi, színész Latabár

Kezdeté 1/8 órákor.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma este 8 órákor legelső-rangu színházi és varieté-előadás.

A New-Yorki betörők! A világhírű Piccard-osoport végtelenül mulatságos némajátéka. — **The Hamomoura Family.** A japán mikádó udvari művészi 72.000 koronás színpadi folszerelésűkkel.

A kék róka.

Zerkovitz Béla óriási sikert aratott új operettje. - Játsszák: Szalontai Ferike, Mezey Ilonka, Viola Giza, Máthé Sándor, Doktor János és Dezsőffy László. **The Prince of Wales-osoport,** a roppant kedves angol fiúk és lányok. **Reuter Bros** gladiátorok. Budapesten még nem látott mutatványa. **Lise Elpert** a pajkos párisi dísz. **A vasutas,** kacagató új bohózat. **Tutista és Pitianer** móka, Bárony és Tihanyi a tükör előtt. **Der Nachtwandler** pariser Posse.

Azonkívül új darabok, új szövegek, új szcenizált dalok és az összes októberi attrakciók. A téliertben **Royal-Cabaret** Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. **Kukó Vinco** és zenekara. **Bal-mabille.** Keringő verseny. **Tánc** hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.

Vasárnap, október 29-én d. n. 8 1/2 órákor mérsékelt hely-áru nagy családi előadás, az összes attrakciók fellépése.

FOLIES CAPRICE

Téli helyiségei Révay-utca 18. szám. Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor. Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/8 órákor.

MA ÉS MINDENNAP

Der „Tugendwächter“

J. ARMIN-tól.

A KONKURENSEK

SATYR-tól.

Továbbá: Princz Luiza, Szőke Szakál, Rott Sándor, Trebitsch, Ricza Giza, Gerő József, Springer.

CASINO DE PARIS 12 ÓRÁKOR.

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. e. 9-13g és d. u. 3-6g. Műsor nagyvezető Andrassy-ut 19. és Sopronyi nagyvezetőben Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-5 emeleti „Casino de Parisban” teljesen új műsor a világ legelső tánc-attrakciók fellépésével.

TYURIN!!

használatá után nincs többé baromfivész.

1 nap alatt megszüntet mindenféle vérszt.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják a szer kitűnőségét, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincs, s hosszú időre vérsztmentesíti a baromfiakat. **1 nap alatt megszünteti a vérszt.** Minden ügyhez külön használati utasítás. Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktárhoz nál!

Dr. ODOR BÉLA gyógyszerésznél

Sürgönyozim: ODOR NAGYENYED. — Naponta postaszétküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Ma és mindennap. Kezdeté 1/8 órákor. Ujdonság! 9 órákor!

Lebovits végakarata

11 órákor! 11 órákor!

KAKUK! KAKUK!

Bohózatok írták: Glinger és Taussig, ford. és átd. Steinhardt. **STEINHARDT** és **MUHYADI** új kuplékkal és elsőrendű külföldi számokkal. Vasár és ünnepnapon délután előadás. Kezdeté 1/4 órákor. **Ejtel után a remek telkerben reggeli 1/2 óráig oxigányzene, cabaret és tánc.** Belépődíj nélkül. **Jegyek:** d. n. 10-14g. d. u. 3-6g. a mulatóban és egész nap a Műrcs-főle nagyteremben Andrassy-ut 19 és a Hungária-Tördő pénztáránál válthatók.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5. (Főpostával szemben)

Családi házakat építünk

minden tőkebefektetés nélkül köztisztviselőknek és nyugdíj-képes magánhivataltalokoknak, lakbérük lekötése ellenében. Buda legszébb részén és kitűnő fekvésű helyen a Fildér- és Aladár-utakban és ezenkívül bárhol. — Jelenkezések mielőbb eszközlendők, mivel már csak néhány telek áll rendelkezésre. Bővebb felvilágosítást nyújt

Budai Bank és Telepítő Részvénytársaság

I., Fehérvári-ut 34-36. szám.

MINDENKI aki irodákban, hivatalokban, üzletekben s gyárakban a tisztaságot, kényelmet és czélszerűséget szem előtt tartja

AZ „A. B. C.”-NÉL hygien. tisztított kölesöntörülközőknek, portörölközőknek, padlóruhákak bevezetését, nagyon olcsó kölcsöndíj mellett házhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen meg-
KEZDI.

„A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kőcsösző Vállalat,
Eötvös-utca 30. szám. Telefon 46-86.
Külön osztály vendéglők részére.

Jó hangu, kitűnően felszerelt
Iskola-hegedűt
legjobban és legolcsóbban
Reményi Mihály
a Magy. Kir. Zeneakadémia házi hangszerkészítője szállítja az összes iskoláknak.
Kérjen árjegyzéket
Reményitől: Budapest, Király-utca 58.

A legszebb képes hetilap.

Most kezdődik az
UJ IDŐK-ben
HERCZEG FERENCZ új regénye!

Minden új előfizető
INGYEN KAPJA
Dumas 8 kötetes világhírű regényét, a
MONTE CRISTOT.

Az Uj Idők negyedévre 5 korona
Az Uj Idők félévre 10 korona
Mutatványszámot legyen költő a kiadóhivatal:
VI., Andrassy-ut 10. szám.

A legszebb képes hetilap.

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben
SALAMON JAKAB és TÁRSA cégnél Budapest,
V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99.

Ma délután nyílik meg az
EMKEKÁVÉHÁZ

AGOBIAN és ADORJÁN

(állandó)

perzsaszőnyeg üzlethelyisége
IV., Váci-utca 30. szám. (uj) Haris-palotában MEGNYILT.

A huszadik század ipartechnika világraszóló vívmánya a

Mészöly-féle cipőlack.

Bármilyen bőrt; chevró, box, bagaria stb., gyönyörűen fényesít, a repedésektől megóvja, **puhítja és finomítja**. Egy üvegben 2-szer annyi van, mint az óriási cipőkrem dobozokban és mégis **csak 30 fillér**. Aki takarékos és csinos akar lenni, az csak **Mészöly-féle cipőlackal** tisztíttassa cipőit.

Az egész országban mindenütt kapható!

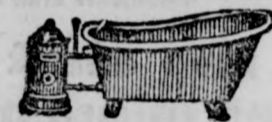
Feltalálta: **MÉSZÖLY OSZKÁR** vegyészeti gyáros
BUDAPEST, X., Kőbánya Halom-u. 30.

Elsőrendű Singer varró-gépeket

nagyban árban és minden árfel- emelés nélkül havi 8 és 10 K rész- letre szállítunk 10 évi jótállás- sal és vidékre is bárhova

Láng Jakab és fia varrógép- és kerékpár- nagykereskedők Buda- pest, József-körút 41. szám. Fióküzletük: Baross-tér 4. sz. és Budán: Margit-körút 6. Képes irjegyek ingyen és bérmentve.

Fürdőkádak

magy. kir. szab. fűtessel jégszekrények, fotenil és gyermekkádak kaphatók
Wiesel Adolf Váci-körút 47. Podma- niezky-utca sark. Telefon 91-20. 28793

Finom ur! fehéreneműek legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat üzégél
VI., Budapest, Andrassy-ut 50. sz.

Sajnos, de való,

hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, aki- nek vére és testi nedvei meg vannak fertőzve és aki fiatalok könnyelműség és rossz szokások által ideg- rendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapotban csak egy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes, nagytapasztalatu specialista orvoshoz fordulnak, aki jó tanácsokat tud adni a nemi életre vonatkozólag és az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos beteg- ségek létezése is.

Ilyen magasztos hivatásu Dr. Palócz v. kórházi orvos, egészségt. tanár országos hírű intézete (Buda- pest, IV., Múzeum-körút 13.), ahol a legnagyobb titok- tartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, hűgyesó-, hólyag-, ideg- és hátgerincebajokat, az önfertőzés és szifilis utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotentiát), kezdődő elme zavart, aranyeret, sörveket, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróter- em és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen ad- nak levelére kimerítő felvilágosítást afelel, hogy otthon mi módon gyógyítható ki gyökeresen a bajából (a levélben csak válaszleírást kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10-12-ig d. u. 3-5 óráig. (vasár- nap déli 12-ig.) **EHRLICH 006** kurát is végeznek. Cím: **Dr. Palócz**, specialista-orvos, Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 13.

Magyar királyi államvasutak Igazgatóság. 247872-1911. szám.

Menetrend módosítás a budapest-esztergomi vonalon.

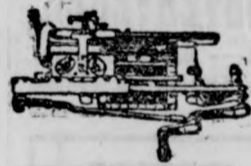
A Budapest nyugoti pályaudvarról jelenleg reggel 6 óra 10 perckor Esztergomba induló vo- nat, folyó évi november hó 1-től kezdve Budapest és Óbuda állomások között 10 perccel korábban fog közlekedni, vagyis Budapest nyugoti pályaud- varról reggel 6 órakor fog indulni és Óbudára reg- gel 6 óra 25 perckor fog érkezni. Óbuda állomás- tól Esztergomig a vonat jelenlegi menetrendje változatlan marad.

Budapest, 1911. október hó 18-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Uj Styria kötőgépek

részletfizetésre

Fogl József Lajos

Budapest, VIII., József-körút 42.

Arjegyek ingyen és bérmentve.

Magyar királyi államvasutak. Budapest-jobbparti üzletvezetőség. 50593-III. szám.

Vonatközlekedés Mindszentek napján a rákosi köztemetőbe.

A magyar királyi államvasutak Mindszentek ünnepe alkalmából a rákosi köztemetőt látogató közönség kényelmére Budapest-Józsefváros és Rákos állomások között folyó évi november hó 1-én külön személyvonatokat fog forgalomba helyezni.

E külön személyvonatok: Budapest-József- városról (kifelé) d. e. 9 óra 35 perckor, 10 óra 55 perckor, délután 1 órakor, 2 óra 45 perckor, 4 óra 10 perckor, 5 óra 25 perckor.

Rákosról (visszafelé) pedig d. e. 10 óra 15 perckor, 11 óra 35 perckor, d. u. 1 óra 40 per- kor, 3 óra 25 perckor, 4 óra 50 perckor, 6 óra 5 perckor indulnak.

A közönségnek saját érdeke, hogy a budapest keleti pályaudvaron beállható túlszűfoltosság miatt csakis a fent elősorolt és Budapest-Józsefváros állomásról induló vonatokat használja. A viteldi- jak azonosnak a Budapest keleti pályaudvarról ki- induló vonatok menetújsáival.

Budapest-jobbparti üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

BUTOR készpénzért és részletre. Nem kell banknál törlesztani és nemiféle kamat nem számítatik. Háló-, ebéd-, ur- és szalonberendezések, óriási vá- laszték, egyszerű és modern kivitelben.
FUCHS BODOG butornagykereskedő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. Arjegyek ingyen.

Titkos betegségek,

hugycsőfolyás, hugycsőszűkülé- tek, altesti sebek, bujakór (syphi- lis), ideg- és bőrbetegségek, elgyengült férfierő (impotencia) bármily női nemi ba- jok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres ki- gyógyítására ajánljuk bevált gyógymódjánál fogva

Dr. GARAI

hirneves szakorvosi rendelő-intézetét Budapest, Andrassy-ut 24.

Rendelés hétköznap: 10-4 óráig és este 7-8-ig. Feltűnés nélkül eredményes gyógyítás levélleg is. Kívánatra gyógyszerekről gondosko- va lesz. — Levelekre azonnal válaszol.

Festék- Világszabadalom.

Cellosil — egy új vegytermékből készült — bármely színű, fénylő vagy fénytelen festék. Tartósság és egyéb értékes tulajdonságok tekintetében messze felülmúl minden egyéb festéket. Falazat vagy bármely egyéb tárgy e festékekkel bevonva, lemosással tisztán tartható és desinficiálható, savaknak, alkálnak, szesznek, tűz- nek ellentáll, indifferent. Féreg részére áthatol- hatatlan. — Vasat rozsdásodástól biztosan megvéd. A cellosil festőszet úgy az enyves, mint a homlokzati festéket, nemkülönb az olajfestéket pótolja és adja a fentebbi rendkívüli előnyöket. Ezeknek dacára olcsó.

A cellosil festőszet vállalkozója a Magyar Közvetítő Bank Részv.-Társaság Budapest, VI., Teréz-körút 46. Telefon 144-68.

Bővebb felvilágosítással, ajánlatokkal, költségvetésekkel szívesen szolgálunk. Régi házak ezen tartós és tetszetős festék- kel hosszasan új és szép külsőt nyernek.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írás, visszaváltós, tabulátoros, összedobillentyűs, auto- matikus sorváltós, csupa aczélből és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-kivitelűt.

Ujlaki-írógépet.

Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó iradai munkálatokban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógépünkre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országszerte. Arjegyek ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 28. sz.

Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék- keresetre rekednének, kik közjók ezimüket Vidéki képviselők kerestének.

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. **tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.**

NAKIRA törv. védelem, valódi indiai parafummi férfikülönlegesség, illóolajja 12.- korona. 3 tucatonál 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fogakendő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OCL. orvosiilag rendelve 3, 6, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabnál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és diszkrétan küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

VII., RAKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RAKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Olcsó czipőeladás!

VII., Rákóczi-ut 44. SZ. (Népszínház-zal szemben)

Az összes raktáron lévő valódi amerikai és angol gyártmányok Barry, King Qualité, Tifán és a legjobb hazai gyártmányok beszerzési áron árusítatnak.

Vegye kérem tudomásul,
 hogy Budapestben újabb mintájú keretektől nálam van a legnagyobb választék és a lezöltyösebb beszerzés

Sina Berger Béla
 műhoseskedése

Budapest, Király-utca 51.
 Terézvárosi templommal szemben.

Mindenmő keretkezés. Művészifényképek Műlapok nagy választékban. Telefon 13-58.

MEGHIVÓ.

Meghívjuk részvényeseinket **rendes közgyűlésünkre,** melyet 1911. évi október hó 31-én, délelőtt 10 órakor fogunk Budapesten, Teréz-körút 5. sz. alatti helyeinkben megtartani.

Napirend:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Javaslat a zárszámadásoknak egy későbbi időpontban leendő előterjesztése iránt.
3. Felügyelő-bizottság választása és díjazásának megállapítása.

Erzsébet Gyermeknehagyár Részvénytársaság

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Miskolcz, 35611-911. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.
 (Kavics szállításának biztosítása iránt)

A magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetősége az aláb felsorolt kavicsmennyiséget az 1912. évre biztosítani óhajtván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Az 1912. évi szükséglet a következő:

1. 30000 m3 felépítményi darabolt kavics 5-7 cm. nagyságu darabokban könnyebb trachytdól vagy ryolit tuffból.
2. 70010 m3 felépítményi darabolt kavics 5-7 cm. nagyságu darabokban bazaltból, granit vagy igen kemény trachytdól.
3. 4000 m3 darabolt utkavics 3-5 cm. nagyságu darabokban bazaltból vagy legjobb minőségű trachytdól.

A két első fétel alatti kavics 1912. év márczius hó 1-től 1912. év június hó 30-ig, a 4000 m3 darabolt utkavics pedig 1912. év márczius hó 1-től 1912. év július hó 31-ig szállítandó be.

Az ajánlatok a külön e czélra szerkesztett ajánlati úrlapon teendők meg. A szállítás a magyar királyi államvasutaknál érvényben lévő 95257-911. számú általános, valamint a miskolczi üzletvezetőség által egyidejűleg kiadott ajánlati felhívás alapján eszközözendő, mely felhívás alólirt üzletvezetőségtől díjmentesen megszerezhetők s a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és valamennyi üzletvezetőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az általános szállítási feltételek az igazgatóság nyomtatványtárából, közpénzfizetés mellett szerezhetők be.

Az 1 koronás magyar királyi okmánybélveggel ellátott ajánlatok sértetlen és lepecsételt borítékban ezen külső címmel: *Ajánlat kavics szállítására 35611-911 számhoz* 1911. év november hó 15-ike déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőségének I. osztálya főnökéhez bejuttatandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati mennyiség értékének 5%-a készpénzben, vagy állami lottekre alkalmas értékpapírokban 1911. év november hó 14-ike déli 12 óráig a miskolczi üzletvezetőség ügykezelőosztályánál teendő le, esetleg oda posta útján küldendő be. Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem fogadjatnak el.

Letétjegy nem esetelendő az ajánlatban. Miskolcz, 1911. október hónap 15-én.

Az üzletvezetőség.

Bodnár Antal
 szücsmester

Bpest, V., Nádor-u. 17.

Ajánlja saját műhelyében készült szücs- és szőrmeárukat. Műgyarmat- és átalakítások a legszolidabb árérték arányban a legújabb divat szerint eszközölhetők. Téli ruhák molykár elleni megóvásra elfogadjatnak!

TELEFON! TELEFON!

Legújabb! Most jelent meg!

A MODERN KÖNYVTÁR legújabb számai:

TOLSTOJ:

A Kreutzer-szonáta
 (Regény) — SOMOGYI EDE fordítása. Tolstoj egyik örökbecsű regénye. (79-81. szám.) Ára **30 fillér**

TOLSTOJ:

Az élő holttest
 (Dráma tizenkét képm.) — PÁSZTOR ARPÁD fordítása. Tolstoj híres hátrahagyott drámája. (82-83. szám.) Ára **60 fillér**

SCHNITZLER:

Eleven órák
 (Eleven órák. Irodalom. Két színmű.) HARNOS ILONA fordítása. (84. szám.) Ára **40 fillér**

NEMÉNYI BERTALAN:

A magyar nép állapota és az amerikai kivándorlás
 A Magyar Tudományos Akadémia által díjazott kiadvány. (85-88. szám.) Ára **1 korona**

Az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai r.-t. Kiadása. Kapható minden Könyvkereskedésben.

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárlókönzönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk.

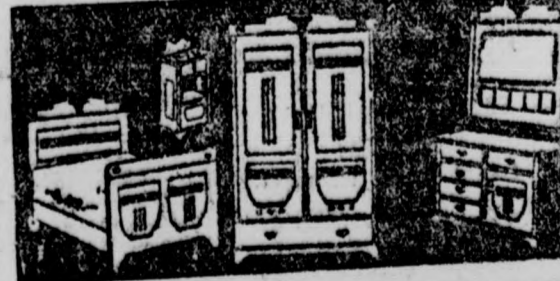
Hitel esetén készpénzárakat számlitunk, csupán a tartozás után 6% kamat fizetendő.

A kamatnegyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos, csökkenő tartozás után.

Törlesztés: minden 100.- korona után havi 3.- korona vagy minden 100.- korona után 1/4 évi 9.- korona.

Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítőkben

BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRUHÁZA BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

E hirdetés rovathban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovathban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények, kasszák, szekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó árban kaphatók...

Delila levele van Posterestanta.

Férjhez menne földművelő 21 éves leány 250.000 kor. vagyonnal, továbbá sok száz vagyonos...

Házasság közvetítés legszigorúbb titoktartás mellett. Férjhezmenendő urhölgyek előjegyzése...

Akar Ön szellemes lenni? akarja, hogy kellemes társalgónak tartsák? Akar a társaságban tekintélyhez jutni?...

Pénzszekrényeket tűz- és betörésmegmentésnek ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár...

Kézimunka hímzésekhez, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok...

Koporsó asztalosok részére mindenemű koporsók díszítései, összes temetkezési cikkek...

25 koronáért készülnek saját műhelyekben mérték után remek szabásban...

Réthy-név látható a valódi pemetefü csukocka minden egyes darabkáján.

Mézódes esemeszölös mázsáknént 36.-, postakosaránként 2.20, zöldpaprikát, körtét...

Juniperus (nemes borovicska) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve...

Diszkerkedvelők Kérjenek árjegyzéket az Első magyar diszkerkedő-faiskolától...

Zálogcédulát, brilliántot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiségetveszek...

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépírás és magyar-német levelezés-oktatás...

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket...

Veres áfonya befőtt, szépségségi, 5 kilós postakosár K 7. Barta József konzervgyára Felka...

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egyetemek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket...

Pályázatok. Több száz pályázatot mindenféle szakmából közl az Országos Pályázati Közlöny mai száma...

Pénzt akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemű kereskedelmi árucikkra...

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket...

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Isabella-utca sarkán.

„Hungária” beszélő-gépek tölcsernékülök is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányú, részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 4. Kérjen árjegyzéket.

Nemi betegek Férfiak, nők trippertől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulát (dr. Klein) gyógyulhatnak meg...

Gyorsíró és gyorsgépírás A Gyakorló Gyorsíró Társaság megnagyobbított modernhygienikus új helyiségben (Andrássy-ut 12.) tartja gép- és gyorsírási magyar és német szaktanfolyamait...

Gyufagyár felsőbb ipariszkolai gépészeti tanfolyamot végzett, ügyes és erélyes üzembizalmnokot keres, lehetőleg gép, kazán és villany vizsgával és némi üzemyakorlattal...

Asztalosok új-jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Budapest-Dunaparti Teherpályaudvar. 29019. szám.

Hirdetmény. Budapest-dunaparti teherpályaudvari állomáson a a kézbesíthetetlen árú árverése f. hó 23-án délelőtt 9 órakor kezdődik a X. számú raktárban...

Szabók részére mindenemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ., Nagymező-utca 46.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 felemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, őr szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. Telefon 82-13. 28599

Zálogcédulákat veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platínát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kíváltok és teljes értékét kifizetem. Ugyanitt aranyánczok olcsón kaphatók. SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54-74.

Állások mindenféle szakmából közölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Inglyen mutatóványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

Rizike gomba, válogatott, 5 kilós hordókban, ecetben K 8.-, sóslében kor. 7.-. Barta József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29319

Singer varrógépek Kerékpárok, grammofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József Budapest, Almássy-ter 14. javításokat olcsón készít. Kézes árjegyzéket ingyen küld.

Tündértelep. Erdők. A fővároshoz legközelebb eső lakótelep, a villamosvasút mentén. Még csak 600 házhely, mindegyike 150 és 300 négyszögletes, eladó öt évi törlesztésre. Nyomatott utmutatások, tervrajz és szabó felvilágosítás a vállalat irodájában: Budapest, Beniczky-utca 3. sz. Legközelebbi villamos megállóhely a Törley gyárnál. Telefon: Budapest, 64.

Téliszőlőt bírsalmát, körtét, almát, postakosaránként 2.80, barackkékvarnák kilóját 2.40, szilvalekvárnák 1.20, Szabó Csongrádról, ugyanottan „Fajberoknak” hektóliterre 40.- korona.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapított 1886-ban

Jogászoknak nélkülözhetetlen.

A magyar kir. Curia Felülvizsgálati Tanácsa által a sommás eljárásról szóló törvény (1893: XVIII. t. o.) alapján hozott

HATÁROZATOK GYŰJTEMÉNYE.

Összeállította GOTTL ÁGOST kir. curiai tanácselnök.

XIV. kötet (1908, 1909) 2928-2952. sz. határozatok. Tartalmazza az 1908 július 3-ától 1909 június 28-ig terjedő időtartamon át hozott határozatok gyűjteményét. Ára vászonkötésben 9 K. Kijadja a FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságánál Budapest, Andrássy-út 21. valamint minden könyvkereskedésben.

10%-kal olcsóbb, mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb birtorúház, 320 szobabutor a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig választéka készen áll jótállás mellett. Varga Mihály és Társa, Kristóf-ter 3. I. em.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellekek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részvény-társ. Nagymező-utca E. 46. sz.

A világhírű „THE ROYAL” Grammofonokat minden részeg vagy utózáj nélkül mesés tiszta hanggal, szigorúan az eredeti, nagyban gyári árakon és minden árföl-emelés nélkül napi 6-10 kor. részletfizetésre szállítjuk a világhírű is. Pieló Grammofonok 20 kor.-tól feljebb.

Láng Jakab és Fia grammofonagykereskedők, Budapest, József-körút 41. Fióküzletek VIII., Baross-ter 4. Buda, II., Margit-körút 6. sz. Árjegyzéket ingyen és bérmentve 20544

Soványosság Az egyedüli eredménytől kísért háziasz a dr. Wilhelm Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép feltetidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegények, gyongosság, idegesség eliez és gyomorbetegségeknak nélkülözhetetlen tápszert. Kijuttatva: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Készülő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156-80.

Saját gyártmányú fűrdőkádák 14 kor.-tól feljebb; fűthető kádák 60 kor.-tól feljebb. Elvállalok mindenféle kutszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb árban. LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wesselenyi-ut. 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Készpénzért vagy hitelképes egyneknek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen olcsón sehol nem kap modern háló, ebédlő, őr és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg szűrt raktármat, itt jutányosra vehet a legegyszerűbbtől a legdizszeb kivitelig minden fajta BUTORT Nagy Imre lakberendezési vállalkozó BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárát Szerencsen-utca 1. I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.